

311401

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ జూలై నెల 3-వ తేది శుక్రవారము
శ్రీ క్రొత్తనామ సంవత్సరము, ఆషాఢమాస శుద్ధ ద్వాదశి ౧౨.

No. 79
సంచిక ౭౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారినే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. సుచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
సాంధ్యనొప్పులు బారదోలును, పొట్లబొగ్గొట్టును.
బొటముల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్టదార్థములను తొలగించి జేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

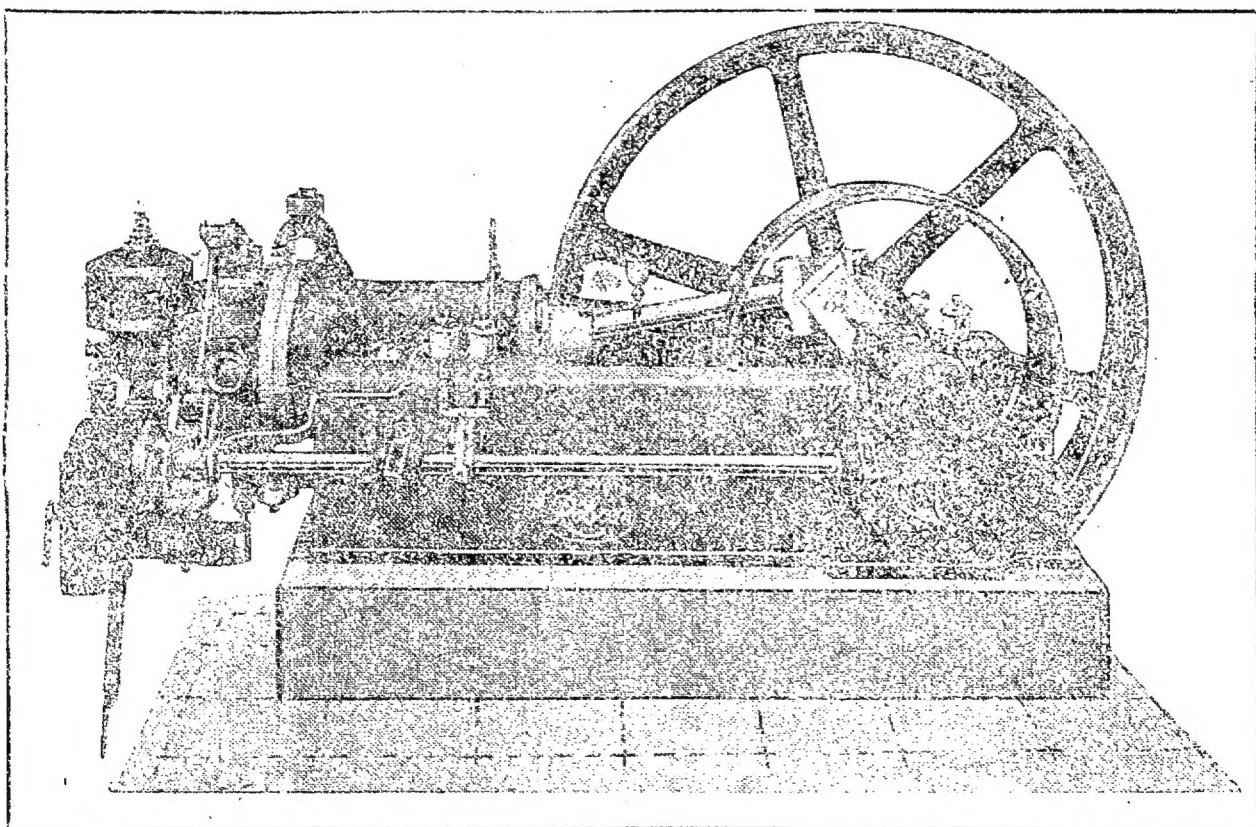

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుళెట్టివిధి, మద్రాసు లేక, 109 ఫ్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

The Best and Up-to-date Engine in the Market

“రాబ్ నెక్” లాంగుస్ట్రోక్ న్యూట్రెపు నెమిడి సెల్ క్రూడ్ ఆయిలు యింజనులు

1860

లోడు లాగుటలో ప్రసిద్ధి చెందెను. ఎంత ముక్తి క్రూడ్ కాయితోనైనను చక్కగా పనిచేయును. ఆయులు బహు తక్కువగ ఖర్చును
వేపరై జును తగుచు గా క్లిష్టచేను ననసరములేదు. ఇంజనులు భారీవిగానున్నా, సామానులు బలముగాను,
ఊరరు అధికముగానున్న వుండుటచే చాలాకాలము చక్కగా పనిచేయును. ఇంజను నడిపించుటకు విశేష నేర్పరితనము అక్కరలేదు
సోల్ యేజంట్సు:-

లండన్ ప్రేడింగు కంపెనీ, బెజవాడ (ఇండియా)

Telegrams “LAKSHMI” Bezwada

(అన్ని రకముల మిలుసామానులు పై రెట్టుగా యింజనైజులు యింజనులను “రాబ్ నెక్” గాను యింజనులు, ప్లాంబులకున్నా సోల్ యేజంట్సు)

దీ డక్కన్ మిల్లు స్టోర్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్., బెజవాడ.

రైసు మిల్లులకు కావలసిన యావత్తుసామానాలు సరఫరా
మైన భరలకు సఫలించుచున్నాము. ఎమి, సిమెంటు, సాల్ఫుర్
వైరుక్లాకు, జలద్రవ్యములు మిట్టింగులు పైపులు అన్నివైజులు
చెన్నపురి రైల్వే ప్రకారం బెజవాడలో డెలివరీ యివ్వబడును.
ఒక బ్రతులు అక్కర యిచ్చినచో మా సరఫరయు సామానుల
యొక్క వాణ్యతయు తమకే ప్రశంసలగును.

N. B. ఆయిర్ ఇంజనులు, స్టీం ఇంజనులు, హార్లు
మల్లరులు వగైరా విషయములకు మా చెన్నపురి కార్యాలయ
118 రు ఆర్కివియస్ స్ట్రీటు, మద్రాసుకు వ్రాయగోరము.

ఇప్పుడే అచ్చయినది! నచ్చనిచో సామ్యు వాపసు చేయదుము!!

జాతకరత్నము II భాగము

ఇది సుమారు 280 పుటలుగల యదృశ్య గ్రంథము. లగ్న
స్థూలము, భావస్థూలము, గ్రహస్థూలము, అష్టకవర్ణ, బాహ్యం
కర్మ, ద్వాదశ భావభూతములు, దశాంతర్ భావభూతములు, మున్న
గు పెక్కు హంతములతో శ్లోక తాత్పర్యరూపమున ఈ గ్రంథము
వ్రాయబడియున్నది. పెక్కు జాతకము లు దావారణగా కలిగి
ద్వాదశ భావములు చచ్చి పబడినవి. జ్యోతిషాంతులన్నియు
చక్కగా ఇచ్చబడినవి. ఇది యితిశాస్త్రి యుక్తుడు.
వెల 2.0 0. మొదటి భాగము రు. 1.0-0. పోస్టల్ ప్రత్యేకము.

క్రేట్ యండియన్ జ్యోతిషాలయము,
కళింగోలు, విశాఖపట్నం జిల్లా.

(తెలుగు సుమ-ము తుశూల

ఆకాలబహిష్కారము

వి. జోగారావు ల్యాండ్ లార్డు, సత్యవరం. గోదావరి
జిల్లా:— తెలుగు సుమ, యుతుశూల, ఆకాలబహిష్కార మొదలగు
వానిచే బాధపడుచున్న యొక స్త్రీకి లోద్రను వాడినది
సౌఖ్యముగ నున్నది.

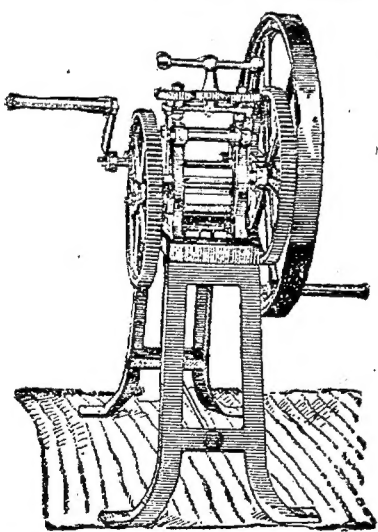
సంతాన సంపద పిల్లల పేరు "కేసరి"

ఎ. ఈశ్వరప్ప గారు కొమబొమ్మలి, గంజాము. సంతా
నభాగ్యము లేని ఆనెక్ స్త్రీలు తమ "లోద్ర" ను నేనించి పుత్ర
పుత్రికా రత్నంబులను బడసిరి. కొందరు తమ పిల్లలకు "కేసరి"
అను నామమిడిరి.

"కేసరి కుటీరం"

ఆయిర్వేద ఒక ధర్మ పద్యకాల, యెగ్గురు, మద్రాసు.

రేకుల మిషనులు

వెండి బంగారు
నగలపనియేయవారికి
రేకులు తీయటకు వస
యోగపడు మిషను
లు మేము దిగుమతి
చేసి ఇతరులకుం బె స
రఫరామైనవి విక్రి
యించుచున్నాము.
సి. హెచ్.
శోభనాచలం
అందు నన్ను,
చిలకలూడి పోస్టు,
మచిలీపట్నం.

రత్నపురుష లేహ్యం

శుక్లనక్షత్రమును పోగొట్టి బలము గలంగజేయు అద్భుత
లేహ్యం. ఏకారణముచే సంభవించిన శుక్లనక్షత్రమైనను పారదోలు
నని అనేకులు కొనియాడినారు. ఈ లేహ్యము మేము ముఖ్య
పచ్చినది. మూత్రకోగములు కూడా తగ్గును. డబ్బీ రు 3-4-0.

శగ లేహ్యం:— ఏజాతి శగ వైన కుదుర్చు అద్భుతము
దు డబ్బీ రు. 1-8-0 లు.

పూర్వచంద్రోదయము

క్షయరోగములు, శుక్లమేహము మొదలగు సమస్త రోగము
లు తగ్గించు రాజౌషధము. తు 1 కి రు 14 లు
పట్టాభిరామ వైద్యశాల గోదావరి జిల్లా (రామవరం)

గుత్తి అదనపు పోలీసు దళ విచారణ

కోన తిమ్మారెడ్డిగారి మొమోరాండము

చిన్నారపరెడ్డిగారి పలుకుబడి

గుత్తిలో అదనపు పోలీసుదళ నియోజన మనవరమా యను
విషయమును విచారించుటకు నియమింపబడిన ఆర్. హెచ్.
కోన్స్టేబుల్ గారిచే బంపక నాయకుడగు కె. తిమ్మారెడ్డిగారు
చివరకు వాఖ్యుజేసిన మొమోరాండములోని విషయములనుక్రింద
సంగ్రహముగ ప్రకటింపుచున్నాము.

అదనపుదళము విధింపబడిన గ్రామములలో (1) పెద్ద
వసుగూరు గ్రామము, చిన్నారపరెడ్డిగారి స్వగ్రామము. మిగిలిన
గ్రామములన్నియు ఆతని పలుకుబడితో నున్నది.

(2) గ్రామమున మహిళలకు (3) మల్లెనివ్వ గ్రామము
నకు శివారు. చిన్నారపరెడ్డిగారి ఉపనాయకుడగు వెంకోబరా
వుగారు మల్లెనివ్వ గ్రామకర్తము. 1907 సం॥ లో అతనివద్ద
నుండి సెన్సూరీజ్ తీసుకొనబడెను. పైరెండు గ్రామములలోని
వారు, 1907, 1908 సం॥ లలో మేడిమాకుల వల్లలో జరిగిన చాల
కేసులలో మద్రాయిలుగ నుండిరి. 1921 లో, శిం గార
రెడ్డి, చాకలపంకడు అనేవార వేరుశనకలను ఈరెండు
గ్రామములవారును వెంకోబరావును గలసి లూటీజేసిరి.

4. రావులకి:— ఈ గ్రామమునందు చిన్నారపరెడ్డిగారి
అధికారముక్రింద నున్నది. ఈ గ్రామస్థులలో చాలమంది, మేడి
మాకులవల్లలోని వారికి బంధువులు ఈ గ్రామములలో నాకు ఇట్లు
భూములు గలవు. ఒకయిల్లు చిన్నారపరెడ్డిగారి పేరెంకే పడ
గొట్టబడెను. రెండవది వాఅనుమతి లేకయే ఇతరులచే నాకొ
మింపబడెను. కొన్ని భూములు బంజరుగా నున్నవి. మరికొన్ని
టిని నేత్యం చేసుకొనుచున్నా గుగాని ప్రతిభలం ఇచ్చుట లేదు.
ఇందుకు చిన్నారపరెడ్డిగారి పలుకుబడి కారణము.

5. చిన్నవసుగూరు:— ఈ గ్రామములలో రెండు కేసులుగలవు.
ఒక కేసుకి, చిన్నారపరెడ్డిగారు బలపరచు పక్షాలు తిమ్మారెడ్డి
నాయకుడు, రెండవ కేసుకి తిమ్మారెడ్డినాయకుడు. చిన్నారపరెడ్డిగారి
ప్రతిభల పక్షమిది చాల కేసులు దేబడెను. వారి ఆస్తులు
గూడ లూ టిజేయబడెను. (ఈ గ్రామములలో ఏ కేసునందైనా
కలహములు గలుగవచ్చును.

6. కండ్లసూనూరు:— ఈ యూరి ప్రజలు పూర్తిగా హం
పమ్యు, చిన్నారపరెడ్డిగారి పలుకుబడితో నున్నారు. ఈ గ్రామము
తెలికి, మేడిమాకులవల్లకి సమీపమున నున్నది. ఈ గ్రామస్థులలో
కొందరు, మేడిమాకుల వల్లలోని నా ఆస్తిని లూటీజేయుటలో
పాల్గొనిరి. ఈ గ్రామకర్తలం హనుమంతరావు చిన్నారపరెడ్డిగారు
చింతల చెరువు దెకాయితీకేసు మద్రాయిలలో నొకరు.

(7) మేడిమాకులవల్ల (8) తెలికి (9) కొంతల చె వు
మాడు గ్రామములలో నా ఆస్తిని లూటీజేసిన బద్మాక్షిలు
చాలమంది గలరు

(10) దిమ్మరెడ్డి గ్రామస్థులలో చాలమంది గూడ నా
ఆస్తిని లూటీజేసిరి.

(11) చిత్తరేడ్డి గ్రామములలో హంపమ్యు భూములు గల
వు. ఈ యూరిలోని గిరిరెడ్డి చిన్నారపరెడ్డి గారి పక్షము.
వాడు. (12) చిట్టూరు గ్రామాధికారులు చిన్నారపరెడ్డిగారు
వారు. నంగిరెడ్డిగారి నారాయణగారి ద్వారా చిన్నారపరెడ్డి
కిచ్చట పూర్తిగా పలుకుబడి గలరు. (13) పుప్పూల గ్రామ
మునసబు అను కోట కొండారెడ్డి చింతల చెరువు బంధిపోటు కే
సు మద్రాయిలలో నొకడు. ఇతడు చిన్నారపరెడ్డిగారు నా
డు. గ్రామములలో మునసబుచేతిలో నున్నది.

(14) భీమునివల్ల (15) కోనాపురము గ్రామములు రా
వులకి గ్రామమునకు శివారులు (14) గ్రామములలో నాకు రా
వలసిన బాకీలు చిన్నారపరెడ్డిగారి పలుకుబడివలన వసులగుట
లేదు. 1922 లో హుస్సేనుగాడు ఇచ్చట నొక కల్లుదుకాణ
మును పొడెను గాని ఇచ్చట అతడు కల్లు నమ్మకుండు బలవంత
ముగ నిరోధింపబడెను. (15) గ్రామములలో చింతల చెరువుబంధి
పోటు కేసులోని మద్రాయిలలో చాలమంది గలరు. ఈరెండు
గ్రామములవారు చిన్నారపరెడ్డిగారి కనుసన్నల మెలగెదరు.

(16) లక్ష్మీపల్లి గ్రామము పెద్దవసుగూరు శివారు. ఈ
గ్రామములలో 1921 లో శింగారరెడ్డి వేరుశనకపంటను పెద్ద
దుగూరు వాండ్రు లూటీజేసిరి. అప్పుడు గ్రామములలోనివారు
చాలమంది సాక్షులుగ పిలువబడిరి. కాని చిన్నార
రెడ్డిగారి నిభయ పెట్టుట చే బయ

టకు రాలేదు. (17) గజరాంపల్లి (18) నీలూరు గ్రామములం
దు రెండేసి కేసులు గలవు. అందొక పక్షమునకు చిన్నారపరెడ్డి
సహాయమొనర్చుచు, రెండవ పక్షమును అణచి వేయుచున్నాడు.
(19) సింగన్నపల్లి పుప్పూలకు శివారు. ఇందు రెండు కేసులు
గలవు. అందొక పక్షమునకు హంపమ్యు చిన్నారపరెడ్డిగారును రెం
డవ పక్షమునకు వలసన్న గారును సహాయ మొనర్చు చున్నారు.
ఈ గ్రామస్థులలో కొందరు చింతల చెరువుబంధిపోటులో మద్రా
యలు

(20) గుత్తి వేరెరు సేరములను జేయుటకు స్థానులన్ని
యు నిచ్చటనే పన్నుబడును. బ కేశవప్ప శ్రీ. లక్ష్మారెడ్డి,
వై. శేషప్ప, వెంకటసుబ్బయ్య, ఎక్కలూరు మొయిదీను పీరు
సాపాటు, పి తిరుమలప్ప, జి. భాజా హుస్సేను పింజారి బట
య్య, లెక్కాలపల్లి అమీనుగారి సాపాటు, కొత్తరంగయ్య, కొత్త
వెంకట శామప్ప, హమీదు సాపాటుగారు మొదలగు వారందరు,
చిన్నారపరెడ్డిగారి మిత్రులు.

(21) కొత్తపేట — గ్రామ మునసబు చాల పలుకుబడి
గలవాడు చిన్నారపరెడ్డిగారు మాటింగుకేసులో అబద్ధపు
సాక్ష్య మొనగెను ఈ యూరిలో నాపైరు లచ్చుడప్పుడు లూటీ
చేయబడుచుండును

(22) తొండవాడులో రెండు తీవ్రమగు కేసులు గలవు.
దేవాలయము వివాదములన చాల హుసీలు జరిగెను అం దొక
పక్షమునకు చిన్నారపరెడ్డి సహాయము జేయుచుండును. ఇచ్చట
కాంతికి శింగము గలుగనను భయ మమితముగ గలదు

(23) జక్కల చెరువు గ్రామకర్తలగు హనుమంతరావు,
మేడిమాకులవల్ల కర్తాహు వెంకోబరావులను అల్లుడు, పి. చిన్నార
రెడ్డిను బలపరచుచున్నా గు చిన్నారరెడ్డిని ఎప్పుడు కావలసి
వస్తే అప్పుడెల్లా అసక్తిపు సాక్ష్యమును వీరు తయారుజేసి
ఇచ్చెదరు

ఈ గ్రామమునకు శివారు ఈశూరాళ్లపల్లిలో రెండు
కేసులుగలవు. చిన్నారరెడ్డి అందులో నొక కేసును బలపరచును.
ఈ గ్రామములో చాల హత్యలు, నేరములు జరిగెను.

(24) అనంతపురం, గ్రామ మునసబు, స్నేడరు లక్ష్మూ
రెడ్డి బంధువు. ఈ గ్రామపు పో మెరలలో నా కొక మామిడి
తోట, భూములు గలవు అప్పుడప్పుడు ప్రజలు నా భూములను
ప్రకేళించి వైరును పాను చేసి పోట్లాటలు పెట్టుకొనజాతురు
ఒక్కొక్కప్పుడు మామిడితోటవద్ద చాలమంది కావలా యుంచ
వలసివచ్చుచున్నది చిన్నారరెడ్డి ఘోషించుకేసులో నామీద
నీ గ్రామస్థుల బద్ధపు సాక్ష్య మొనగిరి.

(25) అప్పచర్ల గ్రామములలో రెండు కేసులు గలవు ఒ
టిలరన్న పక్షము రెండవది చిన్నారపరెడ్డిగారు గ్రామమున
సబు చిన్నారపరెడ్డిగారు డెకాయీ కేసులో నిజము సాక్ష్యము
రాకుండ ప్రజల నడు బెడరించెను

(26) తురకపల్లి గ్రామములలో స్నేడరు లక్ష్మూరెడ్డికి
భూమి, ఇట్లు, సంతిత్ల, కేవలులు గలరు ఈ గ్రామస్థులు లక్ష్మ
రెడ్డిని జూచి బయపడెదరు మాటింగుకేసులో స్వయముగా
జూచినవారిందుగలరు కాని స్నేడరు లక్ష్మూరెడ్డి, కేవలపిల్లగా
గు బెడరించుట వారెరు ముందుకువచ్చి నిజము చెప్పలేకపో
యిరి. ఈ గ్రామములలో నాకు భూములు పైగల గలవు. కాని
లక్ష్మూరెడ్డిగారి పలుకుబడివలన వారి కుపద్రవము గలుగును.

(27) తిరుజాంపల్లి గుత్తికి 25 మైళ్లు. ఇచ్చట నాకు
భూములు గలవు ఈ యూర్లో కేసులలేవు చీమలవాగుపల్లి
కృష్ణారెడ్డిగారికిని ఈశివారికిని కేసులు గలవు. చీమలవాగు
పల్లి, నరసాపురం గ్రామములనుగూడ అదనపుదళపు వీరియా
లో జేర్చునెడల ఈ గ్రామమునుగూడ చేర్చవచ్చును. అట్లు గాని
చో చేర్చవక్కరలేదు.

అందుచే నీ గ్రామముల కన్నిటికిని అదనపు పోలీసుదళ
మనవరము.

వెల్లింగ్ టన్ సి నీ మా

27-6-25 శనివారమునుండి 3-7-25 శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 6-15 ప్రతిదినము 2 ఆటలు రాత్రి 9-30
శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3 గం-15 ని॥ కూడ
ప్రసరము గలదు.

పాత్రిక్స్ క్రొత్త శీరియల్

రూత్ రోలండు

రూత్ ఇన్ ఆఫ్ రేంజి

అత్యద్భుతము, తప్పక చూడతగినది.

కార్పొరేషను ఎన్నికలు

కాంగ్రెసుపక్ష ప్రచారము

ప్రజాసౌఖ్యమే కాంగ్రెసువారి సౌఖ్యము.
ప్రజలకష్టమే కాంగ్రెసువారి కష్టము.

కొత్వాల్ బజారు

కె. శ్రీరాములునాయుడుగారు

ఏడుబావులు

గడ్డే రంగయ్యనాయుడుగారు

సావకారుపేట

సామి వేంకటాచలంశెట్టిగారు

ఎన్.ప్లనేడ్

డా॥ బి. ఎస్. మల్లయ్యగారు

ఎగూరు

డా॥ ఏ. లక్ష్మీనాథగారు

మైలాపూరు

కె. భాష్యంగారు

తండియార్ పేట

సి. ఎం. ఆదికేశవులనాయకర్ గారు

త్రివెలిన్ బేసిన్

ఎం. సింగారపేలుశెట్టిగారు

క్రిస్ పాక్

ఇ. ఎల్. అయ్యంగారు

ముత్యాలపేట

బుర్రా సత్యనారాయణగారు

ముత్యాలపేట బహిరంగసభ

పౌరధర్మము

కాంగ్రెసుపక్షమునకే వోటుచేయుడు

రాలి బి. ఓ. కందసామిశెట్టిగారి ఉపన్యాసము

ముత్యాలపేట డివిజనులో జప్తి సుపక్ష అభ్యర్థియు, ప్రస్తుత చెన్నపురి కార్పొరేషను అభ్యర్థులనగు రాలి బి. ఓ. తణికాచలంశెట్టిగారికి బదులు కాంగ్రెసుపక్ష అభ్యర్థియు శ్రీ బుర్రా సత్యనారాయణగారికి వోట్ల నొసంగ గోరుదు నిన్నటి సాయంత్రము మల్లికేశ్వరస్వామి ఆలయమునంద జరుప బడిన బహిరంగసభయందు రాలి బి. ఓ. తణికాచలంశెట్టిగారి సోదరుడు రాలి బి. ఓ. కందసామిశెట్టిగారు పాల్గొనిరి. ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగారు. డా॥ రామకామత్, నావిళ్ల వెంకటేశ్వరశాస్త్రి, మాఫీ. మహమ్మద్, గడ్డే రంగయ్యనాయుడు, అబ్దుల్ హమీద్ ఖాను, ఆదికేశవులు నాయకర్ గారులును పెక్కువందల ప్రేక్షకులును సభకురుదొందిరి. శ్రీమాన్ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు రధ్యక్షత వహించిరి.

యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు:—4 సం॥ లక్రితము కాంగ్రెసునందు భేదాభిప్రాయములు ఉండుటంజేసి స్థానిక పురపాలక సంఘముల వశపరచుకొనుటకు నిశ్చయింపలేదు. నిరంకుశపరిపాలనాబలము అధిక మాయెను. వేలకొలది సహాయనిరాకరణ వాద్యులై లెలకంబబడిన బాగోల్ టీర్పాసులన కాసనోల్లంఘన మాసివేయబడినను, అనేక ఆటంకములు గలిగినను, స్వరాజ్యభజమును నిలిపియుంచి పోరాడగల్గితిమి. అట్టి నిరంకుశమైన ధైర్యసాహసముల దేశీయలహ్వనయములందు నింపినవాడు గాంధీమహాత్ముడే.

జప్తి సుపక్షము డా॥ నాయుడుగారిచే హింసాత్మక నుద్ధరించు నుద్దేశముతో వెలకొల్పబడెను. కాని కొంతకాలమునకు సర్ విట్టి త్యాగరాయశెట్టిగారి యనుచరుల హస్తములలో ఆ యుద్దేశము మార్చబడి కేవలము తమ పక్షమువారికి ఉన్నతో కోర్కెగలుగు, ప్రభుత్వపునునలకొరకు పాటుపడుటయే కర్తవ్యమాయెను మాపక్షమం దట్టివారికి తావు లేదు. ఎల్లరును ప్రజాసేవకులే; స్వార్థత్యాగలే. జప్తి సుపక్షము ప్రభుత్వపక్షమనియే చెప్పవలెను. స్వరాజ్యకక్ష ఎన్నటికిని నుత్తరపథులకుగాని, బిరుదులకుగాని ఆసించియుండలేదు. ఇకను ఆశింపబోరని నిశ్చయముగ జెప్పగలను. కాన మీవోట్లను కాంగ్రెసువారిచే నియమింపబడిన శ్రీ బుర్రా సత్యనారాయణగారికి యొసంగవలెను.

ఏ. రంగస్వామిఅయ్యంగారు:—అభ్యర్థుల లగు శ్రీనివాసయ్యంగారికిని ఓ. తణికాచలంశెట్టిగారికి సత్యంత్తమైత్రియున్నటుల నేనెరుఁగుదును. నేను తణికాచలంశెట్టిగారు సహాధ్యాయులమై యుండి మిక్కిలి పరిచయములమై యుంటిమి. శ్వేతజాతులైన వసమానులగు నెంచి వారియనుగ్రహము కల్గవుడు గోరుదు వారియాజ్ఞను తలదాల్చునట్టికక్షికి నామిత్రులగు రాలి బి. ఓ. తణికాచలం శెట్టిగారు రధ్యక్షులై యున్నారు. పలుమారు చట్టసభయందు ప్రజాప్రతినిధులగును ప్రభుత్వమునందుగ వాదించియుండిరి. అందుల కనేకదృష్టాంతములు గలవు. కాంగ్రెసువారు గత 40 సంవత్సరములనుంచి దేశమునకు సర్వరాజ్యమును జేమాగురు పుటకును ప్రజలకునేవదేయుటకును బృథక్ కణుదైయున్నారు. అట్టికాంగ్రెసుపక్షమునకు జెందిన శ్రీనివాస శ్రీనివాస సత్యనారాయణగారిని కాంగ్రెసువారము మేమెల్లరము, అభ్యర్థిగ నుండుగోరితిమి. కాన మీవోట్ల వారి కియ్యవేడుచున్నాను.

మాఫీమహమ్మదుగారు:—40 సం॥ల నుండి మనదేశపు బానిసత్వమునుబోగొట్టుటకై, మనకు స్వతంత్రమును గలుగజేయుటకు కాంగ్రెసుమహాసభ స్థాపింపబడియున్నది. ఏతస్యహాసంస్థకు లోకోత్తరపురుషుడగు గాంధీమహాత్ము డాదేశకుడైయున్నాడు. అమృతాత్ముని యనుచరులమగు కాంగ్రెసువారమెల్లరమును బిరుదులకుగాని, ఉన్నతపథులకుగాని ద్రుమజెండక కేవలము మానసవేదయే పరమధర్మముగ నెంచి సేవజేయ కృతనిశ్చయములమై యున్నాము. కాంగ్రెసువారు నన్ను పెద్దమెట్టు డివిజను కభ్యర్థిగ నియమించినపుడు అట్టి హిందువులెల్లరును “20 సం॥ల నుండి ఈపదవిని తమ హక్కుభుక్తముగ అనుభవించుచున్న డి॥ బి॥ వి. తిరుమలశెట్టిగారిలో ప్రతిపక్షమునహించి మీరు జయించగలరా” యని ప్రశ్నించిరి. మహమ్మదీయ సోదరులెల్లరు ఈ డివిజనులో హిందువు లత్యధికసంఖ్యాకులు, వారు మీకు వోట్ల నొసంగెదరా” యని సందేహించిరి. కాని అట్టిభేదములు పూర్వకాలమే విడిచితిమిని బదులు పక్కితిని. చివరకు హిందువు లెల్లరును డి॥ బి॥ వి. తిరుమలశెట్టిగారి మోటారుబండ్లలోనే పోలింప వైచమను నచ్చి “గాంధీ సాహేబు ఎచ్చట” యని ప్రశ్నించి నాకు వోట్లనొసంగిరి. కావున ఈ డివిజనులో శ్రీ బుర్రా సత్యనారాయణగారి విజయమునకు నా కెట్టిసందియములేదు. మాకు గాంధీమహాత్ముని బలముగలదు.

మలబారు వివాదానంతరము చట్టసభలో ఆవిషయము నిర్దుష్ట రాగ ఈ అన్యాయ “జప్తి సు” పక్షము ప్రభుత్వము వారిలో గలసి వోటుజేసిరి. (అనూనము) భారతదేశమందలి వీరజనకోటికి ముఖ్యాధారమును ఉప్పుపన్ను సభిక్తముజేయుటకు సన్నుతిందిరి. మహాత్ముని యుగమునందర్భమున కార్పొరేషను భవనావరణమందు నే నొక దేశీయపతాకమును నిలపగ, దానిని కమిషనర్ బోసుగారు ఊడదీకించిరి! అట్టి యపమానమును సహింపగలరా? ఆయవమానము జాతీయమమానము గాదా? ఈ డివిజనులో నెల్లరును విద్యావంతులు, జ్ఞానవంతులు. అట్టి వారికి అధికముగ జెప్పవలసినపనిలేదు. కావున మీరు నిజముగ భారతపుత్రులైన, స్వరాజ్యమును గాంక్షించిన శ్రీ బుర్రా సత్యనారాయణగారికి మీవోట్ల నొసంగ గోరెదను. వారిజయము, కాంగ్రెసుజయము, దేశజయము, మియెల్లజయము.

డా॥ రామకామత్ గారు:—గతవత్సరము స్వరాజ్యపక్షమువారు కార్పొరేషనునందు ప్రవేశింప ప్రయత్నించినపు డెల్లరమునువారి జయమును సంతయించితిమి. కాని మాకొక సంతృప్తియుండెను. ఏనున స్వరాజ్యపక్షమునిన దేశీయపక్షముగాన వారి జయము జెన్నపట్టా పొరుల జయమే. అపజయమును పొరుల అపజయమేయని తలంచుతిమి. కడకు అత్యధిక సంఖ్యాకులగు కాంగ్రెసువారు జయమందిరి. నివంగతులైన దేశబంధుని తరంజనుని యాత్మకు గౌరవము సలుపవలెననిన మీవిధ్యుక్త ధర్మమును నెరవేర్చవలెను. అట్టి త్యాగమూర్తి ఏ జప్తి సుపక్ష

మందైనను గలరా? అట్టిపక్షమునకు జెందిన శ్రీనివాస శ్రీనివాస సత్యనారాయణగారు నేడు మీవోటుల గోరుచున్నాడు. మలబారు ఖిషిలపై కేసులు మోకొట్టనందు విచారించబడినపుడు సత్యనారాయణగారు వారిపక్షము వహించి వారొసంగిన ధనమును తిరిగి మలబారు అనాధప్రజల కుచితముగ నొసంగిరి.

పరశువాకమునందు పూర్ణిటిపు పోలీసును తీసివేయుటకు తాను, తనపక్షము బాధ్యులమని ఓ. తణికాచలం శెట్టిగారు పక్కిరి. అయ్యది అసత్యము.

చట్టనిర్మాణసభలో మనకు అధికసంఖ్య లేకపోయినను, దేశమునందు స్వరాజ్యపక్ష మధికసంఖ్య గలిగియున్నది. చట్టనిర్మాణసభ దేశీయ ప్రతినిధులచే నిర్మింపబడినది. రాబోవు చట్ట నిర్మాణసభల ఎన్నికలందు మాపక్ష మధికసంఖ్యగలదై యుండవలసి విశ్వసించెదను. నేడైనను రాలి బి. ఓ. తణికాచలం శెట్టిగారు తాను స్వరాజ్యపక్షమందు జేరి ప్రజాసేవజేయ సంగీకరించుచో శ్రీ బుర్రా సత్యనారాయణగారు తమ అభ్యర్థిత్వమును విరమించుకొందురు.

ఓ. కందసామిశెట్టిగారు:—నాకు ఈ డివిజనులో వోటుగలదు. దానినెట్లు వినియోగించవలెనో మిగల క్లిష్టసమస్యగ తోచుచున్నది. ఒకపక్షమున నాసోదరుడుగలడు. మరియొక పక్షమున స్వరాజ్యపక్షమునకుజేరిన బుర్రా సత్యనారాయణగలరు. నా సోదరుడు జప్తి సు పక్షమందు జేరియుండుట నాకయిష్టము. ఒకప్పుడు నేనాపక్షమునకు తోడ్పడినవాడనే? నా సోదరుని శక్తి నేనావరత్వములు జప్తి సుపక్షమునకే గాక దేశీయలెల్లరకు వినియోగపడిన నే సంతసించెదను. జనులు తమ వోట్లను స్రుద్ధితముగ నొసంగరాదు. రెండుపక్షముల గణానుకూలులనుతూచి ఉత్తములకే మీవోటు నొసంగవలెను. ఈవిషయమందు జాతి,కుల,మతభేదముల నేమాత్రము జూపరాదు. గతవత్సరము కాంగ్రెసువారికి జయముగలిగినందుల కేనెంతయు సంతసించితిని. కావున తామెల్లరు రెండుపక్షములందు ఉత్తములను స్వరాజ్యపక్షమునకే మీవోట్ల నొసంగుడు.

బుర్రా సత్యనారాయణగారు :—సర్వజనస్తుతి పొందుదును, మానవశ్రేష్ఠుడగు మహాత్ముని యాదేశానుసారము నడుపబడుచున్న చన్నపురి కాంగ్రెసు ఖిలాఫత్, సంఘములవారు నన్నీ డివిజను కభ్యర్థిగ నుండగోరిరి. పాశ్చాత్య నాగరకతానుకరణములన మనము కేవల మైహిక చింతాపరులమును స్వభావాక్షేపల మైనారము. ప్రస్తుతము నాగరకత వ్యాపించి ప్రపంచమందు మానవభక్తుగాను నశించివేసినది. ఐనను పాశ్చాత్యదేశములం దొకజాతి నింకొకజాతి కబళించుట కాయత్త పడుచుంట్లు జూడ నాగుణము పూరిగ నశించినటుల దొచిదు. “మానవసేవయే” పరమధర్మముగ గొనినట్టి యామహాత్మునిసేరున నేనీ మన్నది డివిజను వోటరుల సమీపించుచున్నాను. నా ఉన్నత విద్యాభ్యాసమీ నగరమందే జరిగినది. న్యాయవాది వృత్తియందు 12 సం॥ లిచట గడిపితిని. ప్రథమమునుండియు నువరాసు పట్టా అనారోగ్యశీతిని గాంచుమండినందున పట్టణము కేవిధమైన సేవయైనను జేయవలెనని నాకభిలాష గలదు. పౌరుని జీవనము విధులతోడను, దాక్షిణ్యముతోడను కలసి యుండును. మన పట్టణమందలి ఆరోగ్యపరిశీతు లమితముగ అభివృద్ధి జెందవలసి యున్నవి. 8 సంవత్సరముల నుంచి కార్పొరేషను వశపరచుకొనిన జప్తి సుపక్ష ప్రముఖులు పట్టణమునకుజేసినసేవ మీకందరకు తెలిసియేయున్నది. 8 సం॥ కు పూర్వము త్రాసునీటికంటె నిర్మలమును నీరులభించుచున్నదని ఇటు సమావేశమైనవారిలో నొకరైనను జెప్పగలరా? లేనిచో కారణమేమి? 8 సం॥ల క్రితముకంటె పరిశుభ్రమును క్షీరము, వెన్నదొరుకుచున్నదా? లేనిచో కారణమేమి? శిశుమరణములసంఖ్య తగ్గినదా? కార్పొరేషను సభ్యత్వములు ప్రజాసేవకుగాక ప్రభుత్వోర్కగములకు, గౌరవములకుపయోగింప బడిన నికనాపక్షమునకు వెంటనే స్వస్తిజెప్పవలెను. ప్రజాసేవజేయుదుమని ప్రమాణములుజేసిన కాంగ్రెసుపక్షమును కార్పొరేషనునంపి ప్రస్తుతముకంటె ఆరోగ్యకరమును సౌకర్యములు లభించునోలేదో పరీక్షింపుడు. మహాత్ముని నాయకత్వముక్రింద సేవ జేయుట మహాధాన్యమని తలంచవలెను. వారి యుద్యమమునకు యధాశక్తి తోడ్పడుట ప్రతిభారతీయునివిధి.

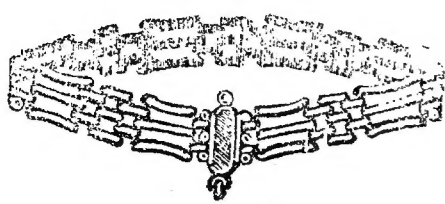
అన్యథులు సభనుముగించుచు స్వరాజ్యపక్షమందు బ్రాహ్మణేతరులే అధికసంఖ్యగలవారు. కావున దీనిని ప్రతికక్షులు బ్రాహ్మణక్షేయని జెప్పి విభేదముల గలుగజేయ ప్రయత్నించిన మోసపాతుడనియు జప్తి సుపక్షమునకు ప్రభుత్వమున కెట్టి భేదములేదు. స్వరాజ్యకక్ష ప్రజాబాధ్యతగల పక్షముకాన కాంగ్రెసుపక్షమునకే వోటుజేయవలెననియు కోరిరి. అభ్యర్థులకు వందనములతో సభ ముగింపబడెను.

నమ్మకము

కల్పితేదు

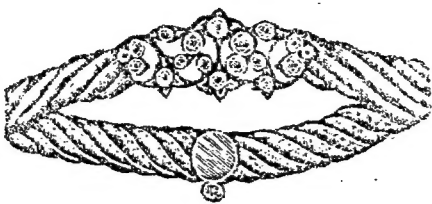
మోసములేదు

వై మూడు అంశములను చక్కగా గమనించ తగినవి.

స్త్రీలు

పురుషుల
చేతి గొ
లుసులు

వారములు, పురుషులు చేతికి ధరించు పలకరముల బంగారు గోలును, మంజేతి గడిమారము గోలును, సాదా ఉంగరములు, రాళ్ల ఉంగరములు, ఐక్కిలు, ఎడ్యూటములు, మోపులు అన్ని రకముల వెండి వగలు మానద సిద్ధముగా ఉన్నవి. లేనివి అర్డర్ చేసి సకాలములో తయారుచేసి యిచ్చెదము. వనరం బంగారుకు సీనువెండికి పూచీచెప్పదము.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, 25 వైవా బజారు రోడ్డు, మదరాసు.

నిరపాయ కరమైన ఎరాస్మిక్ సబ్బు బిళ్లలు

ప్రతి ఒక్కరికి తగినవి-బిడ్డలకు స్నానముచేయుటకు-తల్లికి యవ్వనమునందున్న అందము

శాశ్వతముగా యుండుటకును- తండ్రికి పరిశుద్ధ మిచ్చుటకును, శ్రేష్టమైనది. మిక్కిలి సున్నితముగా సువాసన చేర్చబడినది. మితవ్యయము గలది. అరిగి పోయినప్పుడు కూడ మొదట నుండి నట్లే మంచి సువాసన గలిగియుండును.

ఈ రకము, ఇతర సుప్రసిద్ధమైన ఎరాస్ మిక్ రకములు అన్ని దుకాణములందును దొరకును.

“ఎరాస్మిక్” అత్తరు తయారుచేయునట్టి వారిచే లండన్, పారిసులో తయారు చేయబడును.

అభ్రకభవ్యము

అమోఘమై సమందు పక్రముగా 800 పుటలును కేయబడినది. శ్రీ ముక్త్యాలరాజావారి సంస్థానమున స్వాగత యోగమున కై తయారుచేయబడినది.

కాని ఉపయోగమును గుర్తించి స్వల్పగతకు విక్రయమునకుకూడ పెట్టివాము. మూతవ్యాధులలో బాగాపనిచేయును. డయ విటిస్ అనే బహుమూత్రవ్యాధిని పోగొట్టి, సూత్రములోనుండే తీసివదాళును తీసివేయును. వేడిని, దగ్గును, తుయరోగి మును బోగొట్టును. ఫోగము లన్నిటియందు చాలా మంచిది. ఔషధయోగములందుకూడ ఉపయోగించుకోవచ్చును. గొప్పగొప్పవారు మెచ్చియున్నారు. అనుసానికేషములచే నన్ని వ్యాధులను గడుపును. ఒకసారి వాడిమావెండి మీకే తెలుసుంది. ఉపయోగించువిధము ముందులో పంపబడును. ఎక్కువగా కొనేవారికి ప్రత్యేకపుర్రెట్లు. తులం 1 కి 5-0-0.

అడ్రసు:— మేనేజరు, ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల, (కృష్ణాజిల్లా)

మిక్కిలి
మేల్తర రకము

తగిన ధర

{ చాలకాలమునరకు
మమ్మును

కాతా దారులకు మాయండు గల నమ్మకమే

మాఖ్యాతికి పునాది వంటిది

లాంపులు, గ్లాసుసానూములు, గాస్ లైట్లు, ప్రిమస్ ప్లాలు, కట్టరి
మొదలగు వాటిని

మేము నేరులో తెప్పించుచున్నాము

వయచేసి వచ్చి మా ప్రదర్శనశాలను చూడుడు

THE MADRAS GLASSWARE TRADING Coy.,
ESPLANADE — MADRAS

నూకలలో శ్రేష్టము.

బజారునందలి రకములన్నిటికంటె మేలైనది.

వెలూ సరసము.

రాజేశ్వరి బొర్రా క్కు సబ్బు

చర్మ వ్యాధులకు వజ్రాయుధము

మై. పువ్వులు, అన్ని రకముల సబ్బులు కూడా దొరుకును అన్ని రకములలో ఏజంట్లు కావలెను

ఆర్. ఆర్. సోపు అండ్ క్యాండిల్ వర్క్సు. బెజవాడ

న్యాయవాదులలో ప్రముఖుడగు దాసు

(కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ)

శ్రీయుత దాసుగారి ఆకాల ఆస్తికమరణమున కెంతయు చింతిల్లుచున్నాము న్యాయవంతులములకైతేమే వారు తమ న్యాయవాదవృత్తిని వదులుకొనిరి స్వతీయందును ప్రజా హిత జీవితమునందును వారు అతిస్మరణీయ అత్యున్నతమున కీరి ని గడించెరి. 1894 సంవత్సరమున వీరు న్యాయవాదులగుచేరిరి. అప్పుడు కలకత్తాలో ఇంగ్లీషు బారిష్టరులే ప్రముఖులుగనుండెడివారు. కాని ప్రస్తుతము స్వతేజోవర్ధ్యముల వల్ల మనమో హనభగోష్, డబ్ల్యు. సి. టెనెన్, టి. పాల్మెంటుగార్లు బ్రిటిషు న్యాయవాదులతో సమానముగనున్నారు. దారుగారు బారిష్టరుగ కలకత్తా హైకోర్టులో ప్రవేశించినప్పుడు, జూనియరులు కొందరప్పుడప్పుడే పైకివచ్చుచుండిరి వారిలో బి. చక్రవర్తి సర్ ఎ. చాదరి, సిన్హా ప్రభువుగార్లు ముఖ్యులు జిల్లాలయందలి క్రిమినలుకోర్టులలో బొనర్రిఫీటుగార్లు గొప్ప ప్రాక్టీసు గలిగి యుండిరి. హైకోర్టులో ప్రఖ్యాతిగాంచిన న్యాయవాదులందరు బారిష్టరులుగ నేయుండిరి ఆర్. మి. ట్రెగర్వాత్కి మాత్రము ఒరిజినలు నైడనందు గొప్ప ప్రాక్టీసు యుండెను. ముఖ్యముగ కేసు లన్నియు ఇంగ్లీషువారి చేతియందేయుండెను. ఇట్టిపరిస్థితులలో చక్రవర్తి, చాదరి, సిన్హాగార్లు కొంచెము దారిచేసికొని పైకివచ్చుచుండిరి. క్రొత్తగచేరు న్యాయవాదులకు క్రిమినలు అసలు రివిజను కోర్టునందు జిల్లాలయందలి కోర్టులయందు కొంత ప్రాక్టీసు దొరకుచుండెను. క్రొత్త న్యాయవాదులకు ఉత్సాహము లేకుండునట్టి పరిస్థితులలో దాసుగారు న్యాయవాదవృత్తియందు ప్రవేశించిరి.

ఇండియను సివిలుసర్వీసు పరీక్షలయందు పోటీచేయుటకు వీరు ఇంగ్లాండు వెళ్లిరి పంపెపు గుర్రమువలె శిక్ష నేర్చుకొనవలసిన ఈపరీక్ష వారికి రుచింపలేదు అందువై వారు బారిష్టరుపరీక్షకు చదివిరి. కలకత్తాయందు న్యాయవాదిగ చేరిరి. సివిలుకేసులకన్న క్రిమినల్ కేసులయందు ప్రాక్టీసు సంపాదించుట పులభముగ నుండెను స్వీరలో ఓ ఆర్. దాసుగారు క్రిమినల్ వక్టీల్లో ప్రఖ్యాతిగాంచిరి. ఏకేసు వారు తీసికొనినను స్వంతకేసువలె తప్పక గెలువవలయునని ఉత్సాహముతోను పట్టుదలతోను పనిచేయుచుండెడివారు వారి విజయమున కిదియే కారణము. మురారిపుత్రులు బాయికేసునందు వీరు డిఫెన్సు వక్తృ పు న్యాయవాదిగయుండి గెలిచి పేరుగాంచిరి. అరవింద ఫోఫా. బంధువులను బాబు కృష్ణమూరు మిత్రుగారు దాసుగారిని ప్రోత్సహించి అరవిందఫోఫాగారి పతనమున వక్తిలుగ నుండునట్లు ఏర్పాటు చేసిరి. కృష్ణమిత్రుగారి శిష్యుడగు ఘనలూలు అగర్వాలాగారు ఈకేసు నందు డిఫెన్సు సాల్సిటరుగ నుండిరి ఈకేసునందు విజయము గాంచుటవల్ల దాసు ఆగర్వాలాగార్లు గొప్పఖ్యాతిగాంచిరి. అరవింద ఫోఫాగారి మామగారు కొంతమేరమున ఫీజుగ ఇచ్చిరి. కాని ఇరువురు భనాపేక్ష లేక పనిచేసిరిని చెప్పవలయును. దాసుగారు ప్రభుత్వమువారిపక్షమునపోసివ్యవస. న్యాయవాదిగ నుండెను. సాక్షుల విచారణయందును, కేసు ముగించి వాదించుటయందును దాసుగారు గొప్ప నేర్పును చూపిరి అరవింద ఫోఫాగారు విడుదల చేయబడిరి కాని ఈకేసునంద ర్భమున కీరి న్యాయమూర్తి బీచిక్రాపుగారికికూడ చేరవలసి యున్నది. అరవింద ఫోఫాగారు న్యాయమూర్తి బీచిక్రాపు గారు కేంబ్రిడ్జ్ లో ఒకటిగ చదువుకొనిరి. అరవిందుని విజ్ఞానము ప్రతిభ న్యాయమూర్తి బీచిక్రాపుగారికి ఆశ్చర్యము కలుగ జేసెను. అసంపూర్ణమున సాక్ష్యమును ఆధారముగ గైకొని ఇట్టి అఖండమున ప్రతిభావిశేషములగుల అరవిందునకు బాంబుకుట్రయందు సంబంధమునందున న్యాయమూర్తి నమ్మజాలక పోయెను. అరవిందుడు ప్రజలకు పైపెట్టుడుగనుండెను. వారి విడుదలవల్ల దేశమునం దందయు ఉత్సాహము వెల్లివిరసెను

ఈకేసునందు దాసుగారు విజయముగాంచగనే అగర్వాలాగారు ద్వారామరానుకేసును దాసుగారిచిచ్చిరి పట్టుటలలో ఈకేసునుమాడ విద్యుదయిరి ఈవిజయమువల్ల దాసుగారు ధనవంతుడయ్యెను. న్యాయవాదులలో ప్రముఖులను కీర్తిహరి సంపాదించెను. నెషనుకోర్టునందును, హైకోర్టులన్నిటనందును డక్టరేకాన్సిస్టెన్సికేసులో దాసుగారు పనిచేసి ప్రధానన్యాయమూర్తియగు సర్ జెంకిన్సగారి ప్రత్యేక ప్రశంసపొందిరి. అదిమొదలు వీరికి భరితనలు స్థానందు ప్రాక్టీసువృద్ధిచెందెను కానిక్రిమినలుకోర్టులయందే వీరుతమప్రత్యేకవై పుణ్యమును ప్రకటించుచుండెడివారని చెప్పవలెను మ్యానిషనుకేసునందు ప్రభుత్వమువారు ప్రభుత్వపు న్యాయవాదికిచ్చిన ఫీజుకన్న ఎక్కువమొత్తమును దాసుగారికి రిటేయివడఫీజుగ ఇచ్చిరి. ఇదియే .వారి విలువను ప్రకటించుచున్నది

అతినిచము

తైమ్మ ఆఫ్ ఇండియాపత్రికకు ప్రత్యుత్తరము

[శ్రీ అరవిందభూషణులు దాసుగారి స్థానము నాక్రమించెదరని వార్తపై తైమ్మ ఆఫ్ ఇండియాపత్రిక గావించిన వ్యాఖ్యానమునకు మహారాష్ట్రపత్రిక ఈక్రింది విధమున వ్రాయుచున్నది.]

శ్రీయత అరవిందభూషణ సంకరాష్ట్రమునకువచ్చి జాతీయవాదుల నాయకత్వమును తహింపవలయునని మహాత్ముడు తొలివార్త పంపినట్లు కలకత్తాలోని ఆంగ్లో ఇండియాపత్రిక ప్రకటించెను. ఈవార్త నిజముకావచ్చును. అసత్యమైనదిగనుండ వచ్చును. కాని తైమ్మ ఆఫ్ ఇండియాపత్రికకు గొప్ప అగ్రహమును కలుగజేయదగిన విపరీతవార్తకాదు. అరవిందభూషణు గారు అపారమగు దేశభక్తిగలవారని పంగియులేకా భారతీయలందరూ పూజించుచున్నారు. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యప్రియులు. ప్రజల విశ్వాసమునకు అన్నివిధముల పాత్రులైనవారు. కావున దాసుగారి స్థానము నాక్రమించి స్వాతంత్ర్యోద్యమమును వారు కొనసాగించవలయునని మహాత్ముడు కోరుటయం దెట్టి విపరీతములేదు. కాని భారతీయులకు అమృతకల్పమైన పదార్థము ఆంగ్లో హిందవులకును ప్రభుత్వమువారికిని విషతుల్యమైనది. అరవిందుని పేరు వినగానే తైమ్మపత్రిక కండ్లెరచేసెను. ఏదో గొప్ప విపత్తురానున్నదని వాసన చూపి గుర్తుచెప్పగల జ్ఞానమున్న వార్త పత్రికలో తైమ్మ ఆఫ్ ఇండియాపత్రిక యొకటి. ఈ విషయమై తనకు గల తెలివితేటలను ప్రకటించు సమయమువచ్చినపుడు పత్రికాధికారులకుండగలదా. లేనిపోని ఆగ్రహమును కలుగజేసికొని అరవిందుని అన్నివిధముల దూషించెను. ఈ దూషణయందు బాగానే దుకుట వలె నున్నది. సత్యమును గుర్తెరుగక అరవిందుడు దేశభక్తులను అగరికి తప్పి పారిపోయినవాడని వ్రాసెను. విచరములను మరికొంతకత్తితో పరిశీలించవలయునని పత్రికాసంపాదకుని పేము కోరుచున్నాము. వారు చట్టములకువెరచి పారి పోయినవారంట అసత్యము. న్యాయస్థానమున అరవిందుడు నిర్దోషియని తీర్పుచెప్పబడెను. ఇదేజేబంగులను త్రొవ్వినచి దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము కలుగజేయుటకు తన తపశ్శక్తి చాలదని వారు గ్రహించిరి. కావున తనతక్కి సంపాదించుకొనుటకు పుదిచ్చేరియందు చేరిరి. వేదాంతము, వాద్యము, కళ, సారస్వతము, తర్కము మున్నగువిషయములపై వీరువ్రాసిన గ్రంథ రాజములు ఆంగ్లేయవిద్యార్థులకు ప్రశంసపడసియున్నది. కాంతి కొరకు వారు పుదుచ్చేరివెళ్లిరి. చట్టమునకు వెరచి పారిపోయిరని వ్రాయట అతినిచము.

అరవిందభూషణుగారు తిరుగ భారతదేశమునకు వచ్చెదనో రాకో చెప్పటకు పీలులేదు. మరల వాదవచ్చి నాయకత్వము వహించుకోమో యను భయముమాత్రము తైమ్మపత్రికకు సుందెడడకలగచేసెను. ఒడలంతయు చల్లవారునట్లుజేసెను. ఈభయముతో యుక్తియు క్రివత్తుణమును విడనాడి పిచ్చివ్రాతలు వ్రాసెను. విప్లవోద్యమమును సంపూర్ణముగ ఖండించి ఈపత్రిక ఒక నూతనసిద్ధాంతమును ప్రతిపాదించెను. ఇంగ్లీషువారిని అన్ని విధముల నోడగొట్టవలయునని తలపే విప్లవమునకు మూలముట. అందులకే ఇంగ్లీషువ్రాయటయందుగొప్ప సేర్పగల అరవిందునకు ఆహ్వాన మంపబడెను. ఇట్టిభావములున్న వారందరూ విప్లవకారుల య్యెదరు. అన్ని విషయములందును విదేశీయులను మించి యుండవలయునని గోకులేగారు చెప్పిరి. కావున గోకులేవారి శిష్యుడు గాంధీగారుకూడ విప్లవకారులే.

రాజకీయ విషయములందు సంగతి సందర్భములను గుర్తెరిగి మిగలసేర్పతో గాంధీగారు ప్రవర్తించుచుండు రహ విషయము అందరకు తెలియును కాని మహాత్ముని సత్యం కల్పము, సదుద్దేశము న్యాయదృష్టి ఎవ్వరు సందేహించియుండ లేదు. దేశమునందు దౌర్జన్యముతో కూడిన గొప్పవిప్లవోద్యమ మును ఏర్పరచు కుట్రజరుగుచున్నదనియు దీనిలో గాంధీ మహాత్మునకుకూడ సంబంధమున్నదనియు తైమ్మపత్రికాధిపతి అద్భుతజ్ఞానదృష్టితో చెను. దౌర్జన్యమును ఖండించుచు దౌర్జన్యమును అరవిందుడు పురికొల్పెనట. మహాత్ముడతనికి ఆహ్వాన ఇనిపుట గొప్పతప్పుట. పత్రికవ్రాసిన వ్రాతలే ఉడచారించెదము. "ఒక నూతన సందేశమును ప్రతిపాదించి ప్రపంచఖ్యాతి సంపాదించి ఇప్పుడు గాంధీగారు ఘంగరాష్ట్రమునకు చేరిన విప్లవకారులనాయకునితో కలిసి జైషివేయ సంకల్పించుకొనుచున్నారట" ఇది భక్త ఎత్తు. ప్రభుత్వమువారు ఈ విప్లవనాయకుని నిర్బంధించవలసినవచ్చును. అందుపై ఉదయించు అగారిని

ప్రభుత్వమువారు ఎదుర్కొనవలయును. ఈ విప్లవకారుని నిర్బంధించుటకు ప్రజలు ప్రభుత్వమువారిని లక్ష్యముచేయరు. ఇట్లు రెండువిధముల ప్రభుత్వమువారిని బాధించుటకై గాంధీగారు ఈఎత్తువేసిరి. ఒకటిమాత్రము నిజము. అరవింద భూషణుగారికి ఆహ్వానమంపుటచే గాంధీగారు గాథతమ విశ్వాసము గలవారనియు, రాజకీయములకన్న సత్యమునే అధికముగ ఆదరించుననియు, ఉన్న గౌరవము సంపూర్ణముగ అంకితమొందినది" ఈమాట గాంధీ మహాత్మునకే నవ్వుపుట్టించును. ఒకేరాయిలో రెండు పక్షులను చంప ఈపత్రిక ఉద్దేశించెను. ఉన్నతాదర్శముల గరిగి తనంతట తానే రాజకీయములను విడనాడిన వాయుకుని దూషించెను. మహాత్ముని అత్యున్నత నైతిక ప్రవర్తనమును నిరసించెను. ఇది ఒక పెద్ద ఘట్టి. దీనివల్ల పత్రికకే అవమానము అగౌరవము ఏర్పడగలదు.

హైదరాబాదు సూతనపు రెసిడెంటు

శ్రీ డబ్ల్యు. పి. బార్తమగారి అగమనము విశ్రాంతివాదులు, జాతీయవాదులు హైదరాబాదు సూతనపు రెసిడెంటు గౌరవనీయులైన డబ్ల్యు. పి. బార్తమగారు, రెసిడెంటు ఉద్దేశ్యమునండి విరమింపనున్న సర్ లెన్సెడ్డు రసలుగారు గలసి పాపంజరులో 12-24 గంటలకు ఇచట దిగిరి. నైజాము దొడ్తనపు టుడ్డోలును పృథ్విలను బార్తమగారిని రైలుస్టేషనువద్ద సన్మానించిరి. మహారాజా సర్ కిషన్ పరసాదు నబాబు వల్లియదు డాలా బహదూరుగారు రైలుస్టేషనువద్దకు సన్మానించుటకు వచ్చినవారిలో సుప్రసిద్ధులు. (ఆ. ప్రె.)

భారత సాంఘిక సైనిక కళాశాల కమిటీ

పండ్లెందుగురు కమిటీయందు పథ్యులుగనుండెదరు. శ్రీమ. జూలై 2: సర్ ఆంధ్రా స్మితగారి అగ్రతల్పింక నియమించబడిన భారత సాంఘిక సైనిక కళాశాల కమిటీయందు అగ్రముడుగాక పండ్లెందుగురు పథ్యులుండెదరు. చేరుమేనుగాక సైనికకార్యదర్శియగు ఇ. బర్దను గారు మాత్రమే యూరప్షియను పథ్యులగు నుండును. మిగత పది పథ్యులపేర్లు శీఘ్రముగ ప్రకటించబడును. (ఆ. ప్రె.)

గవర్నరుగారి అసన్యత ఉడకమండలము, జూలై 1: గవర్నరుగారికి స్వల్పముగ శరీరము దుస్వస్థుగనుండుటచే వారు పెక్కితేరియటునకు నేడు రాలేదు. (ఆ. ప్రె.)

హిందూమంగలి హత్యచేయుట

అమృతరసము, జూలై 1: తుపాకీతో ప్రెల్మెనక సారము ఆను నొకనిని ప్రభు ఆను హిందూ మంగలి చంపెను. చంపుటకు కారణము దెలియదు. హత్యగాని బాడ యింకను బోలీసునకు దెలియలేదు. హత్యగా డిటేమల నొక కోనటి చేతిలోనుండి కొన్ని కర్రనే నోటులను లాగుకొని పోగ పట్టుకొనుటకు ప్రయత్నించినకొందరి కిరీడు గాయములుగావించెను. (ఆ. ప్రె.)

కాళి

కాకినాడ, మునిసిపల్ పాతకాల సూపరువై జరు పడ విక్ర సెల 1 కి రు 40-2-50 జీతము వైన పనిచేయుటకు దగ ఖాస్తులను పంపుకొనకొనవలెను. 6 నెలలవరకు ప్రావేశగరిగా పనిచేయవలసియుండును. ఈ దిగువతెలుపబడిన విషయముల దరఖాస్తునందు తెలుపుకొనవలెను.

- 1. పేరు 2. కులము 3. పుట్టిన తేది 4. జన్మస్థానము 5. యోగ్యత, ఏమిపనిలోనుండినది 6. యజ్ఞశిలలో ఉపాధ్యాయుడుగా పనిచేసినది 7. ప్రస్తుత ఉద్యోగము. 15-7-1925 తేదిలోగా దరఖాస్తులు ఈ దిగువ విధానమునకు చేరునట్లు పంపుకొనవలెను. మునిసిపల్ ఆఫీసు } కె. సూర్యనారాయణమూర్తి కాకినాడ 56-25 చేర్చుకె.

వాతావరణస్థితి

1925 సం జూలై నెల 3-వ తేది శుక్రవారము

Table with 5 columns: ముఖ్యజిల్లాలు, గోపాలపురం, విశాఖపట్టణము, కాకినాడ, మచిలీపట్టణము, కర్నూలు, బళ్లారి, కడప, నెల్లూరు, మద్రాసు, కడపూరు, నేలము, కోయంబుత్తూరు, తిరుచనాపల్లి, నాగపట్టణము, మధుర, పాంబన్, తిరునల్వేరి, తిరువేండ్లము, కొచ్చిన్, కాలికట్టు, మంగళూరు, బెంగళూరు, మెర్కార, కొడైకనాల్. Rows contain numerical data for each location.

సర్కారులు:—గోపాలపురంలో 0.13" వర్షించెను. ఉత్తరమున మేఘములు ఇట్టుయగున్నవి. దక్షిణమున వలచగ నున్నవి. గోపాలపురంలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. దక్షిణమున తక్కువ. గరిష్ఠశీతోష్ణశీతి 3 నుండి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కనిష్ఠశీతోష్ణశీతి దక్షిణమున 3 నుండి 3 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. దక్కణ:—కర్నూలులో మేఘములువర్షముగనున్నవి. తక్కినచోట్ల పలచగనున్నవి. బళ్లారిలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. కడపలో తక్కువ. పగటివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కర్నాటకము:—మేఘములు ఒకమా పురుగు నున్నవి. మద్రాసులో ఆర్ద్రతతక్కువ. మద్రాసులో గరిష్ఠశీతోష్ణశీతి 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కడపూరులో 4 1/2 డిగ్రీలు, మద్రాసులో కనీసపు శీతోష్ణశీతి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. స్థానికవిషయము: తప్పిందే బాగుగనే గాయవచ్చును. ఎస్. ఆర్. యు. సామ్రా, వాతావరణకాస్త్రజ్ఞుడు.

స్టేటుకౌన్సిలు ఎన్నికలు

స్టేటుకౌన్సిలునకు కాంగ్రెసు స్వరాజ్యపక్షము తరపున అభ్యర్థిగ నిలచుచున్న కె.వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు శ్రీరంగం నుండి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు. తిరిగి స్టేటుకౌన్సిలు అభ్యర్థిగా నిలువలసినవని నా మిత్రులు కొందరు ప్రోత్సహించిరి. పన్నులు విచారణ పక్షము యెదుటవచ్చిన సాక్ష్యమువల్లను జమీందారులకు భూస్వాములకు కొంతవత్తుము కలుగనున్నదని తెలియగలదు. కేంద్ర శాసనసభయందు వారిపక్షము పనిచేయుటకు సంకల్పించితిని. గత 9 ఏండ్లాయినేను జేయుచున్న పనిని బట్టి తిరిగి కొంతకాలము పనిచేయుటకు అనకాశమిస్తురని దలంచెదను. పన్నులు తగ్గించుటకును, నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కరించుటకును, పన్నులు విషయమున ప్రజా ప్రతినిధులకు కొంత అధికార ముండవలెనని వాదించుటలోను స్వరాజ్యపక్షము వారితోనే నేతృత్వించున్నాను నేను స్వరాజ్యపక్షము తరపున నిలచుచున్నాను. నానియో జకవర్గము యెడల నాకు గల విశ్వాసమే నన్ను తిరిగి ఎన్నికలకు నిలువజేసితి. కావున నన్నెప్పుడోన గోరుచున్నాను.

దేశబంధుని స్వారకసభలు

ఆంధ్రదేశము

నారాయణవరం

జూలై 1 వ తేదీన నారాయణవరంలో (చిత్తూరు జిల్లా) మామూలు గ్రంథాలయమునందు శ్రీయంత్రాసంతాపామిత్యం గారి అధ్యక్షతన దాసుగారి స్వారకసభ జరిగినది. ఈ దినన తీర్మానము ఆమోదించబడినది. స్వారకసభ జరిగినది. సభావిషయములు 'భార్య' పత్రికకు తిరిగివ్రాసిన పంపిరి.

"ఆంధ్ర రాష్ట్రమునందు నారాయణవరం పౌరులు సభ చేసి దేశబంధుని ఆస్తిక మరణమునకై చింత జేయుచు వారి యెడల నొకపము జెల్పుచున్నారు." (ఒక విలేఖరి)

తాడిపత్రి

1925 సం॥ జూలై 1 వ తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకు తాడిపత్రి జాతీయవిద్యాలయభవనములో తాడిపత్రి పురజులు సమావేశమై దేశబంధు చిత్తరంజనదాసుగారి క్రాధ దినమున వారి ఆత్మకాంతికి ప్రార్థనలు సల్పిరి.

మ. సత్యనారాయణరావు.

ఆకిరిపల్లి

జూలై ఒకటవ తేదీన యీ గ్రామమునందు దేశబంధు చిత్తరంజనదాసుగారి చిత్తకాంతికి ప్రాంతికామున పదకొండు గంటల వమానాసభాత్మక రుద్రాభిషేకం యాశ్రయపూజయు జరపబడినది. మధ్యాహ్నం నాలుగుంటలకు వేదకాస్త్ర పాఠ కాలయందు బహిరంగసభ జరపబడినది. బ్ర|| శ్రీ|| సత్యనారాయణరావుగారిచే అధ్యక్షతలుగా నెమ్మదిగా గరిపాటి ఆస్పయ్యకాస్త్రగారిచే దేశబంధు దాసుగారి గుణగణములగుర్తి విపులముగా నుపన్యసించబడి చిత్తరంజనుని వియోగములన గరి న దుఃఖమును చెల్లించు దేశబంధుదాసుగారి భార్యకు తెల్లకాం యిచ్చుటకు తీర క్రిందపడినది. సిమ్మల నగరసంక్షేపము గావింప బడియె. 6 గంటలకు మంటపము మీద మరీయుకసభ జరుప బడి దాసుగారిని గూర్చి పత్రికలో వ్రాసిన పద్యములు చదువ బడినవి. భగవత్సార్థ సతీ సభ చాలించడమైనది.

జేలూరి-సీతారామకృష్ణ.

కారంచేడు

గీ|| బ్రతకనీ చావనీ దేశప్రజలకోరిక! అణిపిరికి స చ్చదిగంతరముల | దివ్యమంగళకోటిల లేజరిల్ల | భారతావనిబంధ ముక భగ్నులై ని | రూపులై పోవె ఇంక నిర్దుకుటభూప.

ఎవ్వని దుర్వార పరవ్యాపారమునకు విశ్వచిత్తరంజితం ప్రేరితాజ్ఞలై ఆయనవరాధేయుండను చిత్తరంజన మహారా జు నాత్మకాంతికి మాగ్రామీయులును కర్మదీక్షాబుద్ధులును, ని ణుపేదలకు అయిదుసార్లు జనంబులకు అన్నప్రదానంబునను సః ప్రాప్తించిన వికలాంబులకు సర్దులకు ఖద్దరు వస్త్రప్రదానంబునను సంతృప్తచిత్తులం జేసి అధర్మపీరుని వజ్రసంకల్పము భారతాంతర వ్యాప్తమై ప్రవర్ధమానమై ఫలంతమై కాంతిభద్రతల ప్రసా దించుగాక యని, అవతరికర్మలై భక్తిశక్తితో నావరమే శక్తుని ప్రార్థించిరి.

చేరాల రామమూర్తి.

చాటపర్తి

(ఒకవిలేఖరి)

ఈగ్రామమునందు జూలై 1 వ తేదీన రైతులు యశ స్కండియు లేమ పనిపాటులు మాని స్కూలు భవనమునందు స మావేశమై మ. రా. రా. శ్రీ మాగంటి సీతయ్య యం. యల్. సీ గారి అధ్యక్షతన సభజరిగిరి. దాసుగారిపటమును పుర మంతయు భజనలతో నూతించిరి. దేవాలయమునందభిషేకము జరపబడినది. అధ్యక్షులు తమయంపన్యాస మధ్యభాగమున హృదయజేదము నగుమహానజాలక అశ్రువుల వెడలగక్కిరి. ఆంజనేయ చాటగారు హిందీమధ్యుగారు దాసుగారి గొప్ప తనమునుగూర్చి యుపన్యసించిరి. బడిపిల్లలకు ఉపాహారము లాస గవడినవి. అందఱు లేచి యేకగ్రీవముగ దాసుగారి యాత్మకు గాంతిని గోడచు భగవంతుని ప్రార్థించిరి.

గుంటూరు వకీలుసంఘము

గుంటూరు వకీల సంఘమువారు ప్రత్యేక సభను గావించి దాసుగారి ఆత్మకాంతి తీర్మానము నామోదించిరి.

* * * *

తుని

మకుటావశిష్ట వంగదేశ సార్వభౌముడును, ద్వంద్వపరి పాలనా నాశకుడును నగు కీర్తిశేఖరైన దేశబంధు చిత్తరంజన దాసుగారి షోడశాహదినమున 1-7-25 తేదీన మా తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ యజమాన్యమున శ్రీయంత్రాసంతాపామిత్యం పతికాస్త్రగారి అధ్యక్షతనకై పెద్ద బహిరంగసభ కాశ్చే పిక్ సంతోషవర్ధ సమావేశమైనది. 7 లేక 8 వందల ప్రజలు అన్ని పక్షములవారును విచ్చేసిరి. శ్రీయంత్రా ఇవలూరి గౌరీపతి రావుగారు (హైస్కూలు హెడ్మాస్టరు) శ్రీ చల్లా వెంకట్రావుగారు (యూనియన్ ట్రైన్యూ) డాక్టరు బోడపాటి నర సింహారావుగారు వగైరా పుర ప్రముఖులూక 50 మందివరకును వచ్చి దాసుగారి యచంచలదేశభక్తి స్వార్థతనత్యాగాదుల ను మనముచేసి దేశబంధుని యంతరీకాత్మకు కాంతి నొడగూర్చు చైవప్రార్థనముచేసిరి. కొండపల్లి బగన్నాధదాసుగారు మరల దేశబంధుని కార్యదీక్షను క్రొత్తపద్యములతోను పాటలతోను చిత్తరంజనముగ నుపన్యసించిరి. అధ్యక్షులు దాసుగారి లోకా తీర్ణతలను గూర్చి గంభీరోపన్యాసము నొసంగిన యనంతరము సభ ముగిసినది.

ఒక విలేఖరి.

* * *

గుడివాడ

(ఒకవిలేఖరి)

జూలై 1 వ తేదీన ఉమ్మడికాలమున మాగ్రామస్థులు సన్నాయివాళ్ళములతోడను భజనలతోడను నగరసంక్షేపము గావించి పెద్దకాల్యవర్ధనుస్సాతులై చిత్తరంజనునకు ధర్మోచక ము లాసగిరి. తరువాత 11 గంటలవరకు చిత్తరంజనుని ప్రభును ఊరేగించిరి. ప్రభువై చిత్తరంజనదాసు, తిలకు, గాంధీ, ఆరీ సోదరుల పటము లంచబడినవి. ఒకరాటముకూడ ఉంచబడి నది. ఈసందర్భమున మాగ్రామవర్తకు తెల్లరు దుకాణములు మూసి చిత్తరంజనునిపై భక్తిని వెల్లడించిరి. దేవాలయము లందును మసీదులందును ప్రార్థనలు, అర్చనలు జరిగినవి. సా యంకాలము మరల ఊరేంపు గావింపబడినది. 5 గంటలకు గాంధీ మైదానమున పెద్ద బహిరంగసభ గావింపబడినది. శ్రీన రాలసెట్టి దేవేంద్రుడుగారు, యం. ఎల్. పి. కలశపూడి శ్రీ చైలముగారు, గూడూరి రామచంద్రరావుగారు, ఆచార్యులు ఈసభ సామెలుగారు మున్నగువారు యుపన్యసించిరి. శ్రీ చిత్తరంజన దాసుగారికిని, మహాత్ములకును, ఈగ్రామస్థుల దుః ఖమును తెలియజేయుచు ఈసమాచారము పత్రికలకు పంపుట కు తీర్మానింపబడి అయినది. ఈసందర్భమున ప్రత్యేకముగ శ్రమకోర్చి ఏలూరునుండి దయచేసిన శ్రీదేవేంద్రుడుగారికి మే మెంతయు కృతజ్ఞులము. ఈవిషయమున శివన్నకాస్త్రగారు, సందూరి శివారావుగారు వ్రాసిన పద్యములు చదువబడినవి.

* * *

రాయపూర్

రాయపూర్ కాంగ్రెసుసభ యజమాన్యముక్రింద 1-వ తేదీన నవోక్తసంపాదకులకు కళ్యాణముండరం ముదల్యురుగారి అధ్యక్షతనకై దాసుగారి స్వారకసభ జరిగెను. ప్రార్థనలు జరి గినవిదప అధ్యక్షుడు క్లుప్తముగ ఉపన్యసించెను.

దాసుగారు తన గణనాతీతమును విజ్ఞానముచేతనే యంత ప్రాముఖ్యత గాంచెను. వారు దేశముకొరకై పాటుబడి దేశ బంధు అనుపేరును సార్థకపరచెను. ప్రస్తుతము దేశమందలి రాజ కీయాందోళనలు, విచారములే ఆతని సత్కర్మమరణమునకు కార ణములయినవి ఆయన చెలిపెను. పిదప శ్రీమాన్ జేలూగోపాల చెట్టిగారు దాసుగారి త్యాగమునుగూర్చి తెలియ బరచిరి. శ్రీరామచంద్రునితో సరిపోల్చిరి. శ్రీనివాసయ్యంగారు, బాబూలాలగారుకూడ ఉపన్యసించిరి. అధ్యక్షుడు ఉపన్యాస కులు చెల్లిన విషయములను తిరిగి సంగ్రహముగ జెప్పటతో 8-30 గంట సభ ముగిసెను.

కొవ్వూరు

పురపపుంగులు నాయకచేతబ్బలైన దేశబంధు చిత్త రంజన దాసుగారి ఆకాలమరణమునకు సానుభూతిని జూపుట కును వారియాత్మకాంతికి దేవుని ప్రార్థించుటకును మహాత్మా గాంధీ గ్రంథాలయ ఆవరణలో సభ జరిగినది. మ. రా. శ్రీ వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు పంతులుగారు అధ్యక్షతనహించిరి. మ. రా. శ్రీ మామి డన్న వెంకటసుబ్బారావు పంతు లుగారిచే నుపపాదించబడి మ. రా. శ్రీ తల్లాప్రగడ నరసింహ రావు పంతులుగారిచే నామోదించబడి యాదినవ తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా నామోదించబడినది.

"భారతీయులలో గొప్ప స్వార్థత్యాగియు రాజకీయ నాయకులును, మేధావంతులును, అగు దేశబంధు చిత్తరంజన దాసుగారి ఆకాలమరణమునకు యీసభవారు మిక్కిలి చింతిం చుచు వారికుటుంబమునకు సానుభూతిని వెల్లడించుచు దేశభక్తుని ఆత్మకు కాంతిని కలుగజేయుటకు దైవమును ప్రార్థించుచు న్నారు."

(ఒకవిలేఖరి)

* * *

బెంగుళూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

తిప్ప సుల్తాను కోటలో కె. శ్రీనివాసరావుగారి అధ్యక్షతనకై నిన్న సాయంకాలముసభజరిగినది. కీర్తిశేఖరైననాయ కుని గౌరవార్థము కొంఠరు వర్తకులు దుకాణములను తమంత తామే మూసిరి. సభకు చాలమంది వచ్చిరి. ప్రార్థనలతో సభ ప్రారంభమయ్యెను. మహమ్మదీయుల తరపున ఎస్. ఎల్. ఎం. రాజ్యగారు క్రైస్తవుల తరపున కోళ్ళుగారు పాస్టిలతరపున విమయలాలగారు బాంబాయిప్రార్థనల గావించిరి. కె. సంప తిరి రావుగారిదిగన తీర్మానము ప్రతిపాదించగా ఏకగ్రీవ ముగ నంగీకరింపబడినది.

బెంగుళూరు పౌరులు యీ బహిరంగసభలో దేశబంధు దాసుగారి స్వారకచిహ్నమును స్థిరస్థానముగా యీ నగరమున స్థాపించుటకు నిశ్చయించి అందుకు తగిన ధనము జమచేయుటకై 14 రుసభ్యులుగల సంఘమును నియమించుచున్నారు. ఈసంఘ మునకు అధ్యక్షులు కర్నూరు శ్రీనివాసరావుగారు కార్యదర్శి కె. సంపతిగారిరావుగారు.

వి. మదులాలగారు సంపతిగారిరావుగారు, డా. సి. వి. రామరావుగారు, శ్రీమతి ఆర్ కల్యాణమ్మగారు, ఉపన్య సించిరి. (2-7-25)

* * *

తణుకు

మహాత్మా గాంధీగారిసగిన యాదేశము ననుసరించి 1 వ తేదీన దేశబంధుదాసుగారి స్వారకదినము యీపురమునందు యధావిధిగ పౌరులచే నాచరింపబడినది. యీపురవర్తకు లంద రు మహాత్ముని యజ్ఞానుసారముగ చిత్తరంజనునియందు వారికి గల ప్రేమాభిషేకముచే, దుకాణములన్నియు మూసివేసి వారి కృతజ్ఞతను, భక్తిని వెల్లడించిరి. యీతాలూకాబోర్డు ప్రెసి డెంటుగారగు, మ-రా-రా చిట్టూరి సూర్యయ్యగారు, దేశబం ధుని నిర్వాణమునకు దుఃఖిమాచకముగ 'తాలూకాబోర్డు ఆఫీ సున్ను, బోర్డుకు చెందిన పౌరకాలన్నియును, జూలై 1-వ తే దీని మూసివేసి, ఆనాడు సాయంకాలమున దేవాలయములలోను, మసీదులలోను దాసుగారి ఆత్మకాంతికిరకు ఈశ్వరుని ప్రార్థించు వలయుననియు ఉత్తరువులు జారీచేయించినారు. వారి పుత్ర రవు యధావిధిగా నాచరణలోనికి లేబడినది. పురవాసులు సాయంకాలము 5 ఘంటలకు గాంధీ చాకనందు గావింపబడిన బహిరంగసభకు సంపులుగుంపులుగా వచ్చిరి. శ్రీయంత్ర మరం కాలసుబ్రహ్మయ్య శుప్రగాధ అగ్రాసనాధిపతిగా నెమ్మదిగా బడిరి. అగ్రాసనాధిపతిగారు కీర్తు శేషులయిన చిత్తరంజనుని యాత్మకు కాంతిని సంగగలందులకు దైవమును ప్రార్థింపవలయు నని తీర్మానమును చదువగా సభ్యులందఱు అయిదునిమిషముల వరకు నిలబడి, కీర్తు శేషుల యాత్మకాంతికిరకు ప్రార్థించిరి. శ్రీయంత్ర గుప్తగారును, కొవ్వూరి గోపాలరావుగారును దాసు గారి జీవితమునుగూర్చి విపులముగా ప్రసంగించిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

* * *

తిరుమనాపల్లి లోసభ

తిరుమనాపల్లి, జూలై 1- తిరుమనాపల్లిలో నేటి సాయంకాలము పురమందిరమున కెదురుగ గొప్పసభ దేశబంధుని జ్ఞాపకము జరిగినది.

తెనాలి

ది 1-7-25 సాయంకాలము శ్రీయుత మద్ది వెంకటసు బ్బయ్యగారి యాధిపత్యముక్రింద సభ జయప్రదముగా జరుపబ డెను. పట్టామునగల ప్రముఖులెల్లరు దయచేసిరి. ముందుగా శ్రీలింగ్ జాతీయపాఠశాల విద్యార్థులచేతను, ఉపాధ్యాయులచే తను భజన కాలతేపము, భగవత్పాఠ్యములు జరుపబడెను. తదు పరి శ్రీయుత కోన వేంకటరాయశర్మగారు, బ్రహ్మాండం వరసిం హంగారు దాసుగారిశిష్యులగువాడు సభ్యులకు బెల్లించిరి. పు రపాలకసంఘాధ్యక్షు లగు బ్రహ్మశ్రీ పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులు గారు నూలుచందానుగ రించియు, ప్రజలకెల్లరుకు కాంగ్రెసు స భ్యులుగాజేరు ఆనశ్శక్తినుగరించియు, అట్లుచేసినగాని శ్రీయు తదాసుగారి ఆశ్చర్య పరిపూర్ణకాంతిలగదని నిరూపించిరి. సభ యందు యీ క్రిందితీర్మానము లామోదించబడెను.

- (1) దేశసేవాధురంధరులును, మహాత్మాగమూర్తియు, కార్యకర్తలును అగు శ్రీ శేషులైన దేశబంధుదాసు మహాశయు ని ఆత్మకు, నిరంతరకాంతిలగజేయుటకై యీసభవారు తమ సేవ క్షేత్రుని బ్రాధించుచున్నారు.
 - (2) దాసుగారియందు తమకుగల భక్తివిశ్వాసములకుదా హరణముగా ఆమహాశయునిచే ప్రారంభించబడిన ప్రణామికను నిర్విఘ్నముగా కొనసాగించుటకు యీ సభవారు తమ నిశ్చయ మును ప్రకటించుచున్నారు.
 - (3) దేశబంధుని స్మారకచిహ్నముగా వారీప్రతిమతో నొకస్వరాజ్యక్షయమును ఈపట్నమందు తగుస్థలమున ప్రతిష్ఠించు టకు యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
 - 4. ఏత్రైలిపాపనకు అవసరమైన ధనమును తమ కక్తి కొలది యొసంగుటకును, యీకార్యమును అతిస్వరితకాలములో పూర్తిచేయుటకును యీపురజనులను యీసభవారు బ్రాధించు చున్నారు.
- ఇందుకుగాను శ్రీయుత పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులు పం తులుగారు రూ 10-0-0 న్ను, శ్రీయుత ఉయ్యూరు సాంబ య్యగారు రూ 1-0-0 న్ను, విరాళము లొసంగిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

* * * *

అమలాపురము

రాజమహేంద్రవరము జూలై 2:—యొకంవతేదిన న్యాయ వాదిగానున్న వెలివెల అమృతలెంగంగారి అధ్యక్షతక్రింద దేశ బంధుని స్మారకసభ జరిగినది. కళా వెంకట్రావు, దువ్వూరి వెంకటేశ్వరులు, జొన్నలగడ్డ వల్లభరాజుగార్లు ప్రభోధకము లగు యువస్వామిలను నిచ్చిరి. సానుతాపతీర్మానమును సభ్యులు యావన్మందియును నిలువబడి యామోదించిరి. సభయందు మల్లపరాజు, మఱి పదునాల్గురు న్యాయవాదులు స్వరాజ్య పక్షమున చేరినటులు ప్రకటించిరి.

(తంత్రీవ్యారా)

* * * *

ఇతర దేశములు

కంజీవరమందు దేశబంధు స్మారకచిహ్నము నెలకొల్పుట

కంజీవరము, జూలై 2:—కంజీవరమందలి తిలకరాష్ట్ర స్వరాజ్యపక్ష కార్యదర్శియగు టి. ఆదినారాయణచెట్టి (కానన సభ్యుడు, బారిష్టరు) గారి యధ్యక్షతక్రింద జరిగిన సభలో, దేశబంధుని మాతృసేవా పరతంత్రతకు తగుతీరి నొక స్మారక చిహ్న మేర్పఱచుటకు నిర్ణయించిరి. పి. ఆర్. జగన్నాథ మొ దరియారు, యస్. యల్. రాజరత్న మొదలియారు, ఏ. యస్. వజ్రవేలుచెట్టి, డా|| పి. యస్. శ్రీనివాసను, డా|| ఇ. యస్. గోపాలకాగర్లు తత్ప్రియత్న సాఫల్య మొనగూర్చుట కొక యుపసంఘముగా నేర్పడిరి.

(అ. ప్రె.)

నాగపట్టణపు భనులసభ తాపము

నాగపట్టణము, జూలై 1:—నాగూరులోను నాగపట్టణము నందుగూడ దేశబంధుని స్మారకసభలు నిర్వహింపబడుచు నకు జరిగినవి. స్థానిక జాతీయపాఠశాల, తృచాళులు, పురపాలక పాఠశాలలు క్లి|| శ్రీ|| నాయకుని స్మరణార్థము మూయబడి నవి. సాయంకాలము భూరంగసభలు జరిగి, దేశబంధుని యా త్మకాంతికి బ్రార్థనలు జరిగెను.

(అ. ప్రె.)

నంద్యం క్షోణ్ణి సంతాపము

అలహాబాదు, జూలై 2:—రాష్ట్రీయం దంతటను దేశ బంధుని మరణమునకు సంతాపించుచు స్మారకసభల గావించి నటుల నివేదికలు వచ్చుచున్నవి.

అలహాబాదులోని నంగీయులు ప్రత్యేకముగ సభజేసిరి. కొద్దిగా వర్షమువచ్చినను మోతీరాసులోని సభ కనేకులువచ్చిరి. పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగార్యులకుతహించిరి. పుర ప్రముఖు లనేకులు సభకువచ్చిరి.

(అ. ప్రె.)

మధురలో ప్రార్థనలు

మధుర, జూలై 1:—దేశబంధుని స్మారకసభ జరుపఁ బడెను. పురపాలకసంఘముచే మొదలుపెట్టిన తీర్మానము నను సరించి నాడు బి|| య్ మొదలైనవి మూయబడెను. స్థానిక జాతీయ, స్వరాజ్యసభలు ముగియబడు, దేవాలయములందు, క్రైస్తవాలయములందు ప్రార్థనలు జరిపి సాయంకాలము బహి రంగసభ గావించిరి.

(అ. ప్రె.)

బెంగుళూరు ప్రజాప్రార్థనలు

బెంగుళూరు, జూలై 1:—చాలాప్రజలుచేరిన బహిరంగ సభలో వివిధమతములవారు దేశబంధుని యాత్మకాంతికి ప్రాగ్ధనలు గావించిరి. ఈ క్రిందితీర్మాన ముమోదించబడెను. "ఈ బెంగుళూరు ప్రజల బహిరంగసభ దేశబంధుని జ్ఞాపకార్థము తగినట్టి స్మారకచిహ్న మేర్పాటుచేయుటకు తీర్మానించు చున్నాడు.

వై తీర్మాన మనులలోనికి వచ్చినటులు, స్మారక చిహ్న మేర్పాటునకు నుండవలసిన నిశ్చయించుటకు, దానికి వలయు చందాలను మూలు చేయుటను కార్యురు శ్రీనివాస రావుగారి నధ్యక్షునిగానుంచి యొకసంఘ మేర్పఱపబడెను.

పూనాలో స్మారకసభ

పూనా, జూలై 2:—మహాత్ముని యాదేశానుసారము రావులవారు యాత్రీగారి యధ్యక్షతక్రింద, బహిరంగసభ జరిగెను. సరిగా గం 5 లకు సర్వజన సభామండరము సభ్యులు యావన్మందియు నిలువబడి దేశబంధుని స్మారకార్థము ప్రార్థన తీర్మానమును జదివిరి. తీర్మానము స్వరాజ్యసంపాదకమున కన్ని పక్షములం దైకమత్యమును గోరుచున్నది. యస్. యస్. యాన్ (కేంద్ర కాననసభ్యుడు) యస్. పి. కల్కాగారు, యస్. యస్. పరంతిపాయి, భోపల్గారు, నాయకులతి మొదలగువారు స్వల్పస్వల్పములు గావించిన పిమ్మట, సభ్యులందఱును నిలువబడి సంపూర్ణకాంతివ్యక్తమున తీర్మానము నామోదించిరి.

(అ. ప్రె.)

కాన్పూరులో మోహనీగారి ప్రశంస

కాన్పూరు, జూలై 2:—నిన్న సాయంకాల మయిదు గంటలకు చాలమందికూడిన యొక బహిరంగసభ దేశబంధుని స్మరణార్థము జరుపబడినది. సానుతాపతీర్మాన మధ్యక్షుడగు ఆర్. పి. సహాపగారిచే ప్రతిపాదించబడెను.

మూలానా హజరత్ మోహనీగారు దీర్ఘస్వాసము గావించిరి. క్లి|| శ్రీ|| ని యాదేశములనుసరించి దేశబంధుని చిర స్థాయిగ జేయుటని ప్రజలను హెచ్చరించిరి. హిందూమహమ్మ ద్వియమైత్రి దేశబంధుని కక్ష్యంబహితము. అట్టి మైత్రి యిరు తెగలవారికిని ముఖ్యము నాయము నేర్పించినచో వారిరు వురును స్నేహభావమున నర్పియరురు. అట్టిది స్వతంత్రమే. దానికి దేశబంధు చాల క్రమపడెనని నుడిచిరి.

(అ. ప్రె.)

అమరావతియందలి బహిరంగ సభ

యోట్కూలు, జూలై 2:—నిన్నటిదినమున యమరావతి పట్టణము చాలప్రకాంతిమగ గనుపట్టెను. భిన్నాభిప్రాయులగు రాజకీయచేతలందుల నొక్కవేదికపై కేంద్రపరగరిగినది. నిన్న టిదినమున దేశబంధుని స్మరణార్థము గావించబడిన సభయే. స భకు మధ్యపరకాంతి కాననసభాధ్యక్షుడగు యస్. ఆర్. లెంబీ గారధ్యక్షతహతించిరి. క్రధానతీర్మానము గా|| డి. యస్. కపర్దీగారు ప్రభోధకోపన్యాసమున ప్రతిపాదించిరి. దానిని రా వులవారు కె. వి. బ్రహ్మగారు రుపపాదించిరి. బారిష్టరుకేను క్రైస్తవులతరపున, ప్రావుగారు పార్టీలతరపున, అబ్దుల్ వా హబుగారు మహమ్మదీయుల తరపున మాట్లాడిరి.

దాసుగారి యాత్రీయులకు గడిగిన సంతాపమంతమ కోత్రిప్రజలుగూడ పాల్గొనుచున్నారను మఱియొక తీర్మానమం దఱును నిలువబడి యామోదించిరి.

(అ. ప్రె.)

మట్టంచేరి పురపాలకసంఘ సానుభూతి

కొచ్చిన, జూలై 2:—తనవల్లికె తినవనమువలన, స్వా ర్థరాహిత్యబుధివలన మృణువరానివారై, భారతీయుల కను సరయోగ్యుడైన దేశబంధు చిత్తరంజనదాసు మరణమువలన దేశమునకు తీరరానినష్టము సంభవించినదని మట్టంచేరి పురపాలక సంఘము తీర్మానించినది. కలకత్తా పాలకసంఘమువారు తమ మేయరును గోల్కొప్పటలనకు గడిగిననష్టమునకు సానుభూతి జాపుచుగూడ తీర్మానించినది. తీర్మానముమోదించి యిరర కార్యములను కార్యకర్త, క్లి|| శ్రీ|| సంస్కృతికొనుకు నాటికి సభ మూసివేయబడెను.

(అ. ప్రె.)

కాలికట్టునందు ప్రార్థనసభ

కాలికట్టు, జూలై 2:—నిన్నటిసాయంకాలము దేశ బంధుని స్మరణార్థము స్థానిక పురమండరమందు సభగావించఁ బడి, క్రైస్తవ, మహమ్మదీయ, హిందవప్రముఖులచే దేశబం ధుని యాత్మకాంతికి బ్రార్థనలు నలుపబడెను.

క్రిత శనివారము పురపాలకసంఘసభ జరిగినట్లుడు దేశబంధుని యకాలమరణమునకు వగచుచు, వారీయాత్రీయుల పట్ల సానుభూతిజాపుచు తీర్మానించిరి.

(అ. ప్రె.)

వారణాసియందలి స్మారకసభలు

వారణాసి, జూలై 2:—నిన్న సాయంకాలము దేశబంధు ని స్మరణార్థము మూడుసభలుగావించబడెను. పురమండరమం దు జరిగిన సభకున్ని రాజకీయాభిప్రాయములుగలవారు చేరిరి. వ ర్షములేకున్నచో సభకునుజీయు జనుచేరెడివారు, రెండవసభ కాననశ్రీవాలయముందు జరిగెను. అచటవంగీయులెక్కుగాగల రు. కొంపకుప్రీతిగూడ సభకువచ్చిరి. చాలమంది యువస్వా యకులు దేశబంధుని మహాగుణములను బ్రశంసించి, వారీచే సంపూ ర్ణముగావించబడవక, ఏకార్థమును సాధించుటకు రెన్దప్రాణము లనర్పించెనో దాని సంపూర్ణవిజయమునకు వోడ్చుడుదని ప్రబో ధించిరి.

సభలో సగరసంకీర్తనమొనర్చిన భజనసంఘములు లొలి వాయిదాగా స్మారకనిధి కి రు 350 లు ప్రోవుచేసిరి తెలుపఁ బడెను.

మూడవసభ తెవినచంద్రపాలని కూతురగు శోభన.ండి గారియింటజరిగెను. ఈ సభ ప్రత్యేకముగ శ్రీ లి కొ ఆ కే ర్ప టు పఠపెడినది. చాలమంది భగోమ ప్రీతివచ్చిరి. ప్రభోధకరముగ యువస్వామిలుగావించబడి నవి. నందిగారు దాసుగారి శిష్యులతరపును, తన వంశము వారికి దాసువంశమువారికిని, గల స్నేహ బాంధవ్యములను వర్ణించెను. దాసుగారి భార్యకు సానుభూతితంతిని సభ లర పున బంపిరి.

(అ. ప్రె.)

దేశబంధు దాసు స్మారకనిధి

రెండులక్షలకు పైగా మాత్రమే ప్రోవుపడినది

మహాత్ముడే విరాళములుచేర్చుటకు

బయలుదేలుట

కలకత్తా, జూలై 2:—ఇంతవఱకు దాసు స్మారకనిధికి రెం డులక్షలకుపైగా వసూలయినది. క్షిప్రకాలమున కావలసినమొత్త మును పూర్తిచేయు ప్రయత్నము జరుగుచున్నది. ప్రతి యువ యును మహాత్ముడే స్వయముగ మఱకొంటల స్వచ్ఛందసేవకు లతో బయలుదేలి విరాళములను ప్రోవుచేయుచుండెను. విచ్చిక్ ధటలను విభజించి ప్రత్యేకభాగములం దొక్కొక సంఘము పనిచేయునటుల నియమించబడెను. నిన్నజరిగిన శ్రీలసభలో ప్రబోధము గావించబడినప్పుడు చాలమంది కడియములు వంద లు నగ లనేకములు వచ్చినవి. రు 100 ల కొక్కొక్కముగాక, బం గారువస్తువుల వర్షముకరిగెను.

(అ. ప్రె.)

కొచ్చిశాసన సభ-బడ్డెటు సమా

వేశము

కార్యక్రమము

కొచ్చి, జూలై 2:—కొచ్చిశాసన సభయొక్క బడ్డెటు సమావేశము జూలై 27 వ తేదీయందు ప్రారంభమగునని యిది వరకు ప్రకటించబడెను. సమావేశము పది దినములు జరుగను. మొదటి దినమును బడ్డెటును సరించి ఆర్థికవల్లి సభ్యులను సమీక్షించును. ఆననరపని దోచినచో అగ్యహుడు అయిపై స్టేటుమెంటుచేయును. రెండవ మూడవ దినములందు బడ్డెటు పై సామాన్యవర్గ జరుగును. తక్కిన దినములందు సంపూర్ణ మగు చర్చగావించి గ్రాంటులపై వోలు దీసికొనబడును. ప్రధ మదినముందు అసలు కార్యక్రమము ప్రారంభమగుటకు పూర్వ ము మారిన సభ్యులు రాజభక్తి ప్రమాణములను దీసికొనెదరు. ప్రతిదినమందును మొదటి గంట ప్రశ్నోత్తరములక్రింద భిని యోగింపబడును.

(అ. ప్రె.)

ప్రకటన

గంటూరుతాలూకా పెదవరవి కాపురస్తుడు పుట్టి పిరయ్య వాడిగానుండి నెక్రెటరీ ఆఫ్ స్టేట్ పర్ ఇండియా యికాకాన్సిల్ వారి మీదనున్న గంటూరు తాలూకాఖోద్గ వారిపాదనున్న పెదవరవిగ్రామ చెరువునుసరించి పెదవర వి గ్రామముల తరపున సంఘారు ప్రెస్సిపలుడిప్రీప్టు మనసభో కోర్టుపైలు O S. 247/25 గున రెచ్చినదావాలో గ్రామస్థులం ది తరపున తామస్కాడే దాఖానోయటకు పరిష్కరించియు రెం నివిలు ప్రాపిడకుగోడ్డు 1 ఆ 8 రూలు ప్రకారం పిటిషన్ పెట్టగా ఆంధ్రప్రదేశ్లో పబ్లిక్ వర్క్ చేయుటకు ఉత్తరువు చేయుచూ ది 1-8-25 తేదీ వాయిదావేసివారు గాన ఆత్మ పణలు ఉన్నవారు నాయదాఖోజన కోర్టులో రెండుప్రో నులినది.

కె. వి. హనుమంతరావు, రాధి ప్లీడర్.

(ప్రభుత్వ విద్యార్థిపంథులలో విద్యార్థులను వివిధజాతి భేదముల ననుసరించి మార్చించి అర్హతముగల వేద్యులను పంపింపని వారు గవర్నరుగారిని కోరుతున్నాము.

శ్రీ శ్రీ దేశబంధు దాసుగారు

ఆంగ్లదేశమున కేగుటకు
ధనములేదు

జె. ఎస్. గుప్తగారి లేఖ

“ఆరు నెలల క్రితము దాసుగారికి మిక్కిలి జబ్బు చేసినది. అప్పుడు నేను వెళ్లి వారిని చూచితిని. కనీసము ఆరు నెలలపాటు వారు రాజకీయములను పూర్తిగా వదిలివేయవలెను. లేనిచో ప్రాణాపాయము కలుగనని దాసుగారిలోను వారి కటుంబము వారందరిలోనుగూడ నిర్భయమాటలుగా చెప్పితిని. ఆయన పాట్లకు చెల్లినపిమ్మట మరల సొకలేఖ వ్రాసితిని. మీరు ఈదేశమున నున్నచో మీపక్షమువారు మీకు తొందర కలుగ జేయుచునే యుండురు గాన మీ దేశమునే వదిలి కొంతకాలము విదేశములలో నుండవలెనని నేను వ్రాసితిని.

దానికి 19-4-25 వ తేదీని ఆయన నాకు బదులు వ్రాసిరి.

“నేను ఆంగ్లదేశమున కేగుటకు నాయొద్ద ధనములేదు. నా స్వంతవ్యయములకు స్వరాజ్య పక్ష నిధిలోని ధనమును ఉపయోగించుటకు నే నంగీకరింపజాలను.”

అని ఆలేఖలో ఆయన వ్రాసిరి. దానిని చదువగా నాకు చాల విచారము కలిగినది. ఆయన ప్రేమను వినుతము నేనెన్నటికిని మరుచుకొనుట అని కలకత్తా కాంగ్రెసు సభ్యుడగు జె. ఎస్. గుప్తగారు వ్రాసిరి. (కలకత్తా సభ్యులు)

మైసూరు దివాను బెనర్జీగారు

జేమ్సు గార్డనుగారి క్షమాపణ

“మరహతార పంచదార ఫ్యాక్టరీ ఉద్యోగి. యు జేమ్సు గార్డనుగారు పాట్లు కైలు ప్రేమనలో మైసూరు దివాను ఏ. ఆర్. బెనర్జీగారిని అపమానపరచినందున నేను నష్టపరిహారమును కోరుచు గార్డనుగారికి నోటీసుపంపితిని. గార్డనుగారు క్షమాపణలేఖను ₹00 రూపాయలను నాయొద్దకు పంపిరి.

“బారిష్టరు సభ్యుడు మాన్సేనుయియాగారికి:—మీరు 18-4-25 వ తేదీని దివాను బెనర్జీగారిపక్షమున నాకుపంపిన నోటీసు చదివినది. నేను యీ మే 6 వ తేదీని మిమ్ములను సంబంధించి ₹00 రూపాయల నిచ్చెదనని మరచిపోతిని. మీరా సంగతి బెనర్జీగారికి వ్రాసితిరి. అందులకు బెనర్జీగారు రంగీకరించి రని తెలిసినందున వారికి పంపించేమి త్రము 500 రూపాయలను మీయొద్దకు నేడు పంపితిని నేనిదిచుకే వారికి క్షమాపా తెలిపితిని

దాకుబంగళా పాట్ల } చి తినింపవలెను
18-5-1925. } జేమ్సు గార్డను.”

ఈలేఖ నందుకొని నేను బెనర్జీగారికి తెలియజేసితిని గార్డనుగారు చాలివర్ణితిలో నున్నందున 250 రూపాయలు అయినను తిరిగి యిచ్చివేయవలెననియు, క్రింద 250 రూపాయలును పాట్ల కృత్యవ్యాధులవిధికిగాను పాట్ల నిర్ణయజేయవలెననియు బెనర్జీగారు నాకు వ్రాసిరి ప్రకారముగా చెక్కులవ్వారా నేను గార్డనుగారికిని పేజిస్ట్రీకిని కును చెర్ 250 రూపాయలను పంపితిని దానితో ఆగడము ముగిసినది” అని సభ్యుడు మాన్సేను యియాగారు పత్రికలకు వ్రాసిరి

మేలుస్తీ ముసులు

జూలై 2 - జూను 25 వ తేదీ నీమటపాలను దీసికొని యీనెల 1-వ తేదీ ఉదయం 2 గంటలకు మాని డోనియా ఓం పోస్టుపెద్దరేవు జేరెను ఆసనమువనే ఉదయం 9-80 గంటలకు తిరిగి బయలుదేరిపోయెను

జనోవానుండి బొంబాయిరేవునకు యిటాలియను స్టీమరు ‘అక్విలిలియా’వచ్చెను. (అ.ప్రె.)

దేశబంధు స్మారకసభ

మైసూరులో 1-వ తేదీన జరిగెను.

స్వామి శర్వానండులు ప్రసంగించుట

మహాత్ముడు, స్వరాజ్యపక్షమువారు

స్వరాజ్యపక్షమువారి సభలో మహాత్ముని

ప్రసంగము

జూలై 28 వ తేదీన కలకత్తానగరమున వంగరాష్ట్ర స్వరాజ్యపక్షమువారి సభ జరిగినది. ఆసభకు మహాత్ముడుగూడ వెళ్లెను. రాష్ట్రీయనాయకుని ఎన్నుకొనుటకే ఆసభ జరిగినది. ఆసభకు అ.త్తు.లేఖవ్రాసెను. జి. కె. బోసు (ఎం. ఎల్. సి. గారు) కోరినందున మహాత్ముడు దాసభలో కొంతసేపు ఉపన్యసించెను.

“మీరు నెనుగుప్తగారిని రాష్ట్రీయనాయకునిగా ఎన్నుకొనినందులకు నేను మిమ్ములను ప్రశంసించెదను. గుప్తగారిని ఎన్నుకొనుట చాల తేజస్వీయమైనది. దేశబంధు దాసుగారు వ్యాధి గ్రస్తులైనపుడు గుప్తగారే రాష్ట్రీయశాసనసభలో స్వపక్షమునకు నాయకత్వము నహించి నడపించిరి. నేటినుండి నాకుగల అధికారమునంతయు నేను తోడిన కొద్దిమహాయంపుంతో విపత్తుమువారికి వశపరచెదను. శాసనసభలకు వెళ్లువనయును సమ్యక్ము నాకేండు కలుగకపోయినను మీపక్షమున నేను బలపరుచు గోరెదను.

మొదటిసారి దాసు స్మారకనిధికి పదిలక్షల రూపాయలను సమహర్షుటయే. ఎల్లవారును ధనమునొసంగి జూలై 1 వ తేదీ సాయంకాలమున 5 గంటలకు పదిలక్షలను పూర్తి అగునట్లు చూడాలెను. మీరు శక్తివంతులైనచో ధన సహాయము చేయును

“స్మారకమిన్నా ఉత్సాహ జ్వరముగానుండవలెను. అట్టిదానిని మీరు సూచింపరైతిరి” అని కొందరు నావట్ల అసమ్మతిని తెలిపిరి దాసుగారు లెవరి జోరనుమాను సర్వ శాలగా చేయుటకే దాము చేసియున్నామి. అట్లు దాసుగారు ఉగ్రతాపముతో దాము చేసినందున దానిపై ఋణములు లేకుండయుండవలెనని నేను కోరెను. అది దేశబంధుడై అట్లు కోరియుండెనగా ప్రయత్నములచే అధికముగా దానియును మామూలు దేశబంధు దాసుగారి పదిపది శాతములూ ప్రతిభకు ప్రకారమును వైస్రూపాయలను అర్జునవనం పుష్పవనంయున్నది పెండ్లిలో పెండ్లికొడుకులు సుఖవాలల యొద్దనుండి ఎరకుల్లును గ్రహించుట మిక్కిలి గొప్పమంచిచేయు నాకు కుమారులందరికి నేను వివాహము చేయవలెనపుడు ఎంగయులను చూచి మిమ్ముగాని నెరిగి పెండ్లిచేసుకొనమనినచో నేను నాకుమారులను యావత్తును కన్యకలనుగానే యుంచెదనగాని వారి దౌర్జన్యమున కంతమాత్రమును లోబడను. అట్టి కన్యకలకు క్రొత్తగా దాసుగారిధనమున(148 రూపాయలు)యేర్పడిన బడులను శరభాలయమున పోషణయును విద్యాప్రదానమును లభింపగలవు ఎల్లవారును శాసనసభలకు వెళ్లజాలరుగాని శాసనసభ్యులకు తోడ్పడుట కంటికికిగూడ అవకాశము కలదుగాన నట్లు

ఎల్లవారును శాసనసభ్యులకు తోడ్పడుటకు సర్వజన సమ్మతమున విధానముకట్టి యుండవలెను. కాన నట్టి చాధికరమును పని నందరును చేయుచుండవలెను.

18 నెలల క్రితము నాకును దాసుగారికిని జరిగిన సంభాషణను మాత్రమే నేను మీకు తెలిపితిని గాని 21 రోజుల క్రితము జరిగిన సంభాషణనుగూర్చి ఏమియును తెలిపియుండలేదు. గ్రామములలో పనిని ప్రారంభింపవలెనని దాసుగారు తత్వధిముగా కోరుచుండిరి. కాన స్వరాజ్యపక్షమువారి కది అల్పకార్యముగా కనబడినను దానిని ముఖ్యముగా నెరవేర్చుగోరెదను. అంతకుంటే శ్రేయమును శాశ్వత ఫలప్రసమునకు పని మరేదియును లేదు.

మీరు నాయకుని ఎన్నుకొంటిరిగాన మీరు మనఃపూర్వముగా నాయకునకు బానిస కావలెను. ఎన్నుకొనుటకు ముందు బానిసగా ఆలోచించుట న్యాయమేగాని ఎన్నుకొనిన పిమ్మట ఆలోచింప తోడ్పడుట ముఖ్య కర్తవ్యమైయున్నది. వెనుక దాసుగారి కెటుల తోడ్పడితిరో అట్లులే గుప్తగారికిగూడ తోడ్పడవలెను.

“విధేయత - విధేయత - విధేయత”

అనియే డ్రాంగలో దాసుగారు నుడిపిరి. వారి ఆనతిని మరుచుకొనడు. ఎక్వరును స్వపక్షమును వదిలిపోనడు. వ్యక్తి లాభములను లెక్కచేయనడు. స్వల్ప విషయములకు పట్టించుకొనడు. మీకు దేశముపైను మీ పక్షముపైను దాసుగారిపైను నిజమగు నభిమానముండినచో దాసుగారికిరైతనను మీరిప్పుడెన్నుకొనిన నాయకుని గౌరవింపవలెను” అని మహాత్ముడు నుడిసెను:

* * * * *

స్వరాజ్యపక్ష సమావేశము

కలకత్తాలో జూలై 16 వ తేదీన

స్వరాజ్యపక్ష కార్యదర్శియును పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారియు ఆలహాబాదునుండి ప్రవర్తించుచున్నారు:—

స్వరాజ్యపక్ష స్థానికసభ్యులకు కలకత్తాలో గురువారమునాడు 16 జూలై 1925 తేదీన 11 గంటలకు.

కార్యక్రమము:—అగ్రమున ఎన్నుకొనుట. ఇతర కార్యనిర్వాహకల నెన్నుకొనుట ప్రస్తుతాతి విచారింపుట. సభాఫలము ముమ్మందు డెంగాలురాష్ట్రీయ కార్యదర్శిచే ప్రవర్తించబడును. ఈసభ చాల ప్రాముఖ్యమైనదగునట్లు యెల్లరు విచ్చేయవలెను. 29-6-25

మోపాలలో తగాదాలు

కాలిక్ట్ట, జూలై 2:—నడక్కాపూ మసీదు మేనేజిమెంటు విషయమై మోపాలలో రెండుపక్షములవారికి తగాదాలు రాగా, డివిజన్ మేజిస్ట్రేటు ఆమసీదు మేనేజిమెంటు విషయమున రెండునెలలవరకు జోక్యము కలిగించుకొన వద్దని సి. పి. సి. 144 సెక్షనుక్రింద నలుగురు మోపాలకు నోటీసులు నిచ్చెను. (అ.ప్రె.)

ఇండియామంత్రిగారి ప్రసంగము

జూలై ఏడవ తేదీన, ఇండియామంత్రిగారు బర్మేశాహ్లాద ప్రభువుగారు, హిందూదేశ స్వప్రకారములను సూక్ష్మ కామన్వేషణలో ముచ్చటించెదరు. వీరేమి కెప్పెదరో యని యెవరు ఆతరుముతో జూచుచుంటు సహజము. ఇందుకు కారణము విదితమే. కొంతకాలమునుండియు, బర్మేశాహ్లాద కిడింగు ప్రభువుగారు, మధ్య రహస్యాలలో చనినలు బయటకువచ్చెను. ఉభయములను కొంతకాలము చర్చించినయి, కొన్ని భేదాభిప్రాయములు జనించెననియు, మరల వాని నన్నిటిని సర్దుకొనిననియు, యిష్టము ఉభయములను ఏకాభిప్రాయమై యున్నారనియు, తెలిసెను. కాని, ఇదమితమగు నిర్ణయముల నికను ఏమి గావించలేదని సూక్ష్మ ప్రకటించబడెను. ఉభయములలో నెవరి యభిప్రాయములు తుదకు ప్రబలును? ఏమి కెవరికి లొంగెదరు? ఈ ప్రశ్నలు సామాన్యముగ బయలుదేరినవి. పరిస్థితులను గమనించిన, కిడింగు ప్రభువుగారే బర్మేశాహ్లాద ప్రభువుగారికి లొంగినట్లుల దోచును. బర్మేశాహ్లాద ప్రభువుగారి హృదయ మొత్తమూ మారినట్లుల దోచెను. వీరి ప్రసంగములు ఇండియామంత్రి భావములతో నిశ్చయింపబడినవి. వీరు మొదటినుండియు స్వాతంత్ర్య విముఖులు. ప్రభు బిరుదము రాకముందు, స్మిత్తు అను నామముతో బరగుచు, కార్నూగారిలో కలసి ఐర్లెండు స్వాతంత్ర్యము సరికట్టుటకు ప్రయత్నించిరి.

సిమ్లా, ఐర్లెండుకు హోంరూలు నిచ్చుటకు స్మిత్తుగా రంగీకరించినను, కార్నూగారు రంగీకరింపక బోయిరి. అల్లెవరుడత మచలంబించి, వీరు చూపిన సంకుచిత భావములు వీరి నికను విడువలేదు. కిడింగు ప్రభువుగారిలో గలసి ముచ్చటించుటకు ప్రారంభించిన సిమ్లా, బర్మేశాహ్లాద ప్రభువుగారిచ్చిన ప్రసంగములబట్టి, నిజస్థితిని గ్రహించవచ్చును. సివిలు సర్విసు బిల్లు నితత్వరితముగ నిర్మించుటకు వీరి ప్రోత్సాహమే కారణము. సర్విసులలోనికి కేరవలయునని, బ్రిటీషు విద్యార్థులను హెచ్చరించుటకు వీరు మిగుల పాటుబడిరి. సర్విసులలో బ్రిటీషు ఉద్యోగుల సంఖ్య తగ్గుచో, హిందూదేశ మధోగతి పాలగునని వీరి యద్వేషము. సర్విసు ఉద్యోగులస్థితి చక్కబడెననియు, ఇక నెట్టి భయముండదనియు, వీరు ఆభయ మొసగిరి. ఫల్లీకు సర్విసు కమిషను నియామకమునకు వీరేకారకులు. ఈసంఘమయినను సలహా సంఘముగ మాత్రము నిలిచియుండును. సర్విసు యద్యోగులకు సంపూర్ణముగ న్యేచ్ఛ ప్రసాదించబడినది. స్వపరిపాలన మీ ఆధారములపై నిలచుటకుగాని, అభివృద్ధి గాంచుటకుగాని విలువలేదు. బర్మేశాహ్లాద

ప్రభువుగారు జేసిన యుపకార మిదియే. కిడింగు ప్రభువుగారును యిందు కంగీకరించి యుండును.

భారతీయుల కున్నతోద్యోగముల నిచ్చుపద్ధతికి ప్రోత్సాహము గలుగకున్నది. బ్రిటీషు సైనికులు యిండియాంతకాలము, బ్రిటీషు సర్విసులుగూడ చిలించి యుండవలెనని విరివాదము. ఇక స్వపరిపాలనము లభించుట కవకాశ మేముండును? ఇంతటితో నాగక, హిందూదేశమును తాము కత్తితో జయించితిమనియు, నాగిరికమును రక్షించితిమనియు, తమ భారమును వదులుకొనుచో హిందూదేశమున మరల పూర్వపు ఆ రాజకస్థితి ప్రబలుననియు, వీరు ఇటీవల నుడివిరి. విరాధారమగు నిట్టి సంగతులను దెలుపుటవలన దేశములో బెరిగిన యశాంతి యధికమగుటతప్ప వేరు లాభము గలుగజాలదు. ఏడవతేదీన గావించబోయెడి ప్రసంగములందయినను, వీరు ఎక్కుడు విశ్వాబుద్ధితో ప్రవర్తించెదరని నమ్మజాలము. మడ్డిమెను మెజారిటీ రిపోర్టుప్రకారము, వీరు చిబ్బానలలో స్వల్పమగు మార్పుల గావించవచ్చును. వానివలన సంస్కరణములు మ రింత సంకుచితములయినను ఆశ్చర్యముండదు. మైసూరికి రిపోర్టును వీరు అంగీకరింపించి చెల్లుల చక్కరలేదు. సివిలుసర్విసును బట్టవలె పొగడి, స్వరాజ్యపక్షమువానిని వీరు నిందింపవచ్చును. బెంగాలునందు సంస్కరణములను రద్దుజేయుటబట్టి వీరు ముందుకు బోవరని తెలుతెల్లమగుచున్నది. ప్రజల కింకను తగిన శిక్షణ గలుగలేదనియు, గమ్యదినమువరకు సంస్కరణములకు మార్పుట యుపద్రవకరమనియు మున్నగు మూలముల సంగతులను వీరేకరువు బెట్టవచ్చును. దాసుగారి మరణమువలన, వీరికి నురింత ప్రోద్బలము గలిగియుండును. ఇండియామంత్రి ప్రకటనము, హిందూదేశ గౌరవమునకు భిన్నముగ నుండుచేచి, ఎతవాధలయినను తమ ప్రాత పద్ధతులను విడనాడి జాతీయవాదులతో గలసి బని చేయుట యుక్తము. మడ్డిమెను కమిటీ మెజారిటీ సూచనలను అమలులో బెట్టవలయుననియు, లేని యెడల మితవాదులకు సయితము ఆగ్రహము కలుగుననియు, సురేంద్రనాథబెనర్జీగారు తంతి వార్త నిచ్చియున్నారు. స్వరాజ్యపక్షమును చిర్మించనిచో, అనర్థము వాటిల్లునని కొందరు నాయకులు తెలిపియున్నారు. కాని, యిట్టి మొరలు ఇండియామంత్రి నిర్ణయమును మ రల్చునని దోచెను. ప్రజాశక్తి బలపడదని, యిట్టి మొరలకు విలువయుండదు.

బర్మేశాహ్లాద ప్రభువుగారి రాజోపు ప్రసంగముగూర్చి యిష్టమే నిరాశ దెలుపుట సాహసమని యనవచ్చును. కాని, వారి వైఖరి ఎట్టి యాశను పురిగొల్పుట లేదు. ప్రోత్సాహకరమగు ప్రసంగము గావించి, భారతీయుల కనుకూలమగు నాశాభాగము గలిగించిన సంతసమే. ఆలివియరు ప్రభువుగారు మొదట కొంత ఆర్థాటము గావించినను, తుదకు బర్మేశాహ్లాద ప్రభువుగారిలో నేకీభవించెదరని, తలపవచ్చును. ఇండియామంత్రియ దయాధర్మముపై ప్రజలారాపడియుండవలెనా? వారు విముఖులగుచో, స్వపరిపాలనమున కికిమీద చోటులేదా? బెంగాలు స్వరాజ్యపక్ష సభలో గాంధీమహాత్ము జోసగినహితము గాంచిన

ప్రస్తుత కర్తవ్యము తేటపడును. శాసనసభలలో బనిచేయుట కయినను కొంత పరిమితకలదు. అందరును శాసనసభలలోనికి పోజాలరు. వెలుపల జేయదగిన పని ఎంతయో గలదు. మహాత్ముడు దెలిపినట్లు, శాసనసభ్యులకు శక్తిగలుగవలెను. అప్పుడుగాని వారి తీర్మానములకు విలువయుండదు. ప్రజాశక్తి వృద్ధియయినగాని, శాసనసభ్యులకు బలమేర్పడదు. ఆకారణముచేతనే, దేశబంధు దాసుగారును, గాంధీ మహాత్ముడును కలసి గ్రామ పునర్నిర్మాణమునకు గడంగ నిశ్చయించిరి. దురదృష్టవశమున, దేశబంధు దాసుగారి కార్యమున పాల్గొనజాలకబోయిరి. మహాత్ముని నాయకత్వమున, యిక్ష్వారుమును ప్రజలు నిర్వహించుచో, స్వరాజ్యసిద్ధి దానియంతట యదీయ గలుగును. ఇండియామంత్రిలుగాని, మరియితరులుగాని యిట్టిఫలము నాటంకపరుపజాలరు. దేశమిందుకు వెంటనే బూనుకొనునా?

పంచాయతులు

గత చాతుర్మాస్యపు ఫార్మెస్టు పంచాయతులు రిపోర్టు, ప్రోత్సాహకరముగ నున్నది. రయితులు తమ ధర్మమును నిర్వహించుచున్నారని, రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. బల్లారి, ఉత్తర ఆర్కాటు, చిత్తూరు మండలములలో, పంచాయతి ఉద్యోగి పరీక్షించిన, 49 పంచాయతులలో నాల్గుమాత్రమే బాగుగ పని చేయలేదనియు, మిగిలిన వన్నియు బాగుగ పనిజేసెననియు సూచించబడినది. పంచాయతి విధానపు లాభములను రయితులు కనుగొనినలు, చిత్తూరు కలెక్టరుగారు దెలుపుచున్నారు. చిత్తూరులో స్థాపించబడిన క్రొత్తపంచాయతులు, ప్రజల కొర్రెమీదనే నిర్మించబడెను. రిజర్వులను రక్షించుటకును, కేరముల సహచుటకును, ఫార్మెస్టు పంచాయతులు సలుపుచున్న ప్రయత్నములు మిగుల ప్రశంసార్హములని, రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. క్రొత్త చెట్లను నాటట కి పంచాయతులు ఉత్సాహము జూపుచున్నది. 171 పంచాయతులు గలసి, 12494 చెట్లను నాల్గు నెలలలో నాటగలిగెను. అన్నిమండలములలోను యీ విషయమునందభివృద్ధి గనుపించుచున్నది. పశువులు నీరు త్రాగడిగుంటలను చక్కబరచుటకును, అక్కరలేనిచెట్లను తీసివైచుటకును ప్రయత్నములు జరిగెను. 1924 సంవత్సరమున, 31 డిశెంబరుతో సంతమొందెడి నాల్గునెలలలో, అంతకు పూర్వపు చాతుర్మాసమునకన్న విశేషాభివృద్ధి గలిగినట్లు, రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. పశువులు మేతమేయుట కెక్కుడు భూమి గావలయునని, రయితులును పంచాయతులును గోరుచున్నారల. ఇందు కవకాశమిచ్చుట, న్యాయము. “అటవీ పంచాయతుల యుద్ధమపు భావిపరిణామ మద్భుతముగ నుండగలదు. ఇండ్లకు రయితులపట్ల విశ్వాసముంచుట ముఖ్యము. వారియందు ప్రబోధము గలిగింపవలయును. వారియొడ దయతో ప్రవర్తించవలయును” అని పంచాయతి అధీనరుగారు దెలుపుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు మాత్రము తమ యభిప్రాయమును తెలుపరయిరి. అయినను వైయభిప్రాయము సంగీకరించి రనియే

ఎంచవచ్చును. వెనుక ఫార్మేట్ కమిటీ ఏర్పడి, పంచాయతీలను నిర్మించవలయునని సూచించినపుడు, అధికారులు సందేహము జూపిరి. అందు కవ కాశములేదని, నేటిసీతి తెలుపకనే తెలుపుచున్నది. అటవీ పంచాయతీలు విజయముగాంచు చున్నపుడు, గ్రామపంచాయతీలను సర్దియగు మార్గమున నడుపుచో, విజయముగాంచవని, పలుకుట సాహసము. పంచాయతీలు, ప్రాచీన సాంప్రదాయముల కనుగుణ్యముగ నున్నవి. గ్రామసంస్థలు నిర్మూలమగుటచేతనే, దేశమునందైకమత్య మడుగంటినది. ప్రజలు తమ వ్యవహారములను తాము నిర్వహించుకొను శక్తి దగ్గిపొయినది. స్వపరిపాలనమును స్థాపించుటకు, మరల పంచాయతీలను ప్రతి గ్రామమునందును నెలకొల్పి ప్రయత్నించవలయును. స్థానిక సంఘములవలెనే, పంచాయతీలను సమర్థులొక్కరించవలయును. ఏ గ్రామమునకు సంబంధించిన పనులను, ఆ గ్రామమే నిర్వహించ బూనుకొనవలయును. తగాదాలు పలుకటకు బోకుండ పరిష్కరించవలయును. గ్రామ పునర్నిర్మాణమున కేమి, సత్వరస్వరాజ్యస్థితి కేమి, ఇదయే మూలమార్గము. అట్టి పంచాయతీల విజయము గాంచిన, సామాన్యపంచాయతీలు తప్పక విజయము గాంచునను విశ్వాస మధిక మగుచున్నది.

బుక్రీడుపండుగ

బుక్రీడుపండుగ పలుతావులలో నెట్టి అల్లరుల కెడమోయకుండ, శాంతముగ గడచిపోయెనని దెలియుచున్నది. కాని, డిల్లీలో నికను ఆందోళనము చల్లారలేదు. రాజీనీ కుదుర్చుటకు జేసిన ప్రయత్నములు విఫలమగుట తోచినయము. గతసంవత్సరముల రులు జరిగిన పిథిగుడి, గోవులను వధశాలకు గొంపోవుటకు అధికారు లంగీకరించుట విచిత్రము. గతసంవత్సరమునందు అల్లరులు ప్రబలి నాగపురమునందు, ఈమారు హిందువులును మహమ్మదీయులును శాంతము వహించి ఐకమత్యము జూపిరి. ఆమరావతిలోగూడ శాంతి ప్రబలెను. కాని, దాసుగారి జన్మస్థలమగు కలకత్తా పరిసరములందు, గాఢసంతాపదినములలో హిందువులకును మహమ్మదీయులకును మధ్య పోరాటము జరుగుట, అవమానకరము. నేను గుప్తాగా రొక వంకను, మహాత్మా గాంధీ హాలానా కల్యాణ అజద్ గార్లింకొక వంకను ప్రజలను శాంతచిత్తుల జేసిరి గాని, అదివరకే కలవరము జరిగి పోయెను. నాయకులుజేసిన ప్రయత్నము లెంతయు సంస్తవ సీయములు. అల్లరుల కెవరు కారకులయినను, దేశమంతయు వీనినిగాంచి తలవాల్చవలసియున్నది. కారణ మతిస్వల్పము. బుక్రీడుపండుగకు ముందర, ఉభయ సంఘములును గలసి ఆనుకూలమగు విధమున ఏర్పాటుల జేసికొనవచ్చును. ఈ మాత్రము ఏర్పాటుల నయినను గావించుకొనజాలనిచో, భావ్యభివృద్ధి ఎటుల సాధ్యమగును? జాతీయభావ మెటుల బలపడును? ఐకమత్యమును బలపరచుటకై నాయకు లికనయినను తమశక్తి స్థితిను వినియోగింపవలెనని గ్రహించుట ముఖ్యము. జాత్యైక్యము లేనిచో, ఏ కార్యక్రమమయినను నెఱవేరజాలదు. స్వరాజ్యప్రాప్తి కష్టముగనున్నది ఐకమత్యహీనతయే. గోవులనే బలి

యీయవలయునని మహమ్మదీయమతము విధింపలేదని మతవేత్తలు పలుకుచున్నారు. అట్టితరి, గోవధను మానివైచుటకు మహమ్మదీయులు సులభముగ బూనుకొనవచ్చును. మతము హృదయమునకు సంబంధించినదని గ్రహించుచో, బాహ్యచిహ్నములగూర్చి పట్టుబట్ట నవసరములేదు. ఇబ్రాహీం చేసిన త్యాగము స్వార్థత్యాగము. హిందువులును మహమ్మదీయులును స్వార్థత్యాగమునం దైక్యము గాంచుట శ్రేయస్కరము.

గ్రీసు

గ్రీసునందు రాజ్యాంగములు కనుమూసి దెరచునంతలో మారిపోవుచున్నవి. యుద్ధకాలము నుండి యిప్పటివరకు ఎన్నిరీతుల మారెనో జెప్పనక్కర లేదు. రాజపరిపాలనమునుండి ప్రజాపరిపాలనమునకు మారుటయగాక, ప్రజాస్వామ్యము నందుగూడ మార్పు లనేకములు గలిగి బలముగల వానిదే రాజ్యముగనుండును. ఎదుటి పక్షమువారిని బాధించుటయు సామాన్యమయ్యెను. ఈమారు, గ్రీసులో జరిగిన విప్లవము ఒక్కదినములో ముగిసెను. పార్లమెంట్ నేనాని, ప్రభుత్వముపై తిరుగుబడుటయు, సైన్యము వారితో జేరుటయు, ఎట్టినిరోధము లేకుండ వారు ప్రభుత్వస్థానము నాక్రమించుటయు, ఆధునికచరిత్రయందు నయితము వింతను పురికొల్పక మానదు. విప్లవము మూలమున, జననష్టముగాని రక్తపాతముగాని గలిగినటుల దోచదు. విప్లవమునకు కారణమేదియో తెలియదు. స్వీయ ప్రాబల్యమా, లేక దేశభ్యదయమా, కారణమని యడుగుట సహజము. ఆ విషయమై వివరము తెల్పియు దెలియలేదు. నూతన మంత్రియగు పార్లమెంటుగాకకట్ల గ్రీసు ఎనెంట్లీ వారు, విశ్వాసమును సూచించిన మాత్రము తెలియుచున్నది. వీరి పరిపాలన మొత్తకాలము నిలుచునో దెలియదు.

స్వియో: ఇనుము బొగ్గు

ఇంగ్లండు ఐశ్వర్యమునకు ఇనుము బొగ్గుకారణమయ్యెను. ప్రాచ్యదేశములందు ఇనుముగాని బొగ్గుగాని అంత పుష్కలముగ లభింపకున్నవి. కాని పర్షియాలో బొగ్గు గనులును ఇనుప గనులును విశేషముగ గలవని ఇటీవల కనుగొనినటుల, యొక పత్రికలో ప్రచురింపబడెను. ఈవార్త నిజమగుచో, ప్రపంచదృష్టి మెరుగే పర్షియావంకకు దిరుగుననుటకు సందియములేదు. కాని, పర్షియా స్వాతంత్ర్యమునకీ సూత్రసలాభ మనుకూలించదని భయమగుచున్నది. ఇదివరకే పర్షియాలో అన్యజాతుల ప్రాబల్య మేర్పడియున్నది. బొగ్గు గనులనిమిత్తము, యూరపియను లనేకులు పర్షియాలో నడుగుబెట్టి, వానిని త్రవ్వి బైకిడియు మిచమిదా, అక్కడ పాదుకొనవచ్చును. ప్రాచ్యదేశముల సంపదనయితము, యూర్పియను పురికొల్పి ఉపద్రవము చేర్చిపెట్టుచున్నది. మెసపొటేమియా, సిరియాలలో నూనె గనులు ఎంత చుక్కర్లవంత మగుచున్నవో తెలుపనక్కరలేదు. ఈ దేశముల రాజకీయ వ్యవహారములు, నూనె వ్యవహారములని పిలువబడుచున్నవి. తనబొగ్గు గనులను స్వతంత్రముగ నిర్వహించుకొనుటకు, పర్షియాకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముండునో లేదో చూడవలయును.

కాబూలు: బ్రిటీషు రాయబారి

కాబూలులో బ్రిటీషు రాయబారికగు ఖర్చులను హిందూదేశము భరింప నిర్ణయించినటుల చదువరు లెరుంగుదురు. ఇందుకుతగిన కారణమును చెలువకబోయిరి. హిందూదేశమునకు కాబూలు దగ్గర నున్నదనుట యొక కారణము గాజాలదు. ఇతర హక్కులు లేకున్నను, ధనభారముమాత్రము హిందూదేశమునకు తప్పటలేదు. హిందూదేశపు డబ్బును వినియోగించుచున్నపుడు, కాబూలు రాయబారి భారతీయుడై యుండుట న్యాయము. ఇట్టి సూచనను ధర్మిలుగారు తెలుపగ, వికటరుటనుగారు నిరాకరించిరి. నానా రాష్ట్రసంఘమున సభ్యత్వము వహించినందులకు, హిందూదేశపు ధన మధికముగ ఖర్చగుచున్నది. కాని ఇందువలన హిందూదేశ స్థితి చక్కబడలేదు. సామాజ్యవదర్శనమునకును, హిందూదేశము సామ్యు వేర్చించెను. ప్రయోజనము లేదయ్యెను. కాబూలురాయబారపుఖర్చు మాత్రము మీద పడుచున్నను, హిందూదేశమునకు వేరులాభము గలుగకున్నది.

తిరుపతి విశ్వవిద్యాలయనిర్మాణము

హిందూమతాదాయసంఘము యోచించుచున్నది ఉదకమండలము, జూలై 1:—జూలై 8 వ రేదిన ఉదకమండలమును విడిచి ముర్రాసునకు విచ్చుటకు గౌరవనీయులైన పాపగల్లు రాజాగారు బయలుదేరెను. హిందూ మతాదాయ సంఘము తిరుపతివిశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణమును గురించి యోచించుచున్నది. దేవాదాయ సంఘముతో ఈవిషయమై జూలై 8 ల ముగియఁడు మంత్రి సర్వసంతోషము. (ఆ. ప్రె.)

బాలికల సంరక్షణ చట్టము

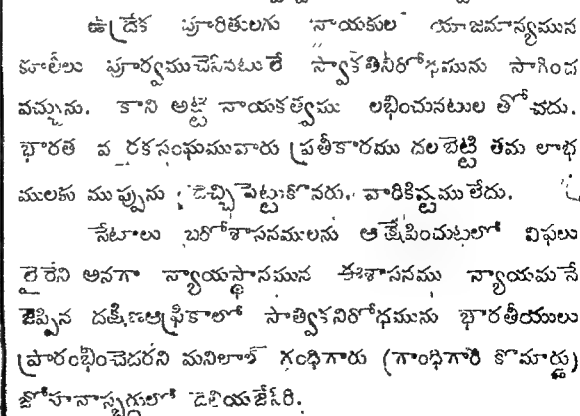
సర్ హారిసింగు గవర్నరు ప్రతిపాదించెదరు

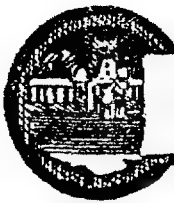
చట్టపు ముఖ్యోద్దేశ్యములు

సిన్హ, జూను 2:—బాలికల సంరక్షణ నిమిత్తము రాజోపు భారతిశాసనసభయందు సర్ హారిసింగు గవర్నరు రొక చట్టమును ప్రతిపాదించెదరు. పశ్చిమపండు బాలికలను ఆక్రమముగ పెరుపకుండుటకు యీచట్టముయొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యము. ఈచట్టమునకు బాలికల సంరక్షణ చట్టమనిపేరు. గతకాలముందు భారతిశాసనసభా సమావేశమందు ఓడింపబడిన వయోనిర్ణయచట్టముకంటె నిది బాగుగనున్నది. (1) పదమూడు సంవత్సరములలోపుగల బాలికలను రక్షించుట (2) 15 సంవత్సరములవరకును పడుపువృత్తినుండి బాలికలను గాపాడుటయు (3) 14 సంవత్సరములవరకును బాలభార్యను మగని సంపర్కమువలన గలుగు యిబ్బందులనుండి గాపాడుటకును యీచట్టము ప్రయత్నించును. పదమూడు సంవత్సరములకంటె చాలని బాలికల విషయమై బలాత్కారముగ ప్రాని చెరచుట అనుశ్చిబ్దముయొక్క నిర్వచనము పెంపుచేయబడును. 13 సంవత్సరముల మొదలు 15 సంవత్సరముల యిడుగల బాలికతో ప్రేవారలు సంగమము గావించినయెడ అది నేరముగ నెంచబడి రెండుసంవత్సరములు శిక్షయు లేక జరిమానాయు లేక రెండుశిక్షలును విధింపబడును. కాని 13 సంవత్సరములు మొదలు 14 సంవత్సరములు వయస్సుగల భార్యతో మగడు సంభోగము గావించినయెడ జరిమానగాని లేక జరిమానాయును ఒకసంవత్సరము శిక్షయునువిధింపబడును. (ఆ. ప్రె.)

ఆయుధములను బట్టుకొనుట

పిమ్మనెరి, జూలై 1:—కోపాలు జిల్లాదళము ఆయుధములను బట్టుకొనినట్లు వార్త లందుచున్నవి. ఎనిమిడుగురు పరేరులుగల గాయను జుమాదారు బాటూరుఖాను ఏడుగు సిపాయల సహాయముతో గాయను ముట్టవేంచి 303 రైఫిల్లును, నాల్గు నూర్తిను హస్తమున బట్టుకొనెను. అరెస్టు చేయబడిన వారు విచారణ నిమిత్తము పంపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

మహాపాపములు

ఎన్ని కల సభలు:—కాల్ గు, కిలాగలు, స్వరా జ్యోతిషముల యాజమాన్యముక్రింద 6 వ రేడియో 6 గా వీధులకు అన్నాకరరామవీధిలో జి. రంగయ్యవాయుడుగారి అధ్యక్షత్వమున బలపరచుటకు సభ జరిగెను. శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసయ్యగారు అధ్యక్షతవహించెదరు. సామివెంకటాచలంబెట్టి గారు, యు. రామరావుగారు, డా॥ మల్లయ్య, శ్రీరాములు వాయుడుగారు మున్నగువారు హాజరయ్యెను.

కార్యరేషను ఎన్ని కలలు:—రీడింగు స్వరాజ్య పక్షపు అధ్యక్షత్వము శ్రీయుత బ్రహ్మ సత్యనారాయణగారి అధ్యక్షత్వమున బలపరచుటకు ఈసల 5 వ రేడి ఆదివారం సాయంకాలము 6 గంటలకు పగడాలవీధి యందలి కృష్ణనిగడి యెదుట ఒకసభ జరుగెను. శ్రీయుత స్వామి వెంకటాచలంబెట్టిగారు అధ్యక్షతవహించెదరు. శ్రీమత్ యస్. శ్రీనివాసయ్యగారు, సామివాయుడు, హమీదుఖాన్, డాక్టరు మల్లయ్యగారు ఇతరులు సభయందు పాల్గొనెదరు.

సాటిండియన్ రైల్వేస్ జెంటిల్:—సాటిండియన్ రైల్వేస్ కంపెనీ ఏజెంట్లు బి. సి. స్కాట్ గారి యువయమున తిరుచినాపల్లినుండి చెన్నపురివచ్చిరి. రైల్వేబోర్డు మెంబరు పి. సి. పెరిడెక్ గారిని రైల్వేబోర్డుకు ఆధికారియైన జి. జి. సిమ్మ, సి. వి. ఇ. వి. సి. యస్. గారిని కలుసుకొనుటకు స్కాట్ గారు నేటిరాత్రికి మెట్టుపాలయం మెయిలులో వెళ్లెదరు. సిమ్మగారు బొంబాయినుండి సరాసరి ఉదకమండలమునకు బయలుదేరిరి. పీరు 5 వ రేడికి బెంగళూరుగూడా ఉదకమండలము చేరెదరు. (అ. ప్రె.)

సింహళములో భారతీయ కార్మికులు:—సింహళమునుండి వచ్చిన ఇండియన్ ఎమిగ్రంటు లే బరు కమిషనరు టి. రీమంగారు ప్లాంట్లకు సంఘప్రతినిధి కొందిగారు సిల్లోను ఎమిగ్రేషను కమిషనరు నికోల్సంగారు మదరాసు ప్రభుత్వము హోము మెంబరు గా మహమ్మదు ఉస్మానుగారిని సెక్రెటరీయటు మందిరములందు సందర్శించిరి. లేబరు కమిషనరు ఆర్. హెచ్. ఎల్లిగారు కూడ నున్నారు. సింహళములో కార్మికులకు ఫీరముగ కూలి నిర్ణయింప గోరరాదని వారు హోము మెంబరు గారికి విన్నవించుకొనిరి. కార్మిక విషయములగుర్ని 2 గంటల కాలము మాట్లాడిరి. హోము మెంబరుగారు క్రేడగ్ నాలించి చెద నని చెప్పిరి.

రాకపోకలు:—జిల్లా అందు పెదన్న కడ్డి ప్రి. జి. అట్టిక వి. సి. యస్ గారు మంగళవారమునాడు కొలంబోకు బయలుదేరిరి. పనిలోనుండి చాలింయకొనుటకు ముందనుభవించు సెలవుమాద పీ రచ్చటనుండి యింగ్లాండుకు పోయెదరు. సర్. యస్. ఆర్. యం. అన్నామలై, కె. టి. గా రీ యువయమున బోటుమెయిలులో చెన్నపురి వచ్చిరి. ఇస్కాను స్పెషల్ డ్యూటీమీస వన్న కొయంబత్తూరు నూపరింబెండింగు ఇంజనీరు ఆర్. యస్. స్టానీగా రీయువయ మున బొంబాయినుండి చెన్నపురి వచ్చిరి. బెంగళూరుపోలిసు సూపర్వైంటు బల్లెగారు నిన్న రాత్రి బెంగళూరు వెళ్లిరి. మదరాసు ప్రభుత్వమునకు సర్వను జెనరలైన మేజరు జెనరలు టి. హెచ్. సైమన్సు సి. వి. ఇ. వి. యం. యస్ గారును రైల్వేబోర్డు మెంబరు పి. సి. పెరిడెక్ గారును నిన్న రాత్రి యుదకమండలమునకు వెళ్లిరి.

ప్రభుత్వ కళాకాల (స్కూల్ ఆఫ్ ఆర్ట్స్) నూప ర్నెంటు డబ్బూ. హడవగారు రాజధానికళాకాలలో సహాయ రసాయనశాస్త్రజ్ఞుడు డాక్టరు బి. వి. జే. ఫారెస్టుకాన్సల్టేంట్లు ఎ. ఎ. యస్. మించిమగారు నేటి యువయమున మెట్టు పోలయం మెయిలులో చెన్నపురి వచ్చిరి.

సర్. పి. యస్. శివస్వామి అయ్యరు కె. కె. యస్. వి గారు నేటిరాత్రికి ఉదకమండలము వెళ్లుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

మదరాసుజిల్లా సహకారసభ రెండవ మదరాసు జిల్లాసభయు, ఇంటర్నేషనలు కో ఆపరేటుల జే, గోవిందప్పవాయకు పిల్లిలో సాంకర్ష మహిలసంఘాలయి 5 వ రేడిన జరుగెను. టి. వి. శేషగిరి అయ్యరుగారు అధ్యక్షత వహించెదరు. సహకారశాఖ ప్రతి

నిధుల రుణము మా 1. ఇతరులు ఆహ్వానసంఘమునందు చేరుటకు రూ. 1. ఈ సంగతులలో సహకారోద్యమాభిమానులందరును సభకు విచ్చేయ గోరుచున్నారు.

సి. నళేశను ఎం. ఎల్. సి. ఆ. సం. అధ్యక్షుడు.

మోటారుడ్రైవరువై దౌరన్యము

ముద్దయి బెదరింపులు యమ్. రాఘవేంద్రరావు అనునాయన మేసెల 27 వ రేడియందు ఉమ్మగర్వనీధిలో త్రాగి ఒడులుదెలియక అక్రమ మగ తిట్టినందులకు బి. 2 పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరుగారిచే నేర మారోపింపబడిరి. 27 వ రేడిన ముద్దయి రాఘవేంద్రరావు సిటిటాక్సీకంపెనీకి వెళ్లి ఒక మోటారుబండి నడచు ఏర్పాటు గావించుకొని అందు నల్లరుమనుజుల సెక్సింపుకొనెను. పిదప మరియిర్యర సేహితులను బండిలో సెక్సింపుతోగా డ్రైవ రందులకు ఆజ్ఞపించెను. అంత ముద్దయి డ్రైవరును దుర్గామ లాడి కొట్టి బెదరించెను. ముద్దయి పోలీసు జమానును పిలిచి యావిషయము స్టేషనులో రిపోర్టు చేయవలసినదిగ కోరెను. కాని ముద్దయి పోలీసువాని నడచించి తనకు పోలీసుకమిషన రుతో, డెప్యూటీకమిషనరుతో పరిచయముగలవనియు, వారితో జెప్పెదవనియు బెదరించెను. ఎట్టకేలకు పోలీసు జమాను స్టేష నులో రిపోర్టు చేయగల్గెను. బి 2 సబ్ ఇన్స్పెక్టరు విచారణ గావించి ముద్దయిని ప్రాసిక్యూటుజేసిరి. ఆనరరీ బెంచుమాజి స్ట్రీటుకోర్టులో కేసు విచారణ జరుగుచున్నది.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

చిత్తూరులో అరవవారి అభిప్రాయము ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించు విషయమున చర్చించుటకు ప్రత్యేకాధ్యక్షి ఆర్. ఎ. స్థానంగారు చిత్తూరునకు బోయి అచ్చటి పురపెద్ద లండరిని సంప్రదించుటకు సభ జేసిరి. రా॥ జి. టి. వి. రంగాచారిగారి వాయకత్వముక్రింద అరవలు కొందరు చిత్తూరును ప్రస్తుతమున్న ప్లే మదరాసు విశ్వవిద్యా లయమునందు జేర్చి యుంచవలెనని కోరిరి. కాని తెలంగాణ భాషగా గలిగిన బి. మునుస్వామివాయుడుగారు, ఎం. ఎల్. సి. మున్నగువారు, చిత్తూరు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునందు చేరి యుండవలెను, అవసరమైనచో యిష్టమున్నవారు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమునకు బోయి చదువుకొనవచ్చునని చెప్పిరి. పీరి మాటయే నికరమాయెను. (ఒక విశేషి)

రాజమండ్రి కళాశాల:—ఆంధ్రప్రదేశ్ పాలు

మ॥ రా॥ రా॥ విన్నా అప్పారావుపంతులు ఎమ్. ఏ. ఎల్. టి. గారిని ఆర్యకాలేజీకి ప్రెసిపాలుగా నియమించి నారు. ఇందు కై పంతులుగారికి మా అభినందనములు అర్పిస్తు న్నాము. అప్పారావుగారు నిరాధంబులు. ముక్కుకు నూట గా పోతూ, రమణ-చాయమని లోచనదానినే చేసేవారు. వి ద్యాధికులలో తక్కిన చాలామందివలెగాక, రమణాభిమానకా త్రుమునుగుంచి పీరు నిరంతరము కృషిచేస్తూఉంటారు. ప్ర ఘేసరు రామకృష్ణగారున్నా పీరున్నా కలసి మొదలు పనిచేస్తూ 'నేచర్' అనే ఇంగ్లీషుకావ్య ప్రక్రిలో కొన్నివ్యాసాలు వ్రాస్తూఉండేవారు. పీరికి జేకభాషలో కావ్యములను సుల భముగా, జనసామాన్యానికి బోధపడేటట్లు వ్రాయవలెననే ఉ త్సాహ మెక్కువగా ఉన్నది. పీరు జ్యోతిర్వాక్త్రమును తెలు గలో అరిచక్కగా ప్రాచీ ప్రతీచీ సంప్రదాయాలను సమన్వ యిస్తూ వ్రాసేవారని తెలియవస్తున్నది. దానిని శీఘ్రముగా ప్ర కటిస్తే లోకోపకారక మవుతుందని నూ అభిప్రాయము. ఎ యికాస్తీను సిద్ధాంతమునుగురించి బాగా చదివి బోధపరుచుకొ న్న కొద్ది ఆంధ్రులలో పీరికరు. ఇట్టి విద్యాప్రియులను, కా త్రుప్రియులను ఆర్యకాలేజీకి ప్రెసిపాలుగా నియమించడ మం దరికి సంతోషదాయక మైనది. అందులో ఆంధ్రులు ఆంధ్రదేశ కములోని గవర్న మెంటు ఫస్ట్ గ్రేడు కాలేజీకి ప్రెసిపాలు కావ డమునకిడే ప్రథమము. అప్పారావుగారు ప్రస్తుతము రెండుమూ డు సెలకాలమే ప్రెసిపాలుగా ఉండడము తటస్థించివా, ఇక ముందుకూడా సమయము వచ్చినప్పుడు గవర్న మెంటువారు వారి హక్కులను గమనిస్తారని లెస్తాము. (ముజురంజని)

ఒక యశాలమరణము

కాలికట్టు, జూలై 2:—నలు అసిస్టెంటు వర్తకు డాక్టరు పి. కె. కంకరనాయగారి కేకపుత్రుడును డిప్యూటీ కలెక్టరు రావుసాహెబు కొలువాయరు గారికి మేనల్లుడును అగు నొక బాలుడు కొంతమందితో గురుపరంబా వద్దకు వెళుట పోగా, తుపాకివెనుకకు ప్రేలి బాలుడు తక్షణమే వృత్తిజెం దను. ఈబాలుడు మదరాసు ప్రభుత్వ వాణిజ్యకళాశాలలో చదువుకొను మండెను అని "వెస్టుకోస్టు స్పెషిలరు" ప్రక టించుచున్నది. (అ. ప్రె.)

ఉచితనిర్బంధ విద్యావిధానము

తిరువల్లిక్కేణిలో నిరసనసభ

ఉచితనిర్బంధ విద్యావిధానముగుర్ని విచారించుటకు అమీరు మైత్రలు డివిజనునందు సుబ్రహ్మణ్యస్వామి దేవళమున కెదురుగా నిన్న సాయంకాలము సభ జరిగెను. హిందువులు మహమ్మదీయులు చాలమంది వచ్చిరి. టి. ఇ. వరదాచారిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఈవిధానము చాలలోపములు గలిగియు న్నదనియు, ప్రజల నిర్బంధించుట కింకను సమయము రా లేదని యు, ప్రజల ఆధికస్థితినిబట్టి చూచిన నిర్బంధించుటకు పూర్వ ము ప్రజాబోధ చేయవలసియున్నదనియు అధ్యక్షుడు చెప్పెను. క. రామానుజం పిల్లగారు ఉచితనిర్బంధ విద్యావిధాన మును విఫలముగా దెలియబరచి, కార్పొరేషనువారి యత్న ములు ప్రకంపారములుగ నున్నను, చాల ఇక కొట్టు లై చ్చి చెట్టు నని యు, ఈ రాష్ట్రము లో ప్రాథమిక విద్యావ్యాపకమునకు పాలుబసిన ప్రత్యేకవ్యక్తుల యత్నములను భంగపరచు ననియు దెలిపిరి. సంతతిమొదల్యారుగారు ప్రస్తుతము కార్పొరేషను పాల్ కాలలో నేర్చుదు విద్యావిధానమునుగుర్ని చెప్పిరి. మల్లుగంమొదలిగారు పేదవారలపట్ల నిర్బంధము సరికి రాదనియు, అక్షరజ్ఞానము తెల్పు యావిష్కరణ నృత్తివిప్యలు నేర్చుకొన నిర్బంధించినచో లాభముండునని చెప్పెను. శిల్పలు ఆర్డియం డబ్బుతోనే బ్రతికెడు నిరుపేదలకు యానిర్బంధవిప్య వలన చాల యిబ్బంది కలుగునని రామలింగమొదలిగారు, జేరొక పారుడు పలికెను. ఈడివిజనులో ముందుగా ఉచితపాఠశాలను స్థాపించి, పిదప ప్రజలను సంప్రదించి నిర్బంధించవలెనని మునుసామి మొదలిగారు కోరిరి.

ఈడినువ తీర్మానము గావించబడెను:—ఈస్థానము నందు ఉచిత పాఠశాలను స్థాపించి నిర్బంధించుట మాత్రము ప్రారంభించరాదని యాసభవారు కార్పొరేషనువారిని కోర చున్నారు. అధ్యక్షుడు సభ ముగించుచు వారు భయపడుటకు తగిన కారణములు గలవనియు ఈవిధాన మనుసరించునపుడు గ్రాంటు సహాయమును జూయ సంఫల కేమి చేయుదురని జిల్లావిద్యా సంఘమువారు కోరియుండిరనియు కార్పొరేషనువారి ప్రత్యు త్తరమునకై జేచియున్నారనియు చెప్పిరి. అధ్యక్షునికి వందన ము లర్పించుటతో సభ ముగిసెను.

రిజిస్ట్రేషను అధికారము

గ్రామోద్యోగులనుండి యూనియను బోర్డులకు మార్పులు

(ప్రభుత్వ ప్రకటన.)

రిజిస్ట్రేషనుపని గ్రామోద్యోగులనుండి రెప్పించి యూని యనుబోర్డులకు ఒప్పగించుటనుగుర్ని జిల్లా కలెక్టరుగారు యూనియను బోర్డుల యభిప్రాయమును గోరుచు జూను 19 వ రేడిక ప్రకటించియుండిరి. ఇప్పటికి చేరవ ప్రభుత్వ తరములనుబట్టి చాల జిల్లాబోర్డులు యూనియనుబోర్డులు యామార్పులకు సమ్మతిం పలేదని తెలియుచున్నది. పట్టికపాల్తు డైరెక్టరుగారు గూడ అట్టి యభిప్రాయమునే దెలిపిరి. కాన ప్రభుత్వమువారు యీ సూచనను విడచిపెట్టుచున్నారు.

* * * * * ఇండియా దొరతనమువారు మునిసిపలు, స్థానికసంఘ ముల స్కూల్స్ యిన్ స్పెక్టరుపని తాత్కాలికముగనుంచి ఉద్యో గిని నియమించియుండిరి. ఇప్పుడు ప్టీకు సెక్రటరీగా రంగు కంగీకరించుటచే డికోడ్యోగముజేసిరి.

గ్రామములలో వైద్యశాలలు

గ్రామములలో వైద్యశాలల నిర్మించుకొనియున్నవారికి తాలూకాబోర్డువారు స్టేషనరీసమైత్రుల నొసంగవలెనని ప్రభుత్వ మువారు గోరుచున్నారు. రిజిస్టరులు, ఫారములు సర్వను జన రలుగారు సరఫరాజేయుదురు.

వృత్తిపన్ను

జిల్లామనిశీలుచట్టము 4 వ షెడ్యూలు 17 నిబంధన ప్రకారము, అప్పటికితమంబట్టి వృత్తిపన్ను అధికముజేయుటకు అధ్యక్షునికి అధికారముగలవని ప్రభుత్వమువారికి దెలియజేయ బడెను. 1923 జనవరి 5 వ రేడి ప్రభుత్వప్రకటన ప్రకారము డిమాండు నోటిఫికేషన్ పిదప వృత్తిపన్ను అధికముజేయ అధ్యక్షునకు అధికారము లేదని కాసింపబడెను. అసెసుమెంటును ఒక్క కారణముచేనే పలుసార్లు అధికము జేయరాదని ఆ ప్రకటన కాసింపచున్నది.

17 వ నిబంధన ప్రకారము అధ్యక్షుడు అసెసుమెం టును మార్చుకుండినచో సభవారు అధ్యక్షునిపై 5 వ నిబంధన ప్రకారము చర్యదీక్షవచ్చును. (22-7-23)

బక్రీదుపండుగ

శాంతముగ జరిగిపోయెను

అరువదిమంది హిందూజాతులు ఆహిరులు అరెస్టుచేయబడిరి

గవర్న మెంటుగావించిన కట్టుదిట్టములు
170 గోవులు వధియబడెను

భిల్ల, జూలై 2:—నేటిపూర్వాహ్నము రెండు గంటల వరకును ఏవిధమైన అల్లరులు జరిగినట్లులేదు. ఉదయమందు బక్రీదుప్రార్థనలు బలియు శాంతముజరిగెను. దొరతనముకాంతిని గాపాడుటకుపోలీసు, మిలిటరీ సహాయములను గావించెను. ఇరువదియవ అక్టోబరునాటి నొక భాగము వీధులయందు ఉదయమునుండియు గస్తీచేయుచున్నది. భిల్ల రక్షక సైన్యమును నొక భాగము ఏ ప్రాంతమందు అపాయము సంభవించునని భయముగ లుగుచుండెనో ఆప్రాంతమందు పాఠశాలయందుండెను. బయలులందు పోలీసుదళము, ఆయుధపాణులగు సైనికులు అక్టోబరు గలను. ఆయుధపాణులైన పోలీసువారలు సదరు బహుభిక్షియందలి మేడలపైగలరు. దుండగిండు రాలగు వ్యవస్థ గాపాడుటకీటి సహాయములు గావించబడెను. రాళ్లు రువ్వులచే నిచట నిచట అల్లరిప్రారంభమయ్యెను.

సదరుబహు పోలీసుస్టేషనునందు మొదటితరగతి మేజిస్ట్రేటులుహ్యూబివిధమన్నారు. పహారాధిరాజుమరిబాటిరెండు పోలీసుస్టేషనులందును మేజిస్ట్రేటులు నిద్రయుగమున్నాగు. చుట్టుపట్ల పల్లెలందుండి వచ్చిన హిందూజాతులు, ఆహిరులు యిరువదిమంది నేటి ఉదయమున 109 పెన్సన్ క్రింద అరెస్టుచేయబడిరి. వీరు భిల్లకి వచ్చుటకు సంత్సక్తికరముగ హేతువును అధికారుల కొనగజాలకపోయిరి. బయటనుండి భిల్లలోనికి రానిచ్చుట కస్త్రులగువారిని నగరములోనికి రాకుండజేయుటకు నగరపు సరిహద్దులందును, నగరములోనికి ప్రవేశించుటకు గల దారులందును పోలీసువారు నియమింపబడిరి. దివ్యూటీ కమిషనరు, పోలీసు పెద్దనూపరిం బెండెంటు మర్రిసముఖులగు ఉద్యోగులు, ఉదయమునుండియు వీధులవెంట దిగుచున్నారు. దుకాణములన్నియు మూసివేయబడెను. నగరము పాడుపడినట్లుగలదు. నూరితాళము చేయబడు హిందువులు దుకాణములను మూసిరి. ప్రార్థనలసర్వీ బజారులకు తాత్కాలికముగ ముసల్మానులు దుకాణములను గట్టివేసిరి. మధ్యాహ్నము వీరు దుకాణములను దెరువవచ్చును. ఉదయము 10 గంటలు మొదలు మధ్యాహ్నము 2 గంటలలోపున నేడు అరువదిగోవులు వధియబడెను. నిరుడు యీపండుగలో నలుబదిగోవులు మాత్రమే జంపబడెను. శేపు ఉదయం 8 గంటలకు రెండవకర్మానీ (గోవును బలిచేయు సమయము) ప్రారంభమగును. అప్పుడు తగాదాగానున్న దారిగుండ వ్యవస్థలకు గోవు గొంపోవడునని తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

విషమదినము

భిల్ల, జూలై 2:—బక్రీదుపండుగ దినములందు శేపు విషమదినము, ఇరుసంఘములకును తగాదాగానున్న మహాభిరాజబహుదరంక అచట నివసించువారు గోవును శేపుదీసికొని పోయెదరు. వీరిడు యీదారినుండి గోవులను గొంపోగూడవని నిరోధించవలెనని స్థానికపాలకుల అనుపాజ్ఞానుండునుట కష్టమనియు, తప్పకుండ అల్లరిజరుగుననియు ప్రభుత్వము భయపడి బక్రీదుపండుగ రెండవదినమందు పెహారాధి రాజునంద గోవును దీసికొనిపోవడమి అధికారులు ప్రకటించిరి. ఉత్తరువును మీరి యీదారిని వధించుటకు ముసల్మానులు గోవును గొంపోవ ప్రయత్నింపగా అల్లరి నిరుడుజరిగెను. పట్టణం దేదారినుండియు అలంకరింపబడిన గోవులను గొంపోవగూడవని దొరతన మీయేడు ముందుగ సాటియెను. నిరుడు గొంపోవనీయని ఆ గోవునే యీసంవత్సరము తగాదాయదా దారిగుండ గొంపోవుటకు తురకలు దలబెట్టినట్లు తెలియుచున్నది. మహమ్మదీయుల యిట్టి చర్య హిందువుల రోషానలమును ప్రజ్వల్లిల్లి జేయుచున్నది. అధికారులు అల్లరిజరుగకుండ చేయబడిన కట్టుదిట్టములు చేసినను అల్లరి సంభవించవచ్చునని భయము గలుగుచున్నది. చుట్టుపట్ల నుండి పట్టణములోకి వచ్చుటకు చాలమంది అనర్హులు వచ్చిరని తెలియుచున్నది. (మిసలు ప్రాసీజరుకోడునందలి 109-వ కేసుక్రింద పరిశలు బదిమంది అరెస్టుచేయబడిరి. అరెస్టుచేయబడినవారు హిందూజాతులు, ఆహిరులును. వీరు లాటిలలో వచ్చిరి. ఈసమయమందు వీరు భిల్లకి వచ్చుటకు సరియగు కారణమును దెల్పజాలకున్నారు. వీరు చెప్పుకొన సంత్సక్తికరముగలేదు. కాబట్టి అరెస్టుచేయబడినవారు పోలీసునిపూ యందుంచబడిరి. మొత్తముమీద నేడు అరువదిమంది అరెస్టుచేయబడిరి. (అ. ప్రె.)

శాంతముగ జరిగెను

భిల్ల, జూలై 2:—బక్రీదుపండుగయందలి విషమదిన శాంతముగ జరిగిపోయెను. దొరతనముగావించిన యేర్పాట్లవలన దుండగిండుకేతమాత్రమును అల్లరిచేయుటకు సదుద్దేశకరేదు. తగాదామార్గముపాడుటలు, సైనికులకట్టుదిట్టముగ గావించిరి. ప్రాముకాగ్గు, బండ్లప్రయాణమూపివేయబడెను. ఆయుధములు గల మోడారు కార్లు నాల్గు, అశ్వదళము అపాయ స్థానమందు పాఠశాలగావించిరి. వారియొక సైనికదళము వీధులందు గస్తీచేయుచుండెను. అచ్చటవచ్చు మేజిస్ట్రేటులు వీధులందు శాంతిని గాపాడుటకు నిలచియుండిరి. ఆయుధపాణులగు భటులు యిండ్లను మేడలను సందక్షించుచుండిరి. మిలిటరీ, పోలీసు, మేజిస్ట్రేటులు తప్పవీధులందెవ్వరును లేరు. అట్టితరీ యిద్దరు తురకలు గోవును దీసికొని పోవుచుండ పోలీసుభటు లెరువురు ఆయుధపాణులై వెంటబోయిరి. పోలీసు భటులు యేబది అడుగుల దూరమందుగలరు. ఏవిధమైన అల్లరియు లేకుండ మూడు గోవు లీ తగాదా మార్గముగుండ వ్యవస్థలకు తురకలచే గొంపోబడెను. ప్రాంతకాలం దిరుమలేములందలి నాయకులును కీధులవెంట బోయి అల్లరిలేకుండ బక్రీదు ఉత్సవము జేసికొనవలసిన దని మహమ్మదీయులకును హిందువులకును మితిపాటేము గావించిరి. దొరతనము గావించిన యేర్పాట్లు బాగాగ నున్నవని తనిఖీచేసిన దివ్యూటీ కమిషనరునకు సంత్సక్తికరము గలిగినపిదప పహారాధిరాజునంద గోవులను దీసికొని పోవుటకు కమిషనరు అనుజ్ఞ యిచ్చెను. ఉదయం ఎనిమిది గంటలకు గోవులు గొంపోబడెను. మొత్తముమీద నూటదెబ్బది గోవులు బక్రీదుపండుగు నిమిత్తము వధించబడెను. ఎప్పుడును యిన్ని పశువులు బక్రీదునకు జంపబడలేదు. (అ. ప్రె.)

బీహారులో బక్రీదు యుత్సవము

పాట్నా, జూలై 2:—రాష్ట్ర మందంతటను బక్రీదు పండుగ జరిగినట్లులే వార్తలు చేరుచున్నవి. (అ. ప్రె.)

కలకత్తాలో కొట్లాట

కలకత్తాకు ఐదువైశ్వాదరమునందు గాడ్డను రీవికి చేరుచున్న మోతియాబ్రిజలో బ్రిటిషుయిండియా స్టీమునావిగేషను కంపెనీవారి పనివాండ్లు నివసించుచున్న తావున నిన్న 2వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 1/2 గంటలపుడు హిందువులకును మహమ్మదీయులకును కొట్లాట జరిగినది. ఒకహిందువు ఇంటియెదుట కొందరు మహమ్మదీయులు గోవధచేసినందున కొట్లాట జరిగినదని హిందువులు తెలిసిరి. నిన్న సాయంకాలము 4 గంటలకు దాసు ధర్మశాలలోనివారికి (148 వ రసాలోడు) యీసంగతి తెలిసినది. వెంటనే జె. ఎం. సెనుగుప్ర, అతులసెను, సిరీశదాసు, మధుర చక్రవర్తిగార్లు మున్నగువారు మోటారులలో అచటికి వెళ్లిరి. వారువెళ్లసరికి శాంతముగానే యుండెనుగాని హిందువులను మహమ్మదీయులును కర్రలను పట్టుకొని గుంపులు గుంపులుగా చేరియుండిరి. కొద్దిగా గలభాజరుగాగానే సెనుగుప్రగారు దానినాపివేసిరి. సేనుగుప్రగారుచట కొందరిని నిలపి గాడ్డనురీవి పోలీసుస్టేషనుకేగి పోలీసువారి సహాయమున కొరికిరి. గాంధీ మహాత్మునకును మాలాలా అబ్దులకలాం అబ్దురాహిని తెలిఫానులో తెలియజేసిరి. హిందువులు 600 మందియును మహమ్మదీయులు 300 మందియునుండిరి. మహమ్మదీయులు కొట్లాటకు సిద్ధపడిరి. రెండుకత్తులవారును రాళ్లుగుచ్చుకొనసాగిరి. ఎటులనో వారిని శాంతులగావించిరి. సాయంకాలము 6 గంటలకు అబ్దుగారును మహాత్ముకును అచటికిచేరిరి. అబ్దుగారు పదినిమిషములసేపు మహమ్మదీయులకు బోధించిరి. వివారాజరుగగలరు. మీరువెడలిపోండు. హిందువులపై ద్వేషము పూనుకుడు అని అబ్దుగారు నడివిరి. పిమ్మట అబ్దుగారును మహాత్ముకును హిందువులకుడ కేగిరి. అచట మహాత్ముకు హిందువులకు బోధించెను. “మీరు కర్రలను పారవేయకు. చిత్తశుద్ధి కావించుకొనుడు. మీరు మహమ్మదీయులను కొట్టుటకష్టము. మీరు చూచుచుండగా వారు గోవధచేయలేదనియే నేను వింటిని. వారుటలచేసినను మీరు మనుష్యులను చంపగూడదు. గోవులను కాపాడుడని హిందూశాస్త్రములు బోధించిన మాటనిజమేయైనను మనుష్యులను చంపగూడదని గూడ మన శాస్త్రములే బోధించినవి. మనుష్యులను చంపుట మహాపాతము. గోవులను రక్షించుటకొరకు సరహత్వచేయువారు సరకుకు తమన మాలెదరు. మీరు నేరము చేసియున్నచో నేను మీకు పక్షాయముచేయజాలను. నేరస్థుడు ముందుకువచ్చి నేరము నొప్పుకొని చెరసాలనుపోవలెను” అని మహాత్ముడనెను.

“మహమ్మదీయుల పేటలో నొకచోట, షింధువులును మహమ్మదీయులును గూడ చాడుకొనుచున్న ససారాలో జమీరంగముగా గోవువర్మమును వలచుచుండిరి. ఇద్దరు హిందువులూ

చూచి అటుల చేయగూడవనిచెప్పిరి. పిమ్మట 50, 60 మంది మహమ్మదీయులును 200 మంది హిందువులును కొట్టుకొనిరి” అని ఒకడు చెప్పెను.

మహాత్ముకు మున్నగువారచటికి వెళ్లిరి. అచట టెగర్డు గారు మున్నగు పోలీసు ఉద్యోగులగూడ నుండిరి. అచట గదులను మహాత్ముకు పరీక్షించెను. రక్తముగాని గోవు చర్యముగాని కనుబడలేదు. దగ్గర నొక దుకాణమును దోచుకొనిన గురుతు కనుబడెను. హిందువులు మహమ్మదీయుల తుమాహాళోరి పెడగి పోవలెనని మహాత్ముకు తెలిపెను. ఇంకొకచోటనున్న మహామ్మదీయుల గుంపుకడకు గూడ వారందరును వెళ్లిరి అచట అబ్దుగారు వారికి బోధించి వెడలిపోవని తెలిపెను.

రాత్రి 8 గంటలైన పిమ్మట సెనుగుప్రగారు మున్నగువారందరు నటనండి కలకత్తాకు బయలుదేరిరి.

80 మంది మహమ్మదీయులను పండిత శంభునాథ వైద్యశాలకు గొనిపోయిరి వారిలో ఒకడు చనిపోయెను. ముగ్గురికి అపాయకరములగు గాయములు తగిలెను.

మహాత్ముని ప్రకటన

దాసుగారి స్మారకనిధికారకు విజ్ఞప్తియందు సంతకము చేసినవారి కథ జరుగుచుండగా సాయంకాలము 4 గంటలపుడు ఒక మహమ్మదీయచచ్చి కిడుగువూరు దావలపద్ద కొట్లాట జరిగినదని చెప్పెను. తెలిఫానులో అడిగి తెలిసికొనడమి నేను సేరుగుప్రగారిలో చెప్పిరిని గాని గుప్తగారు మోటారులో వెళ్లుటయే మంచిదని వెంటనే అచటికి వెళ్లిరి. వెళ్లినపిమ్మట మానా అబ్దులకలాం అబ్దుసాహెబుగారికి తెలిఫాను తెలిపిరి. సాహెబుగారు వెంటనే నాయుద్దకువచ్చిరి. మేమిద్దరమును మోటారులో అచటికి వెళ్లిరిమి. మేము బయలుదేరు సరికి సాయంకాలము 5 1/2 గంటలైనది. దారిలో చాలమంది మహమ్మదీయులు ఉద్రేకముతో మాటలాడుచుండిరి. చాలమంది మహమ్మదీయులు మాతులెరిని వారు తెలిపిరి. వారందరును కర్రలను పట్టుకొనియుండిరి. అబ్దుసాహెబుగారు వారిని శాంతిచిత్తుల గావించిరి. మే మిచటికి వెళ్లమన్నాము. మీరు కలహమునకు గడంగవలదు అని మాలానాగారు కష్టగా మహమ్మదీయులు సమ్మతించిరి. గేటువద్ద సేను గుప్తగారు ముమ్మ కలిసికొనిరి. వారు వెళ్లసరికి కొట్లాట జరుగుచుండెననియు దాని నెటులో ఆచరించుననియు ఆయన తెలిపెను. అచట పోలీసువారు ద్వారములవద్ద కాపరీయుండిరి. మేము హిందువులు నివసించుగ్గలను కేగిరిమి. దారిలో చానిలమంది హిందువులు కనపడిరి. వారందరును కర్రలను పట్టుకొనియుండిరి. మహమ్మదీయులు ముమ్మలను కొట్టెదరుగాన మేము ఆత్మరక్షణము కొరకే కర్రలను పట్టుకొంటిమని వారుచెప్పిరి. “మీరే మొదట మహమ్మదీయులను కొట్టిరినియు మహమ్మదీయుల సంఖ్య చాల కొద్దిగానుండెననియు వింటిని. మీరే కొట్టియున్నచో వారిని తుమాహాళోరుడు” అని నేను బోధించిరిని. శ్రొత్తగా యీపేటలో మహమ్మదీయులు గోవధ చేసినందున హిందువులకు కోపమువచ్చిన దని యొకడు తెలిపెను. మేము స్థలమునకు వెళ్లిచూచిరిమి. అచట ఆవుమాంసము మద్దగు కనబడెను గాని ఆవు నచట చంపినవాడగాని చర్యముగాని కనుబడలేదు. సుసీదులో గోవధజరిగినది. అచటనే చర్యమునుచలని మాంసమును బండిగోనుంచి యింటికి తీసికొనివచ్చిరి మని మహమ్మదీయులు చెప్పిరి. పోలీసు కమిషనరు టెగర్డు గారుగూడ నచటనుండిరి తప్పందయును హిందువులదేయని నేను తెలుచుచున్నాను. హిందువులలోగూడ నేనటులనే తెలిపితిని. వారెవరును సరియగు సమాధానమును తెలుపలేదు. హిందువులలో కొందరు తప్పునొప్పుకొని మహమ్మదీయుల తుమాహాళోరి. మరల నిట్టి దౌర్జన్యమును చేయుమనిపూడ చెప్పిరి. చాలమంది మహమ్మదీయులకు గాయములు తగిలినవి. ఇద్దరికి బలమును దెబ్బలు తగిలినవి. ఇంకెవరేవరకును చనిపోలేదు. అని అప్పుడు టెగర్డుగారు తెలిపిరి. అబ్దు సాహెబుగా రాసంగతిని మహమ్మదీయుల కెరిగించి వట్టి వసంతులను సమ్మతననియు వెడలిపోవనియు తెలిపిరి. మహమ్మదీయుల లంగీకరించిరి. ఒక మహమ్మదీయుడు చనిపోయెనని అటుపిమ్మట నాకు తెలిసినది. హిందువులలో ఎవరికినీ గాయములు తగులేదనియు వైద్యశాలలో హిందువు లెవరును లేరనియునుగూడ తెలిసినది. దోష మంతయును హిందువులే చేయని తెలియుచున్నదిగాన నేరముచేసిన హిందువులు పోలీసు వారికి పశులయ్యెగరని నమ్మకము” అని మహాత్ముకు తెలిపెను. (అ. ప్రె.)

బక్రీదు పండుగ

నిదిగంగరములందు శాంతముగ జరిగినది

బక్రీదు, జూలై 2:—కలహాని బక్రీదుపండుగ శాంతముగా గడచినది. ప్రాద్దుట చాలనుండి మహమ్మదీయులు త్వచోచితములగు దుసలను ధరించి యూరే ప్రతి వసీదు లాను ప్రార్థనలు సేసి దీదలకు దానముల నిచ్చిరి. పట్టణములో యు బ్రశాంతముగ నున్నది. కొన్ని బాటల మూలలందును, మహమ్మదీయగృహ పరిసరములందును, కొద్దిమంది రక్షకభటులు బాటలను చేతనుంచుకొని తిరిగిరి. రెండుసంఘములకు నైట్టి విభేదములును లేవు గాన నెవ్వరినను యపాయము లేకుండుదని యూహించుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

లక్ష్మీలో బక్రీదు

లక్ష్మీ, జూలై 2:—ఈపట్టణముందు బక్రీదుపండుగ శాంతముగ గడచినది. కొంతమంది రులు జరుగ విచ్చునని కొంతలు భయపడినను, బొడురాష్ట్రముం దింతటి కెట్టి యల్లలలును సంభవించినట్లు లేదు. (అ. ప్రె.)

నాగపూరునందలి బక్రీదుపండుగ

నాగపూరు, జూలై 2:—బక్రీదుపండుగ, హైదరాబాద్ త్వనిమగు తొలి యేకాదశియు నొక్కరోజు నేయయినను రెండు ఉత్సవములు చాలశాంతముగ గడచినది. మాలానా ఆబ్దుల్ కలాము ఆజదు, పండిత హితీలాలు నేహూగారు లిరువురు నుగలసి గావించిన నిర్ణయములను ప్రజలతి శ్రద్ధతో గమనించిరి. రెండు సంఘములవారి కన్యోన్యస్నేహము బాగుగనే యున్నది. సర్దురు శాంతినిగెగారి ప్రత్యక్ష యాజమాన్యమును నడుపబడిన రక్షకభటుల కంజాయింపు ప్రశంసనీయుగ నున్నది. (అ. ప్రె.)

కాన్పూరు కాంగ్రెసు మహాసభ

అరవింద ఘోషుగారిని అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనవలెను

డాక్టరు ముంజీగారి అభిప్రాయము

“ప్రస్తుతము దేశమునందు జాతి, మత, వర్ణ, సంఘ సంబంధములగు కలతలు హెచ్చుగానున్నవి. అసహాయోద్యమమే దీని కంతకును కారణము. దేశీయుల డేశభంధుదాసుగారిపై ఆశపెట్టుకొనియుండిరి. ఆయన పరలోకముడయ్యెను. ఇక అరవిందఘోషుగారే తనవారుగాన అన్ని రాష్ట్రములలోను రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములు అరవిందఘోషుగారినే కాంగ్రెసు మహాసభాధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనవలెను. ఘోషుగారుగూడ దేశీయుల విజ్ఞప్తి నాదరించి నాయకత్వమును ధరింపవలెను.

“మధ్యరాష్ట్రములలో ముఖ్యము తోడ్పడునట్లుల స్వరాజ్యపక్షమువారిచే వాదనమునుబడయుటకే సభలను జరుపదలచినచో అట్టిసభలకు రాష్ట్రీయస్వరాజ్యపక్షమువారు రాజులరు. కాంగ్రెసులో వికమత్యమును కలిగింపుటయే సభల ఉద్దేశమైనచో స్వరాజ్యపక్షమువారు సంతోషముతో తోడ్పడెదరు.

వంగరాష్ట్రమున దొరతనమువారు ప్రజాయత్రశాఖలను మరల వశపరుచుకొనుట నను రాష్ట్రము యగునగాన మధ్యరాష్ట్రములలో గూడ ద్వంద్వపరిపాలనమును నిర్మూలించక తప్పదు. దొరతనమువారిటుల కయ్యమునకు కాలుదువ్వకుండునచో విధానమును మార్చుటకు మే మంగీకరించియు యుండుము” అని నేను డాక్టరు సర్ హరిసింగ గౌరుగారికి వ్రాసినది అని డాక్టరు ముంజీగారు తెలిపిరి. (క్రీ. ప్రె.)

అమలాపురము మాధ్యమిక

పాఠశాల

ప్రధానోపాధ్యాయులుగానుండి

కీ. శే. వీరభద్రయ్య, శ్రీనివాసఅయ్యరుల

ఛాయాపటములను ప్రతిష్ఠించుట

అమలాపురము, జూలై 2:—పై పాఠశాలయందు ప్రధానోపాధ్యాయులుగానుండి కీ. శ్రీనివాసఅయ్యరుల ఛాయాపటములను దీయించి పాఠశాలభవనముందుంటును గంటి లక్ష్మన్నగారి యధ్యక్షత్వక్రింద సభకేసీ తీర్మానించిరి. తీర్మానమును కార్యరూపమున బెట్టుట కొకసంఘ మేర్పరచబడెను. పాఠశాలప్రాతివిద్యార్థులు నభిమానులును విరాళముల నిచ్చుటకు కోరఁబడిరి. (తంతివార్త)

వర్షపాతము

సిమ్లా, జూలై 2:—పడమటి బీహారునందు నిన్న గల వారుభారమందలి లాట్ట వారణాసి ప్రాంతమునకు జరుగుచు న్నది. దక్షిణ బర్మాయుందు తొలగివాన దిట్టముగగురియుచు న్నది. కాని గంగానది మైదానముందు సర్వసాధారణమై చురుకుతో వాయువవనములగులుపు. ద్వీపకల్పముం దవి నీరసముగ నున్నవి. దక్షిణబర్మా, అస్సాము, తూర్పు సంయుక్తరాష్ట్రము, మధ్యయుద్ధియా, తూర్పు కొంకణము, మలయాళములందు సర్వసాధారణముగ వర్ష ముగలదు. ఉత్తర బర్మా, బెంగాలు, భోటా నాగపురము, బీహారు, పశ్చిమసంయుక్తపరగణా, తూర్పు ఉత్తరపంజాబు, సింధు, పడమటి మధ్యరాష్ట్రము, మైసూరు లం దచ్చులచ్చుట వర్ష ముపడెను. పంజాబునందు నైరుతిమాల కాశ్మీరము, సరిహద్దురాష్ట్రము, తూర్పు మధ్యరాష్ట్రము, బాంబాయి డక్కను, దక్షిణ హైదరాబాదులందు స్వల్పముగ ర్షముగరిసెను.

పెర్ గన్య, అకయాబ్ 1½, టావాలు, క్యాక్ ఫ్యూ 8, మోర్రేను 6, డయనుడుదీవి 7, బెస్సీను, లాషియా 1, మిల్ ఫేనా 2, ఛెరపంజి 5, దిబుగారు, పెజ్ పురం 1½, నివినాగరు, కాక్సుబజారు, డినాజిపురం 8, లక్ష్మీపురం, ఆగ్రా 1½, బారిల్లి ముక్తేశ్వరం, సిమ్లా 1, మాంటుగోమరి 2, నాగాంగ 1½, నుత్పా, పెర్గారాలందు 1 అంగుళము వానగరిసెను.

నూచన:—విశేషపు మార్పు గనబడదు. (అ. ప్రె.)

బర్మా ఆయులుకంపెనీ కూలీలు గోడక్రిందపడి

చనిపోవుట

రంగూను, జూలై 2:—సిరియంలోనున్న బర్మా ఆయులు కంపెనీతాలాకు ఇండ్లవద్ద నొక ప్రమాదము జరిగి కొన్నిరోజుల కిండుట కొంతమంది కూలీలు చనిపోయిరి. పెద్దతుపాను వచ్చి యాన్నందున దానినుండి రక్షించుకొనుటకు రిఫైసరీ డిపార్టు మెంటు కూలీలు కొందరు పెద్దగోడపాలున తలదాచుకొనిరి. ఆ గోడతుపానుకు పడినందున 7 గురు చనిపోయిరి. మరి 40 మందికి గాయములు తగిలెను. (అ. ప్రె.)

రంగూను పట్టణములోగాని చుట్టుప్రక్కలగాని గల్లంతు లేమియును లేక బక్రీదుశాంతముగా వెళ్ళిపోయెను. (అ. ప్రె.)

చి|| య|| చింతామణిగారు

ఇండియను డైలీమేలు సంపాదకత్వము వహించిరి

బాంబాయి, జూలై 2:—బాంబాయినుండి వెలువడు ఇండియను డైలీమేలు డైనిక్ పత్రిక సంపాదకత్వమును నేడు వహించిరి. లిబరలువాదులతత్వముననుసరించి పత్రిక నడుపబడునని చింతామణిగారు ప్రధానవ్యాసమున తేటబరచిరి. అనగా సక్రమపద్ధతాచలంబముచే స్వసరిపాలనను సంపాదించుట లిబరలువాదుల లక్ష్యము. తమ ప్రాతపత్రికయగు “లిడరు” వలెనే యీపత్రికయు నడుపబడునని చింతామణిగారు వ్రాయుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

యుద్ధపు బాండులు

సిమ్లా, జూలై 2:—1925 జూలై 18 లేదీ నుండి నెవ్రెంబరు 12 లేదీవరకు నూటికి 5½ వడ్డీ 1925 యుద్ధపు బాండ్లు కలవారున్నా, నూటికి 6 వడ్డీ 1926 బాండ్లు కలవారున్నా తమ బాండులను 1945-1955 ఆదాయపు పన్నులేని ఋణముగాగాని లేక 1935 సం॥ నూటికి 5 వడ్డీ చొప్పున 20 సం॥ తర్వాత ముల క్రొత్త బాండులుగా గాని మార్చుకొన వచ్చునని యు, మ రి యు 1927 సం॥ రు నడ్డీబాండులను 1928 సం॥ 5½ వడ్డీ యుద్ధపు బాండులనుకల వారు 1945-1955 సం॥ 5 వడ్డీచొప్పున ఆదాయపుపన్ను లేని ఋణముగాను మార్చుకొనవచ్చునని ఇండియాదొరతనమువారు ప్రకటించుచున్నారు. ఈ యాదాయపుపన్ను లేని 5 వడ్డీ ఋణము 1955 సం॥ అక్టోబరు 15వ లేదీన అసలు ధర ప్రకారము చెల్లింపబడును కాని నెనుక ఏర్పరచుకొన్న మరతుల ప్రకారము మూడుశెలల నోటి సిచ్చినవిదల ఋణమును చెల్లించుటలో పూర్తిగా గాని కొంతగాని 1945 అక్టోబరు 15 లేదీనగాని అటు తరువాతగాని చెల్లించు అధికారము ప్రభుత్వమువారు తమకే నిలుపుకొందురు. 1919, 1920, 1921, 1924 బాండ్లముత్తము విద నూటికి 1½ చొప్పున తీసి వేరొకనిధిగా నుంచబడును. ఈ నిధి బజారుధర నూటికి నూరుకంటె తగ్గిపోయినపుడు వాటిని కొనుట కుపయోగింపబడును. నూటికి 95కంటె తక్కువ విలువ కికముం దేదాండును ఇయ్యబడదు. వివరములు ప్రచురింపబడును. (అ. ప్రె.)

బావలాకేసులో ముద్దాయిలు

ప్రీతికొన్నింటి అప్పీలు చేసికొనుట

మరణశిక్షలు 9 వారములవరకు నిలిపివేయబడును

బాంబాయి, జూలై 1:—బావలాహత్యకేసులో శిక్షితులైన డైలీలు తమ శిక్షలను తిరిగి విచారించవలసినదని హైకోర్టు ఫుల్ బెంచీని ప్రీతికొన్నింటి అప్పీలు చేసికొనెదరు. హైకోర్టుఫుల్ బెంచీ పెట్టె అప్పీలు దరఖాస్తును కొద్దికాలములో ఆద్యక్షులు జేసరలుగారు వివదరు. ప్రభుత్వన్యాయాధిపతి కర్నూ స్మిత్తుగారు ఆదరఖాస్తును అడ్డగించెదరు. పిటిషనరుల తరపున జి. వాంకరుగారు వాదించెదరు. అప్పీలు పరిష్కారము కాగలందులకై ముగ్గురు డైలీలయొక్క మరణశిక్షలును 9 వారములవరకు నిలిపివేయబడును. (అ. ప్రె.)

బైసికిలు కేసు- ముద్దాయి విడుదల యగుట

పూనా, జూలై 2:—పూనాలో మొన్నటివరకు 3 వ తరగతి మేజిస్ట్రేటుగా నుండి పూనా కలెక్టరు ఆఫీసులో గుమాస్తాగా నున్న ఎ. జె. ఫర్నాంజెసుగారు ఐ. పి. సి. 408 సెక్షనుక్రింద కర్మికాంటనుమెంటు మేజిస్ట్రేటు వి. సి. మాంకరు గారిచే నేరమాంపింపబడి 4 శెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడినందున రావుబహదూర్ యల్. ఎ. ఆఫీసరు వారితరపున పూనా సెషన్సుకోర్టులో అప్పీలు పిటిషనును దాఖలుచేసిరి. కేసువిషయము లేమనగా 1924 జూలై 9 వ లేదీన ముద్దాయి రు 180 విలువగల బైసికిలు నొకనవ్వనుండి తీసికొని డిసెంబరు 21 వ లేదీన దానిని 27 రూపాయల కొక మార్కెట్ వద్ద కుదువబెట్టెను. ముద్దాయి తనవాదములో ముందుకొంత డబ్బిచ్చి విగతాదీ సక్రమముగా నిచ్చుకొనే పద్ధతిమీద తాను బైసికిలు కొంటి నియు నంతగాని ఫిర్యాది చెప్పినట్లుగా మార్కెట్ వద్ద తాకట్టు పెట్టలేదనియు చెప్పుకొనెను. ముద్దాయి 5 శెలలవరకు కనబడకుండుటచే ఫిర్యాది డబ్బు విషయమై తొందరపట్టి ఫిర్యాదును దాఖలుచేసెను. పూనా సెషన్సు జడ్జి ఎ. సి. వైల్డుగారు సాక్ష్యమును విచారించి ముద్దాయిని విడుదలచేసెను. (అ. ప్రె.)

భారీరీ మోసము

నాగపూరు, జూలై 30:—జబల్ పూరులో బ్యాంకరు ను లక్షాధికారియు నగు దివాన్ బహుదూర్ జీవన్ దాసునుండి వచ్చినట్లుగా నొక భారీరీ యు తరమును జూపి తన యజమాని యు జబల్ పూరు జిల్లా అండు సెషన్సు జడ్జియునగు బారు గారినుండి రు 6000 ను మోసముచేసి తీసికొనిన బారుగారి బట్టరగు యూసుపు కోరిన ట్రాన్సుఫరు దరఖాస్తును అడిషనల్ జూడిషియల్ కమిషనరు కొత్తాయిగారు విచారించిరి. యూసుపు దాఖలుచేసిన ఆఫీడవిటు విషయమై సమాధానము పంపవలసినదని జిల్లామేజిస్ట్రేటుకు నోటిఫిచ్చిననుదానికి ప్రతిగా మరియొక ఆఫీడవిట్టునుగాని లేక సమాధానమునుగాని పంపలేదని బారిష్టరు పి. సి. దత్తుగారు వాదించిరి. దానిమీద తాను దాఖలుచేయవలసినదేమైన మన్నదా యని ప్రభుత్వన్యాయాధిపతిని జడ్జి యడిగెను. తన సలహాలు మాత్రమే దాఖలుచేయవలసి యున్నదని అతడు చెప్పగా దత్తుగారు అభ్యంతరపెట్టిరి. ఆఫీడ విట్టుకు బదులుగా దాని నంగీరించుటకు జడ్జియు నిరాకరించెను. మేజిస్ట్రేటు నుండి సమాధానమును దాఖలు చేయించుటకు వ్యవధి కావలెనని పిమ్మట ప్రభుత్వన్యాయాధిపతి కోరెను. దీనినిగూడ అభ్యంతరము చెప్పబడెనుగాని కోర్టువారు వ్యవధినిచ్చిరి. కేసు 15 లేదీకి వాయిదా వేయబడెను. (అ. ప్రె.)

స్థాదరి వసంతిదేవిగారు

వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షత

జూలై 28 వ లేదీన రస్సాకోడు భవనమునందే రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘసభ జరిగినది. అధ్యక్షులుగానుండుటకు వసంతిదేవిగా రంగీకరింతురో లేదో కనుగొనుటకు 5 నిమిషముల సేపు సభను నిలిపిరి. అధ్యక్షుడును మరి కొందరును వసంతిదేవిగారిని చూడగోరి కలురుపంకిరి. మొదట వారిని చూచుటకే ఆమె అంగీకరింపలేదుగాని రాష్ట్రీయ సంఘమువారు వేచి యున్నారని తెలుపగా అంగీకరించెను. “నాకేపుడు మన క్వాంటి కొంచముగూడ లేదు. నేను రాజకీయములలో పనిచేయజాలను. కొంతకాలము నేను విజనస్థలమునందు గడుపగోరెదను. నాభర్త అధ్యక్షుడుగానుండి జయప్రసముగా పనిచేయుండెను. కాకటి క్రికెట్లేమైనను లేదు గాన నేనంగీకరింపజాలను. కొంతకాలమైన పిమ్మట నాకు మనస్థిమితము కలిగినచో యధాశక్తిని దేశసేవ చేసెదను” అని ఆమె వారీకరించెను. వా రాసంగతి సభలో చెప్పగా సభ్యులందరును ధుఃఖితులైరి.

భార్య నెంటు భారీగజెటు

(మంగళవారం, జూన్ 30)

ఎడ్వర్డు ఎన్. పార్సెరాగారిని ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల వైసు ఛాంసరుగా మదరాసునం దంగీకరించిరి.

అనంతపురం జిల్లా పెనుకొండతాలూకా పందు ర్రియం దున్న దొంగ అనబడు 'ఉరుకొరచా' జాతివారిని క్రిమినలు ట్రైబునలు చట్టముక్రింద సేరస్తులుగా నుంచుచున్నారు.

ఆ జిల్లాలోనే పెట్టూరుచిన్న కొత్తపల్లి గ్రామములలో నుండు పెద్ద బోయవారినిగూడ చోరజాతులుగ గమనించుచు కాసబళ్లల చేయుచున్నారు.

ఆర్థిక కాళి

పింఛనులులేని ఉపాధ్యాయులపై త్రియందున్నవారికి ప్రా విడెంటు ఛం డిచ్చునపుడు ప్రభుత్వమువారివంతులలో అణాలకు లెక్క నరిజూచి, దమ్మిడిలు విడిచి పెట్టవలెనని నిశ్చయించిరి.

జూలయిలో రూపాయికి 18 పెన్నీలు మారకముధర యున్నట్లు కలకత్తాకంట్రోలరుగారు ప్రకటించిరి.

వాటూరు రామారావుగారిని నర్సాపురం అడివనలు స బుజ్జిగ నియమించిరి.

మండయం నటంపల్లి శారాయగయ్యగారిని తిరుపతి లో తెంచిమేజిస్ట్రేటుగా నియమించిరి.

కృష్ణాజిల్లా నర్సాపురంనందు జూలయి తివ తేదీనుండి జేబుకోర్టునందు తిరు నెంటుజిల్లందు 11. తివ తేదీనుండి అడి వనలు సబుజిల్లా పత్రికేయుదురు.

రిజిస్ట్రేషను

ఉరవకొండ గోవిందరావుగారిని గంజామునుండి తూ ర్పుగోదావరిజిల్లా రిజిస్ట్రేరుగా మార్చిరి.

ఆర్. ఎన్. మాదప్పగారిని బళ్లారినుండి గంజాముజిల్లా రిజిస్ట్రేరుగా మార్చిరి.

రిజిస్ట్రేషను

వి. పొన్ను సామిప్పిల్లెగారిని రిజిస్ట్రేరుకాళి అసిస్టెంటు కెక్రటరీగా నియమించిరి.

అభివృద్ధికాళి

మదరాసు సిరికోనా కాళయందు హెన్రీ పీల్లె గారిని నియమించిరి.

ఎ. మాధవను మీనగుగారు చిత్తూరు పలు డివిజనలు అభినరని పెనుకొండ సబు డివిజనుమాడ జూడుమనిరి.

స్థానిక స్వపరిపాలన శాఖ

రెడ్. కర్న. ప్రెడరికు ఫెనువర్వెసుగారిని జనరలుఆఫ్ ట్రి 2 వ సర్జనుగను మెడికలు కాలేజీ ప్రఫెసరుగ నియమించిరి.

రెడ్. కర్న. మన్యభాగ చాదరిగారిని జనరలు ఆఫ్ ట్రి 4 వ సర్జనుగను కాలేజీలో ప్రఫెసరుగ నియమించిరి.

రా.సా. టి. మాధవరావుగారిని గంటూరు జిల్లాసర్జనుగ నియమించిరి.

వి. కె. శారాయగమినను ఎం.బి. సి. ఎంగారిని వికాళి పట్నం మెడికలు కాలేజీలో ప్రఫెసరుగా నియమించిరి.

ఎన్. పి. సామిప్పిల్లెగారిని మదరాసు కాలేజీలో అకాబమీ ప్రఫెసరుగా నియమించిరి.

ఎం. హస్సెను ఆంజిలోసరి అంగ్లొఇండియనుల ప్రతి నిధిగా మదరాసు కార్పొరేషనునకు ఎన్నుకొనబడెను.

కడపజిల్లాలోద్ద సభ్యులుగా యిడిగువవారు బడ్జెటు తాలూకాలోద్దనుండి ఎన్నుకొనబడిరి:—కానలు ఎన్. నాజరు మొహిద్దీనుగారు వాకపల్లి రాఘవరెడ్డిగారు శ్రీరామసుబ్ర హ్మణ్యంగారు, గాజపల్లి ముప్పరావి రెడ్డిగారు.

భీమవరం తాలూకాలోద్ద అధ్యక్షునిగ పి. రాచిరాజు

గారు ఎన్నుకొనబడిరి. పి. సత్యనారాయణ మూర్తిగారు ఉపాధ్యక్షునిగ ఎన్నుకొనబడిరి.

భీమవరంతాలూకాలోద్దనుండి కృష్ణాజిల్లాలోద్ద సభ్యులుగ నీడిగువవారు ఎన్నుకొనబడిరి:— నిడమ ర్రి లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారు ఎ. వెంకటసుబ్బారాయుడుగారు జి. రామ రామరాజుగారు మల్లరెడ్డి శేషయ్యగారు పురవ ర్రి లక్ష్మీనా సామిగారు.

పన్యాల వెంకేశ్వరుపంతులుగారు నూజిపేడు తాలూ కాలోద్ద ఉపాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి. సదరు తాలూ కాలోద్దనుండి కృష్ణాజిల్లాలోద్దను సభ్యులుగా చింతపల్లి శోభ నాద్రి రాయంగారు మంకర బసవయ్యగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

పెద్దాపురంతాలూకాలోద్ద అధ్యక్షునిగ తోటవరహాలు నాయుడుగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

పి. పట్టాభిరామిరెడ్డిగారు, కె. నరసింహులుగారు కడప జిల్లాలోద్ద సభ్యులుగ రాజాంపేట తా. బో. నుండి ఎన్నుకొన బడిరి.

యర్నగూడెం తాలూకాలోద్ద ఉపాధ్యక్షుడుగ టి. వి. రాజన్నగారు ఎన్నుకొనబడిరి. తోటగిరి అప్పారావు గారు, పోసీవ వెంకన్నగారు కృష్ణాజిల్లా లోద్ద సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

చీరాల పురపాలక సంఘసభ్యునిగ కె. ఇ. డానియలు గారు ఎన్నుకొనబడిరి.

జిల్లా మునసబుల మార్పులు:—పి. మాడభూషి విజయ రాఘవాచార్యగారిని అమలాపురం జిల్లామునసబుగను, టి. దొడ్డ తల రామయ్యపంతులుగారిని నర్సాపురం పేటజిల్లామునసబుగను నియమించిరి.

ఎన్. కె. పార్థసారథి అయ్యంగారు, మైకోట్ట వకీలుని రామచంద్రపురం జిల్లామునసబుగ నియమింపబడిరి.

బండారు అప్పారావునాయుడుగారు రాజమండ్రి పకీలు నర్సాపురంజిల్లా మునసబుగ నియమింపబడిరి.

రాజమనూరు వెంకట శేషచలపతి రావుగారిని గంటూ రునుండి భీమవరమునకు మార్చిరి.

విద్యా కాళి

హనుమంత సూర్యనారాయణ నాయుడుగారిని (శ్రీ కాకుళం) గంజాముజిల్లా విద్యాసంఘ సభ్యునిగ నియమించిరి.

కోపెట్ల ప్రాంతగారిని ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీలో ఎకన మిక్స్ ప్రఫెసరుగా నియమించిరి.

ఎం. బి. పార్థసారథి అయ్యంగారిని టీచర్సుకాలేజి, వైదాపేటనుండి ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ ప్రఫెసరుగా నియ మించిరి.

స్కూలు ఛైవలు తరగతి సబ్సిక్రేటు పుప్రమలందు వ్రేలిముద్రలు తీసికొనుట యింకముందు మానివేయవలెనని డైరక్టరుగారి మాతనను ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించిరి.

ఈ దిగువవారిని స్కూలు ఛైవలుబోర్డు సభ్యులుగ ని యమించిరి:—(1) కె. ఎ. ఏట్టు, ఇనస్పెక్టరు కూగ్గ, (2) పి. శంకునిగారు, వైదాపేట, (3) హెచ్. ఎ. హాస్తి, వడ రాగు, (4) మహమ్మదు సాహేబు బూదూరుగారు మదరాసు, (5) హెచ్. ఎఫ్. సాండర్సుగారు, వధుర. (6) వి. వెంకట సుబ్బయ్యగారు, పచ్చయ్యప్పకాలేజీ (7) ఎన్. కృష్ణ సామి అయ్యరు, వికాళిపట్నం (8) పి. ఇ. దేవదాసను, ఇట్టమోలి (9) వి. కనకాచలం పంతులుగారు, పల్లకిమిడి. (10) మిసు. ఎ. బి. చానుదొరనుగారు, చిత్తూరు.

లె|| జు|| సర్ ఆర్ స్తూవాట్ట వార్తెలగారి నూతన పదవి

సిమ్లా, జూన్ 30:— భారతదేశముందు క్వార్టరు మా స్టరు జనరలుగనున్న రెస్టి నెంటు జనరలు సర్ ఆర్. స్తూవాట్ట వార్తెలగారు కీర్తిశేఖరుల సర్ తొమకు మోర్లెండుగారి స్థాన మందు నియమింపబడిరి. (అ. ప్రె.)

వైకం సత్యాగ్రహవిజయము

వైకం సత్యాగ్రహము సంపూర్ణముగ విజయముగాంచి నట్లు చెప్పటకు వీలలేదు. దివానుగారు కొంతకాలము క్రిత మిచ్చినసలహాను ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించి తదనుగుణ్యముగ ఉత్తరవుతను ప్రకటించిన ప్రభుత్వమువారు సత్యాగ్రహు లును గొప్పప్రశంసకు పాత్రులై యుండెడివారు. దేవాలయము నకు పడమటివైపునయుండు వీధులందుమాత్రమే అస్పృశ్యులు తిరుగవచ్చునని ప్రకటించబడినది. తూర్పువైపునందుండు వీధుల లోనికి అస్పృశ్యు లింకను రాకూడదు. కాని ఈసగము గలు పును తూలగాడుట సరికాదు. కొన్ని వీధులను అందరు ఉప యోగింపవచ్చునని ప్రకటించబడినందున అస్పృశ్యతా దోష మును ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించుటలేదను వాదము సత్య మైనదికాదు. ప్రభుత్వమువారు కొంతవరకు లొంగిరి. సత్యా గ్రహులు కొంత విజయముగాంచిరి. ప్రాచీన సాంప్రదాయ ములు తిరతిరములనుండి వచ్చుచున్న అలవాటులు అంతమొందుట కష్టము. ముఖ్యునాత్రమును అంగీకరించిన ప్రభుత్వమువారు సంకుచితమును విడనాడి వికాలభూమమును ప్రకటించుట ఉచి తము. ఎట్టిభేదములు లేగవులు వృద్ధితెందనివిధమున ఈసమస్యను రెండుపక్షములవారు అనుకూలమువిధమున పరిష్కరించు కొనెదరని నమ్ముచున్నాము. (మహారాట)

వైకం పరిస్థితులు

సవర్ణ అవర్ణులు ఒడంబడిక ప్రకారముగ నడచుచున్నారు తిరువేండ్రము, జూలై 1:— వైకంనందు పరిస్థితులు మామూలుగ నున్నవి. సవర్ణులు అవర్ణులు వారు గావించుకొనిన ఒడంబడిక ప్రకారముగ ప్రవర్తించుచున్నారు. మామూలు ప్రకారముగ దేవళమునందు పూజజరుపబడుచున్నది. (అ. ప్రె.)

జాతి సమానత

అస్మీరియా కార్మికపక్షమువారు మాస్కోకు లేఖ లండన్, జూన్ 30:—మ్యాజిలందు అస్మీరియాలో నున్న శ్వేతజాతులకును పచ్చజాతులకును సమానస్వత్వములను గోరవలెనని బోడివిక్కుప్రచారము జేయుచున్నారు. ఇయ్యది క్యాంటనులో ప్రచారమగుచున్నది. ఈవిషయమై మాస్కో వారు నెమ్మదిగ భావలెననియు అభిము అస్మీరియా పెడర లు ఎన్నికలు పూర్తియగువరకైన కార్మికపక్షమువారికి ప్రతి కూలము గాకుండుటకై బ్రిటిషుకార్మికపక్షమువారు హెచ్చ రించుచున్నారు.

కీ|| శే|| గ్వాలియరు మహారాజుగారి అస్థికలు

సైనిక గౌరవములతో ఊరేగింపబడును జొంబాయి, జూలై 2:—గ్వాలియరు సంస్థానపు ఉ ద్యోగులలో ప్రత్యేకపు రైలుబండియందు గ్వాలియరు పెద్దమహా రాణిగారు, బుధవారమునాడు వచ్చిరి. కీర్తిశేఖరుల గ్వాలియరు మహారాజుగారి అస్థికలను దీసికొనివచ్చుచున్న "రాంపూరా" స్త్రీమరు లేపు ప్రాంతకాలమునకు జొంబాయిలేపు చేరినను 12-30 గంటలవరకును అస్థికలు ఓడనుండి దింపరు. ఓడనుండి అస్థికలు దింపబడిన విదప సైనికగౌరములతో ప్రత్యేకపు రయి లుబండివరకును ఉరేగింపుతో గొంపోబడును. ప్రత్యేకపు రయి లుబండిలో యువరాజుగారును, మహారాణిగారు, ఇతరులును బ్రహ్మగము గావించెదరు. (అ. ప్రె.)

నచ్చనివి వాపసు తీసుకొనబడును

మానవ పలుకుములాకాలు, గొలుసులు, వంకీలు. నాగవత్తులు వైసు అడ్డెలు ఉంగరములు, వెండి కంచములు, చంబులు, పట్టెగొలుసులు, టంబుర్లు, పేలాగిన్నెలు మొదలగునవి సిద్ధముగానున్నవి. కాను బంగారుకు కల్పిలేని వెండికి, రత్నములకు కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి శనగపాటి కోటయ్య, ప్రొప్రైటర్లు. ఆంధ్రజ్యోతిలరి మాన్యుఫాక్చరింగు కంపెని హెడ్డాఫీసు బెజవాడ, బ్రాంచి 51 చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

వంటవానిసంతోషము

నేను తయారుచేసిన

తెలుగు, హిందూ, కాళింగ, మొదలగు మున్నగునవి వివిధిగా వ్యాపించుచున్నది. వీలవగా నేను వాటికన్నీటికిని కోల్మానును అవపించిని వాడెను. దీనినిగలవను నీళ్లతోకలిపి, విటమిన్లుతో పుచ్చుకొనినను వాని యొక్క దుబి హెచ్చుకే బులుయే గాక, మంచిదీక్షకైరి గలిగించును.

అది అన్నితరంగళయందును కిగరపు డెబ్బాలలోన, బుట్టలోను క్రయము నకు దొరకును.

వర్తక గుర్తును గమనించు

అది కోల్మానునుదగా యుండవలెను.

No. 10.

కామినియా నూనె

వెంట్రుకలె అందము.

రాలిపోకుండ జాగ్రత్తపడుదు

వెంట్రుకలు దువ్వినపుడు ఊడకమున్నే త్వర పడకపోయిన ఊడ మొదలుపెట్టి పూర్తిగా పాడగును అట్లుకాకుండ నేడే కామియా నూనెను వాడి సత్వరముగా శిరోజముల గాపాడుకొనుడు. వెంట్రుకలకే జాడ్యమున్నను మాన్సి ఈ దివ్యోషధము వానిని మొత్తముగా పట్టువలె నెదుగునట్లు చేయును ఒక పరీక్షవల్ల మీకే తెలియగలదు. మీ శిరోజముల నతి శుభ్రపరచును బుడ్డివెల 1 రూపాయి. 3 బుడ్ల ఖరీదు రూ 2-10-0. వీటిచార్జీలు ప్రత్యేకము.

ఆటో దిల్ బహారు

మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న

ఆటో దిల్ బహారుకు వ్రాయును.

అవున్న బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0 1 వ్రాం బుడ్డి 0-12-0

2 వ్రాం బుడ్డి 0-8-0] మీ చేతిరుమాలునందు

చుక్కలు వేసికొని పరిమళ మన్నిదిశలను వ్యాపించును.

పై కామినియానూనె, ఆటో దిల్ బహారు మందుసరకులను ప్రతిచోటను విక్రయింపబడును. లేకున్న సోల్ ఏ శెంట్లగు:-

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

155 జమ్నామిడు, బొంబాయి అని వ్రాసిన బడయగలరు.

ఉక్కుపరిశ్రమకు రక్షణము

టారిఫుబోర్డు పునర్విచారము గావించుట

విచారణాంశములు

కలకత్తా, జూలై 1:—ఉక్కు పరిశ్రమకు చేయవలసిన రక్షణ సదుపాయమును పునర్విచారము గావించవలయునని టారిఫుబోర్డు గోరబడినట్లు ప్రకటించబడినది. ఈ దినవ ప్రకటించబడిన రెండు అంశములపై టారిఫుబోర్డు విచారణ సల్పవలసి యున్నది:—

(1) ప్రస్తుతముందు పరిశ్రమ పరిస్థితులను బట్టియు, ఉక్కు వస్తువుల ధరలను బట్టియు, ఉక్కు పరిశ్రమకు రక్షణ శాసనమును చేర్చినవలసిన వస్తువులకు 1925 సెప్టెంబరు 30-న రేడివరకు నీయబడు రక్షణము మరికొంతకాల మీయవలయునా (2) ఈయవలసి యున్నచో, అట్టి వస్తువులలో వేనికేయవలయును, ఎంతకాలము, దేయాపమున నీయవలయును అను రెండు విషయములపై విచారణ సల్పవలసియున్నది. ఉక్కుపరిశ్రమ రక్షణశాసనముక్రింద వచ్చు ఉక్కువస్తువులు రెండు తరగతులుగ విభజింపబడినవి.

రోల్స్ ఉక్కు (దూలములు, శోశములు, పలకలు, కడ్డీలు, నారసములు, ఊచులు, తూములు, రేకులు, నల్లపూర పూయబడిన మేకులు, తీగలు, తీగరెము, రైల్వేవేగను ఈవస్తువులను గరించియే ప్రస్తుతముందు విచారణచేయవలెను శాసనముక్రింద రక్షణమునొందని వస్తువులనుగరించి విచారణ సల్పవలెను. టారిఫుబోర్డున కధికారములేదు. రైల్వే వేగనులనుగరించి విచారణ సల్పవలెను. రైలుబండ్లకొరకు చేయవలెను క్రిందివస్తువుల కేమి రక్షణ మీయబడునో గూడ విచారణము టారిఫుబోర్డు గావించును. అదనపు రక్షణ మేయాపమున నీయవలయునను సమస్య నిర్ణయము కావలసినందున యీ విషయమై బాంటి నీయవలయునో అవసరము గుంకము ఐనూలుచేయవలయునో బోర్డువారు నిశ్చయింపవచ్చును కారి టారిఫు బోర్డు చేయు నిశ్చయాలు 1923 వ సంవత్సరమునందు శాసనసభయందును దొరకవలెనును సూచించబడినట్లుబట్టి యుండవలయును. అవసరమును ముందుగాను బాంటి నీయవలెను మేలు అని సూచించబడెను ఎచ్చటనుండి ప్రస్థావము తెచ్చి పరిశ్రమరక్షణము నిమిత్తము నీయవలయునని సన్దర్శించి యింపవచ్చును. అందుచే కొన్ని ఉక్కువస్తువులపై గుంకము పాచ్చుచేయవచ్చునని యూహించుట నిరాధారము గాజాలదు. తాత ఉక్కు కంపెనీవారిసద్దనుండి సాక్ష్యము తీసికొనుటకు బోర్డు తలపెట్టుచున్నది. టిన్ను పేటుకంపెనీవారిసద్దనుండిగూడ సాక్ష్యము తీసికొనవలయును. జూలై 11 వ రేడిలో అంత్య మనువారలందు సాక్ష్యము తీసికొనబడును. తరువాత వారముండు యింజనీరింగు కంపెనీవారిసద్దనుండి గృహనిర్మాణమున కవసరమును ఉక్కువస్తువులనుగరించి సాక్ష్యము తీసికొనబడును.

(అ. ప్రె.)

రాక్షసిబొగ్గు నెగుమతిచేయుట

కధికార మిచ్చుఉద్యోగివదలి

నెత్తివేయుట

భారతప్రభుత్వపు టుత్తరువు

సిమ్లా, జూన్ 30:—భారత బొగ్గు సంఘపు నివేదిక యందు సిఫారసు చేయబడిన తీరిని 1925 అక్టోబరు 1 వ రేడి నుండి రాక్షసిబొగ్గు నెగుమతి చేయుట కధికారమిచ్చు ఉద్యోగివదలి ఎత్తివేయబడుచున్నది. అప్పటినుండి వేగములను ఇచ్చుటకు జూపు అభిమానము చాల తగ్గింపవలసియున్నదనియు, అట్లు గావించుటకు బొగ్గు సంఘము సిఫారసు చేసెననియు, ఈ అభిమానము లోకో బొగ్గు, చేతమందలి నదులలోదిరుగు స్త్రీమరు కంపెనీలచేడలను జూపబడుననియు దొరకవలెను ప్రకటించెను. దొరకవలెను గావలసిన బొగ్గు, అవసరమైనప్పుడు సర్టిఫైచేయబడి విదేశముల కెగుమతియగు బొగ్గు, ప్రజాసేవ నిమిత్తము స్థాపించబడిన కంపెనీలకు అభిమానము చూపబడును. 1917 వ సంవత్సరమునకు బూర్వము అనగా వేగనుసరఫరావిధాన ములునందు తెట్టబడుటకుబూర్వము గల నిబంధనప్రకారము ఎవరికి వారు బొగ్గును తీసికొనుటకు గనులయందు ఏర్పాటు చేసికొనవలయును.

(అ. ప్రె.)

బర్తా రాష్ట్రమందలి కారాగృహములు

కారాగృహములను సమర్థనంతములుగ సంస్కరించుటకు తారాపూర్వ గారి సూచనలు

భవవ్యయము లేని సూచనలను ప్రభుత్వ వంగీకరించుట

రంగును, జూన్ 24:— 1925 వ సంవత్సరముందు

బర్తా రాష్ట్రము, కారాగృహకార్యమును మేజరు కె. తారాపూర్వగారిని భారతదేశమునందు ముఖ్యము కారాగృహములను బరీక్షించి వచ్చుటకు నియమించిరి. తారాపూర్వగారు నెలవు మీద స్వదేశమునకు బోయినపు డచ్చుట జెయ్యవలసిన జాచుటకు గోరబడిరి. వారు చాలాశ్రద్ధగా పరీక్షించి, తమనివే దిమందు తమను సలహాను గొన్నిటిని జేసిరి: వారి సలహాలు సంక్షేపముగ నిటు సాంధ్యమున బయటపెడినవి.

1. ఇన్స్పెక్టరు జనరలు కన్వేంటివ్ నీక్రింది కొత్త డిజైన్లను డిద్దవలెను. (అ) డెప్యూటీ ఇన్స్పెక్టరు జనరలుకాని ప్రధానోద్యోగి కార్యదర్శిగాని (ఆ) జైల్లోని పరిశ్రమలను జూచుటకు, సాధారణముగా జెయ్య యాధిక స్థితిని బరీక్షించుటకు నొక యుద్యోగి. (ఇ) ఇద్దరు సంచారముజేయును లెక్కలు తనిఖీచేయు సుద్యోగులు.

2. ప్రతి ప్రధానకారాగృహమున నొక సర్వకాలము నేనయందుండు సూపరింటెండెంటు.

3. జిల్లాకారాగృహమున ప్రధాన కారాగృహముగా మార్చినపుడు వెంటనే సర్వకాలమున నేనయందుండు సూపరింటెండెంటును నియమించుట.

4. ప్రతి ప్రధాన కారాగృహమునకు నొక డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటుండవలెను.

(5) ప్రతిజైలు యధికారియును తానాయుద్యోగమును స్వీకరించుటయును జైలును సంబంధించిన యెల్లపనులందు నిపుడు లక్షణము శిక్షణ నొందువలయును.

(6) జైలు రుద్యోగమునకు ప్రారంభించు వేతన మిప్పటి కంటె నధికముగా నుండవలెను.

(7) వార్డరుల ప్రారంభవేతనముగూడ నభివృద్ధి నొందుచుండునట్లు నియమించుట.

(8) జైలులనువలెనే వార్డరులనుగూడ వారి కార్యము లందు శిక్షణ నియమించుట.

(9) జైలునందు క్రమమును నెలకొల్పుటకు వైస్యమును దుర్వ్యయముచేసి విక్రాంతిగొనినవారి నియమించిన యెటులుండునో యొకటిరెండు పెద్దజైల్లయందు పరిని పరీక్షింపవలెను.

(10) కొన్ని విధములందు వార్డరుల దుస్తులను మార్చవలెను.

(11) జైలునందలి పరిశ్రమల నభివృద్ధిచేయవలెను. అందుకు మొదలు (1) బట్టలు, జువానలు మొదలగునవి నేయించుట. (2) తోలుపని, తోట్లపట్టుట, పైటలుచేయుట మొదలగునవి చేయించుట ప్రారంభింపవలెను. ఈరెండును యంత్ర సహాయమున నడుపవలెను.

(12) పైవ్యవస్థలను నేర్పుటకు కుశలతగలవారి నేర్పఱచి జైలులకు నేర్పించవలెను. ఇన్స్పెక్టరు జనరలు కన్వేంటివ్ పారిక్రామికాధికారి కార్యాలయ మొకటిగూడ చేర్చవలెను.

(13) సువరాసు రాష్ట్రమునందువలె ప్రభుత్వపు కాళినియు తమవగావలిన పస్తులను జైల్లోపరిశ్రమలనుండి తెప్పించుకొనుటకు లాసర్పవలెను. అట్టి యంత్రపులు ప్రతి శాఖాధికారులకు నియమించుట.

(14) వెంటనే ఇన్స్పెక్టరులను బాలరకొక కొకచట్టును నేర్పఱచుటకు వారలను ప్రత్యేక స్కూలులయ మేర్పఱచుటకు, వారిని రిమేండులో నుంచుటకు గృహము నేర్పఱచుటకు వారికి ప్రత్యేకముగ ప్రాజెక్టు నుద్యోగులను నియమించుటకు ప్రయత్నములు నేయవలయును.

(15) ఆంగ్లేషమున నున్నట్టి బోర్డులుచట్టును నామోదించుటకు సర్వరప్రయత్నములు సలుపుటయు, బోర్డులు ప్రతి స్థావల నేర్పఱచుటయు, వాటిని సరిగా నడపుమార్గముల నరయుటయు జరుగవలయును.

(16) ఆంగ్లేషములోని బోర్డులు సంస్థలలో నుండి యొక యుద్యోగిని బర్తాకు తెప్పించు. ప్రయత్నములు సలుపవలయును.

(17) శిక్షనుండి విడుదలయిన పిల్లలకు పిమ్మటగూడ

శిక్షణ నిచ్చునట్టి బోర్డులనుసంఘ మొకటి యేర్పఱపబడవలయును.

(18) ప్రాజెక్టును చట్టుమును సాధ్యమయినంత త్వరలో నంగీకరించి, తదుద్యోగులను నియమించి, వారికి శిక్షణ నొసగుట కాంగ్లేషమునుండి యొక యుద్యోగిని రప్పించు ప్రయత్నములు జరుగవలయును.

(19) ఎన్నిసార్లు శిక్షనొందినను, బుద్ధి చెచ్చుకొనక నేరములను చేయువారిపట్ల శిక్షకాలము దాటినను జైలునందుంచుపద్ధతి నొకదానిని నిర్ణయించుట.

(20) జైలులో నైతికాధ్యాత్మిక విద్యలయందు శిక్షణ నొసగి జైలులకు తమ జీవితములను సంస్కరించుకొను మార్గము లేర్పాటు చేయవలెను.

(21) ప్రతి జైలు నందును ప్రార్థనాలయము నొకదాని నేర్పఱచి సర్వకాలములయందు దళుననే యుండు నొక పూజారినిగూడ నియమించవలెను.

(22) సువరాసు మైన్స్ వలె నిచటికైలులగూడ యినుప మూకుడు, గిన్నెలకు బహు లభ్యమైననుపాత్రల నీయవచ్చును.

(23) ప్రతిజైలీకిని సాధ్యమయినంత త్వరలో రెండేసిరుస్తులుండు యేర్పాటునీయవలెను.

(24) సువారు 8 అడుగులయెత్తునకు ప్రతిస్నానముచేయుట నొకగది నిర్మించి, జైలులకు రహస్యముగ స్నానముచేయుట కేర్పాటులు కావలయును.

(25) జైలునుండి విడుదలయి వెడలిపోవునట్టి జైలీలపైగల గొప్పబాధ్యతనుబట్టి, వైవిధ్యములు సాధ్యమయినంత వఱకావనాలలోనికీర జేవలయును.

(26) నేరస్థుల సంవర్ధమున రక్షకవైస్యమువారి ప్రయత్నములు చాలవఱకు సాఫల్యమునొందినదిగనుక, నాపథ్యతి బర్తా కవసరమును మార్పులతో ననుసరింపవచ్చును.

వై సూచనలకు ప్రభుత్వసమాధానము

వైసూచనకు సమాధానము వ్రాయుచు జేయి, రాజకీయశాఖాసభ్యుడగు లెవిమనుగారు సి. బి. యి. వి. సి. యస్.

గాన్ని తెలియజేసిరి. “మీరు” శ్రద్ధతో నూచించినమార్పులు నిశ్చయముగా నవలంబోనికి వచ్చినచో మనరాష్ట్రమునందలి జైల్ల పరిపాలన చాల యభివృద్ధి గాంచును. మీనివేదికార్యసంఘముతో గూడ గవర్నరు శ్రద్ధగా విమర్శించెను. కాని ప్రస్తుతము రాష్ట్రమునకున్న భావావస్థితో మీ సూచనల గొన్ని యవలంబోనికి దీసికొనివచ్చుట చాలకష్టము. కొత్తయుద్యోగములకు సంబంధించిన సూచనల నసలంబోసాగింపలేదు. జైలుల వార్డరుల జీతముల నభివృద్ధిచేసి, శిక్షణనిచ్చుటలకు చాలాభములుకలుగును. కాని భావావస్థలను నట్టికార్యమిప్పుడు జరుగజేరదు. కావున మీరు నూచించిన మార్పులను దొకటి రెంటిని, భవవ్యయము లేని యంతర చిన్నసూచనల ననుసరించు ప్రయత్నములు నేయుటకు గవర్నరు సంఘము నిశ్చయించిరి.

మొట్టమొదటిది నేరస్థులను బ్రావరుచివయవయి మీరుచేసిన సూచన ప్రత్యక్షముగ నున్నది. దానిని కిలరనంతత్వరలో ననుసరింపవచ్చును. కాని మెక్రిలాలోని బాలరు కారాగృహమున నాంగ్లేషములోని పెట్టుపాములో నిన్న బోర్డులు జైలులవలె మార్పుటకు లెక్కప్రత్యేకసూచనలను చేయగోరెదము.

ప్రాజెక్టునువిడిచి విడుదలచేయుపద్ధతికొరకు మీరుచేసినవాదము గవర్నరు మెచ్చుకొనవచ్చును. కాని మీరేదెలిపినట్లుదానియుపయోగము ప్రాజెక్టునయిద్యోగినిసంసరించి యుండును ప్రస్తుతిము బర్తాదేశమునందులకు తీసయధికారి నాకగపించుట లేదు. ఈకారణమువలన కార్యకారి కానివిషయమున మిమ్ములను పెట్టప్రకారము మీరునేయమనుట పాడిగాదు ఈ విషయము మీరెవరయిన బర్తాదేశస్థులను సమగ్రము జూపగలిగినచో, కొన్నిస్థలముల దాప్రయత్నము ననుసరించి పరీక్షింపవచ్చును. ప్రభుత్వసంవర్ధనని యాలోచించుస్థలములగూడ వర్తింతునట్లు శాసనసభలో నామోదించఁ చేయవచ్చును.

నేరస్థులను నుండు నేరముచేయుకుండునట్లు జైలునందుంచుటకు, రక్షక వైస్యము నేరస్థులపట్ల నవలంబించు పద్ధతులకు సంబంధించిన ప్రకారము దయగూడవలయును.

ఇక జైల్లకు పారిక్రామికాధికారి యొకఁడుండదగినదను సూచన చాల ప్రాముఖ్యమైనదే. కాని యాయుద్యోగమునకు సరియగువారు దొరకుట కష్టము. తమ యుద్యోగముం దట్టివారెవరైన నున్నచో వారి నామమును నూచింపఁ గలిగినచో, పై పద్ధతివిషయ ములోచింపవచ్చును. జైల్లయందలి పరిశ్రమలభివృద్ధినిందలపిన యవసరము చాలగలదు. ముఖ్యముగా ప్రభుత్వమునకుఁ గావలసిన సామాను తయారుచేయించు ప్రయత్నము

లు సాగవలెను. నేత, చర్మపరిశ్రమలకు కార్యరూపమున దాల్చునట్టియు, స్వయంపోషకము గాకుండునట్టియు సూచనలు జేయుచో ప్రభుత్వ ములోచించుటకు సంసిద్ధముగ నున్నాము.

ఇక చిన్న సూచనల విషయమున ప్రభుత్వము వీటిసంగీకరింప సిద్ధముగనున్నది. (1) జేహ, బుద్ధులందు వికలత్వమొందినవారికి ప్రత్యేక పు జైలు నేర్పాటునీయుట (2) పెద్ద జైల్లందు పాతశాలలు, పుస్తక భాండాగారములను నెల కొల్పి దాని కుపాధ్యాయుని నియమించుట (3) బౌద్ధ ప్రార్థనకొక జేవాలయమును నిర్మించుట. (4) సంవర్ధనములందు ప్రస్తుతమున్న నియమములందుకొంత మార్పుగలగఁజేయుట (5) జైలీలకు తుపకర్మ నియమములందు మార్పులు చేసికొనుట (6) కొన్ని మరతులపైన జైలీలను మట్టాడకొన నిచ్చుట (7) ఇనుప పాత్రలకు బదులు అల్యూమినుము పాత్ర లుపయోగించు ఏర్పాటులు (8) ప్రతి జైలీకి మతీయొక దుస్తు నిచ్చుట (9) జైలు యుద్యోగస్థుల కొకతరహా శిక్షణ నొసంగుట (10) వార్డరుల దుస్తులం దభివృద్ధి నీయుట.

ఈ పైన వివరించిన ప్రతి విషయమున ప్రత్యేకముగ వివరములతో సూచనలను ప్రభుత్వమువారికి బంపవచ్చును. (అ. వె.)

వెలసరి పద.

వెలసరి పదము.

కొత్త మాదిరి

అసలు 14 క్యారెట్టుల గొడ్డల్లేటు, మర్న గుండీలు. ఇవి ఘనతపించిన అమెరికాదేశమువారి నల్లచేయబడినవి. ఎక్కటికి నల్లపడవు ఒక పర్యాయరప్పించిన తెలుగును.

4 గుండీల ఒక పెట్టుకు ఖరీదు రూ 1-6-0. గారంటీ 10 సంవత్సరములు ఇవ్వబడును. చేతి మర్న గుండీ 1 జుట్ ఒకటికి రూ 1-4-0.

ఫర్ క్యాప్

జర్మని అమెరికా ఫర్ క్యాప్సు అన్ని రంగులలోదొంగకును. జర్మని ఫర్ క్యాప్సు 1 కి రూ 2.8-0. అమెరికా ఫర్ క్యాప్సు 1 కి రూ 3.8-0. కె. నాదముని అందు నన్ను, 164 వైసాబాగ కోడ్డు, మువరాసు.

దీ డక్లన్ మిల్లు సోర్సు కంపెనీ

లిమిటెడ్., బెజవాడ.

నెం 118 రు, ఆర్మీనియన్ స్ట్రీటు, మద్రాసు.

రొట్టను, ఫ్లీంగ్, క్రాస్, ఆయల్ యింజనులుగాని (లాంబ్) మొదలైన స్టీంఇంజనులుగాని కావలసినవారు మాకు వ్రాసిన సరైన ధరలకు డెజనుగలరు, పంపులు, పిండిమేషినులు, ఖాల్లరులు ఇంగ్లీషుమేకరు హల్లరులు యింకా మిలలుకు కావలసినవారు సామానములకు మాకు వ్రాసి ధరలు తెలుసుకొనవచ్చును. బొంబాయి, కలకత్తా, పట్టుమలలో మాకు వకురిస్తామములు కలవు ఎవరి కేసామానులు కావలసినను సమానవ్రాసినచో యింకా ఘనమేక యివ్వబడును.

వి. యన్. చిన్నస్వామి బి. ఏ. జనరల్ మేనేజరు.

మనోహర తలనూనె

గారి శంకర్ సోప్ ఇండస్ట్రీయల్ వర్కువారిచే తయారుచేయబడు సీతైలము పార్శ్వపునోష్ణలు, తలనోష్ణలు, కండ్లుముంటలు, నీరుకారుట, పుసులు, దుర్మాలములు మొదలగు సర్వశిరో నేత్రవ్యాధులను నిర్మూలముచేయుచు మంచి సువాసనగలిగి యుండును. మొదడును చల్లబరచి వెండ్రుకలను వెంచును. శరీరమునకు చరిమిన సకల చర్మవ్యాధులు, నశించును.

20 తు. సీసారు. 1. (రిజిస్టరుచేయబడినది).

జి. సుబ్రహ్మణ్య సన్స్

సోల్ ఏజెంటులు, బంగోలు.

వ్యాపారస్థులకు మంచి కమిషన్ యివ్వబడును.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1925-వ సం॥ జూలై నెల 3-వ తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు

దరియాలు బా 1-కి రు	30 0 0	మొదలు	42 0 0	వరకు
బియ్యము బస్తాలు		మొదలు		వరకు
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు	13 0 0			15 0 0
నెల్లూరివి ,, డిటా	15 8 0			17 0 0
డిల్లి ,, డిటా	16 0 0			18 0 0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి	8 12 0			9 0 0
బియ్యము ,,	20 0 0			24 0 0

2. సప్తధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205	12 8 0			13 8 0
సెనగలు ,, డిటా	12 0 0			12 8 0
పెసలు ,, డిటా	14 8 0			15 0 0
మినుములు ,, డిటా	13 0 0			160 0
ఉలములు ,, ర 164	8 8 0			9 0 0

3. నూనెవస్తువులు

సువ్యవహార బా 1-కి	154 0 0			155 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	14 0 0			25 0
కొండాపురంపేరు సెనగపప్పుబా1కి	55 0 0			60 0 0
ఇతరప్రజేశము ,,	50 0 0			53 0 0
పేరు సెనగనూనెగానుగబా1-కి రు 186 మి.కొ.నూనె	182 0 0			
ఆముదము బా 1-కి	183 0 0			184 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	135 0 0			
కూరపసుపు ,,	55 0 0			60 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి)బా1కి	100 0 0			110 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముసుగు 1-కి	రు 50,75			
కాశిపా స్త్రీపాయకట్టు				70,75
చెల్లము బా 1-కి	రు 35 0 0			45 8 0
చింతపండు బా 1-కి	40 0 0			60 8 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	82 0 0			83 0 0
చదరం ,,	83 0 0			88 0 0
రవుండు ,,	85 0 0			86 0 0

6. లోహములు

వెండి 100 తులలికు	71 0 0			74 8 0
బంగారము, తులము 1-కి	21 10 0			21 12 0
సవరము 1-కి				13 7 3
ఇత్తడి బా 1-కి	253 0 0			256 0 0
రాగి డిటా	285 0 0			288 0 0
అస్కాచక్రైర 226 పా॥ గలవి	30 8 0			30 12 0

7. రంగులు అలిజరైను

ఆవుకృష్ణము 20 డిగ్రీలు	64 0 0			70 0 0
లొట్టికృష్ణము డిటా				
సింహం డిటా				
గుర్రం డిటా	67 0 0			68 0 0

8. దూది

బొంబాయిబొరుగు 1-కి	రు 300 0 0			
పల్నాడు దూది ,,	240 0 0			

9. నూలు

కోయంబూరు నెం 10½ పెట్టె 1-కి	7 4 0			
మధుర నెం 12½ పెట్టె 1-కి	4 12 0			
పుట్లూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి	7 4 0			
అహమదాబాదు నెం 12½ పెట్టె 1-కి	7 4 0			
నూరేయేనుగ నెం 20	9 8 0			
జపాన్ నెం 20	9 8 0			
,, నెం 40 ఏ తేదీలు అయినను	12 0 0			
వడ్డాకో నెం 24½	10 0 0			
14½ క్విలక్ పక్షి	7 6 0			
నెం 20 తెల్లని సింహం యీటె	10 8 0			
నెం 22 ,,	10 12 0			
నెం 12½ తెల్లని పర్క మ	8 8 0			
నెం 14½ ,,	8 12 0			
నెం 12½ అలైన్సు	7 6 0			
నెం 12½ కొయిపట్టి	7 6 0			
నెం 22½ రంగునిలస	10 0 0			

దీ డక్కన్ మిల్లు స్టోర్సు కంపెనీ లిమిటెడ్. బెజవాడ.

హోల్ సర్ప్లైంగు ఏజంట్లు ది మర్కెంట్ లిమిటెడ్స్
7/3 ట్ల్యుకోర్ట్ హౌసుకార్నరు, కలకత్తా.

ప్రీంయంజనులు, బొయలరులు, ఆయిల్ యింజనులు, రై నుమిల్లులకు కావలసిన చెప్పిండిస్సు హెల్లురులు ఎగ్గెరాలు మెషినులు, మోటారుకారులు, పోస్టోగ్రాఫులు, వాచెస్, ఎలక్ట్రిక్ డ్రైవ్ మోటారు, ప్రేషనరీ మొదలైన యెసానుములు కావలసి వున్నను పరస్పరమైన ధరలకు స్పష్టమిచ్చబడును. ఒకే ప్రయలు ఆర్డరుయిచ్చి మానముకము చూడగోరెనాను.

లోధ-బంగారు-గారడీ

పినిటి పాపారావుగారు, రుమ్మెగూడం:- ఒక ప్రత్యేకమధ్యంగమువలన అనేకసంవత్సరములనుండి కడుపునొప్పితో బాధపడుచుండెను. అనేకమందులనువాడి ప్రయోజనములేక పోయెను. కడపట తమలోధ్రయొకబుడ్డి నుపయోగించగనే గారడీవిద్యమాదిరిగి ఆమెకు యుండుతున్న పున్నుతన్నియు, అత్యద్భుతముగ తుదిరెను. ఈ లోధ్రను వర్ణించుటకు నాకు మాటలు దొరకలేదు. ఒకబుడ్డిలోధ్ర యెత్తుబంగారు యిచ్చినను దీనివల చాలదని నేను చెప్పగలను. "కేసరీ కుటీరం" ఆయుర్వేద ఓషధీబోషధశాల, యెమ్మూరు, మద్రాసు.

జర్తనీ వారికి వమాల వ్యాధిని నివారించుట ఎట్లు తెలియును.

ప్రపంచమందు అంతటను వేసకువేలుమంది హడెన్ సాను వాడి స్వస్థత చెందియున్నారు.

గొప్ప జర్తనీ మూలవ్యాధినివారికి. బర్లిన్ ప్రేట్లు విశ్వవిద్యాలయ క్లినిక్ నందు మూలవ్యాధికి గల బోషధము హడెన్ సా యొక్కటియే. హడెన్ సా తీవ్రమూలవ్యాధిని ఎండబెట్టి, రాలునల్లు చేయును. మరి యొకక్షణముకూడ వ్యాధిచే బాధపడవద్దు. నేడే ఒక ట్యూబును కొనుడు. ధర 1 కి రు 2.4.0 ప్రత్యేక స్పాటుతో పెద్దపైజాది గలదు. పూర్తిగా తృప్తిలేనిచో నైకము వాపనీయబడును.

చురుకుగా పనిచేయునట్టి ఏజంట్లు కావలెను.

Sole Agents:—THE INTERNATIONAL TRADERS,
1961 Sankdi Sheri. Telegram.—"Special. AHMEDABAD

Agents for Andhradesa:—Mr. K. A. RAJU, Goraga, Post Vissakoderu, Tp. Bhimavaram Kistna Dt

Agents for Madras Presidency:—
Messrs, DADHA & Company, Esplanade, MADRAS

Agents for Mysore & Goorg:—
Messrs JONES & Co., No. 5, Gundopenth Street, Bangalore city.

AGENTS for Travancore:—
KRISHNA & Company, Trivandrum.

లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు

విజ్ఞాపన

మహావాగా 25 సం॥ ల నుండి నేను లోకనేతన చేయుచున్నాను. ప్రతి సం॥రము లక్షలకొలది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆహరించుచున్నారు. ఇండియావారుమాత్రమే గాక బర్మా, సింగపూర్, వలెంగ్, ఫిజీలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందును వారునూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా నైద్యులందును నన్ను ఆహరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి నప్పుడునన్ను మరచిపోలేదు. నాశేను (లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు) చంటిపిల్లలు, బాలెంతలు, పడుచు వాని, ముసలివాని, వాని పిదపనేల సమస్త మానవజాతియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్త కులములు, సకలజ్వరములు, నొంపులు, కీరసారము, ప్రక్కలయ్యాచు, ఆకలి లేకుండుట, వలబుడుము, తీర్గించిన భేదులు, కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్ధ శ్వాసకాసము, పల్లినొప్పి, నవమునొప్పి, ఇకొల్లూయోషా, క్లేబ, జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇంకెవ్వరైనను అనుపానపత్రికతో నన్ను ప్రకారము వాడిన లెప్పుక నుగమును. నలు దిక్కులనుండి నన్ను గురించి సంచిన యోగ్యతాపత్రికలు వేసకువేలు గలవు. ఒకపక్షా నాతో స్నేహము చేసిన వాని చరెప్పుడు నన్ను మరచును.

300 మాత్రలగుల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0. పోష్టుఖర్చు వేరు. 6 బుడ్ల వెల పోష్టుఖర్చుతో రు. 1-8-0. 12 బుడ్లు రు. 2-18-0. 25 బుడ్లు రు. 5-3-0. కావలసినవారు ఈ దినపత్రికాసమునకు వ్రాయుడు.

ఆయుర్వేదవైద్య పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు.

అశ్వత్థాంజనము

చక్కనిదబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్ర తియింట నుండదగినది.

క రం చం దు చ బి లే దా ను

బం గారు, వెం డిన గల వర్త కు లు. సా త్ర కారు వేట, మ ద్రా ను. 1911

ద ర ఖా న్తు పం పిన క్యా ట లా గు ఉ చి త ము గా పం ప బ డు ను.

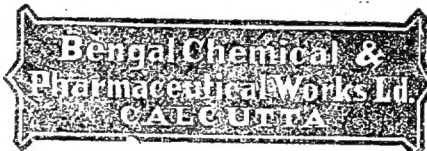
అశ్వన్ | అశ్వగంధిచే తయారుచేయబడిన సంజీవి.

బలహీనమైన నరములకు, దుర్బలమైన మేదడుకు, బలములేని కండరములకు,

ఈ అమోఘమైన ఔషధము శతావరి, బల, తల్మఖానా, స్లిసరోఫాస్ఫరేటులు, ఇతర మామూలు ఓషధులుచేర్చి తయారుచేయబడినది. అందుచే కలిగిన దుర్బలత్వమునకు ఇది తప్పక మంచిగుణ మిచ్చును

ఇది రహస్యమైన ఔషధముకాదు.

కావలసినవారు వ్రాసిన ఔషధము నూత్రముకూడ తెలుపబడును.

నిష్పత్తపాతియగు ఇంగ్లీషు

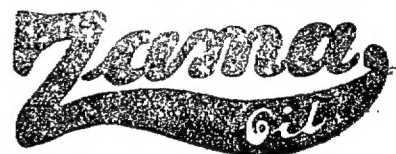
వైద్యురాలు

ఆశ్చర్యమైన గుణము

డాక్టర్ అన్నతానుస్ అమ్మగారు తమనల్లవారి — ఇంగ్లీషు ఔషధములవల్ల గణములేనందున తమ “బోస్ట్రో” ను నా సోదరికివాడితిని. ఆమెకు ఆశ్చర్యమైన గుణముగల్గి నందున సంతోషించుచున్నాను. ఇకమీదట ఈ ఔషధమును సారోసు లకువాడెను. ఈ ఔషధవివరములకు క్రిందిఅధ్యక్షుడు వ్రాయ వలసినది.

“తనకు కుటీరం”

లయన్ రోడ్ పిన్ డి. బొంబాయి, యెన్. గూర్, మద్రాసు

ఏ జంట్లు కావలెను

కలనోపి, యిన్ ఫ్లుమంజా, చేయి కాలి పట్టుకొనుట పంటినోపి మొదలగు వ్యాధులను చిక్షణములో పొగొట్టగల ఖ్యాతికెడిన “జామా తెలమునకు” పనుమగు మందు వేరేడి యు లేదు చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది. బుడ్డి 1-కి అణాలు 6 యిచ్చి ఉపయోగించి జూడుదు.

అమర్ చెందు శోభాచెందు,

యింగ్లీషుమందు శలసరకు నల్ఫూరిక్, నై ట్రిక్

మొరాటిక్ ఆసిడ్డు, వ్యాపారస్థులు

నెం. 63 నై నప్రసాదయినీధి, మదరాసు

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

1 టో భాగము — వ్యాధుల స్వరూపమును, వాటికి అనుభవసిద్ధముగా సులభముగా చేయదగిన 600 యోగములును లగవైద్యగ్రంథము ప్రతిపాడియొద్ద నుండదగినది.

1-కి ర 1-4-0, వి. పి. 0-6-0

2 భాగము — శుద్ధులు, భిక్షువులు, వంటఖజ్జలి ఔషధములు, ఆషణములు, అష్టమేద, ద్రావకములు మూర్తములు, కషాయములు, మొదలగునవి అనుభవపూర్వకముగా చేయవద్ద తులతో వ్రాయబడియున్నది. ప్రతి వైద్యునికిని మఖ్యమయిన గ్రంథము 1-కి ర 1-12-0 వి. పి. 0-6-0

ఆయుర్వేదచంద్రిక — ఆయుర్వేద, ఆరోగ్య వస్తుగుణ చికిత్స, శారీర, అనుభవయోగ, మొదలగు అనేక విషయములను విపులముగా వ్రాయుచుండు మాసపత్రిక సం॥ 1 కి పంపారు. 2-కి ర 2-0 మాదిరి యుచితము 3 ను ఏకకాలముందు గోరిన రు. 5-8-0 లకు పంపబడును

2. శి. ఏ ఆంధ్రుకొ, ఆయుర్వేదసమాజం

పెరిడే. (సెల్లూరుజిల్లా)

Powell's Extract of Golden

(3421) పవలుగారి అమోఘమైన గెనో

నేగరోగమునకు

అద్భుతమైన గుణ మిచ్చును

ఆంగ్ల ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది.

సెగరోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్ర కింకములయొక్క వాపు, శుక్ల వర్ణము, బలహీనము, వీపులోనొప్పి మొదలగు వాటిని ఇది నవ్వుకముగా కుదుర్చుకట్టి దివ్యౌషధము.

గుణము:— మూత్రాదుల గెనోను పుచ్చుకొనిన తక్షణమే ప్రవణము తేవక కలుగును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిక్కలన్నియు మాయమగును. మూత్రమందును మంటకూడ తగ్గును. దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి బానిని వాడవలెను.

తీక్షణమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర ర్పు. 1-4-0.

దీర్ఘవ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర ర్పు. 1-8-0.

ఈ వైద్యవ్యయములను పాత్రపట్టిమైన దుకాణము లన్నిటిలోను కొరవను.

మా చిత్రవిల్పిరపు క్యాటలాగునకై వ్రాయుడు.

ఈ వైద్యము లన్నియు ఆంగ్ల భాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.,

Manufacturing Chemists,

Lamington Road, BOMBAY

